

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 19 (850) GEGUZĖS - MAY 12

• 1966 • JAUNIMO METAI • 15 ct.

• LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA •

TEL. 368-6813

Lietuva šeimoje

Žvelgdami ateitin, neišvengiamai žvelgiame ir į lietuviškąjį likimą. Matome pavojus okupuotoje Lietuvoje, matome juos ir iš-eivijoje. Jieškodami atramų, apie kurias susitelkę galėtume ne tik-tai tiems pavojams žvelgti ir akis, bet ir jiems atsispirti, kreipiame savo įėjkančias akis į lietuvių tautos praeitį, į tuos laikotarpius, kuriuose vyravo panaši grėsmė. Juose pamatome ilgą rusifikacijos laikotarpį, kuriame stipriausią lietuviškumo atnamą sudarė ne val-džios aparatas, ne augstosios mokyklos, ne aristokratija, ne kariuo-menė, ne policija, o mažiausias vienetas — šeima. Išskyrus Bažny-čią, visi kiti veiksniai buvo išrikuoti prieš lietuviškumą. Ir visdėl-to pastarasis nebuvo sunaikintas — stipriausiai jis išsilaikė šeimos židinyje. Šiuo metu, kai lietuviams tėvynėje vėl tenka grumtis su kitom formom besiskverbiančia rusifikacija, gyvai spindi viltis, kad ir ši kartą lietuviškumas atsilaikys ne tik šeimoje, bet ir už jos ribų. Žymiai silpnesnė viltis matyti išeivijoje, kuriai tenka spir-tis ne prieš rusifikaciją, bet prieš kitoki nutautinimą, besismel-kiantį ne prievarta, o natūraliu pavilijimu. Bet ir čia iškyla šeima, kaip pagrindinė atrama. Jeigu lietuviška atžala savoje šeimo-jė nelenkiama lietuviškumo pusėn, vargu ar ji kada nors taps lie-tuviška. Kitaip tariant, jeigu Lietuva negims šeimoje, tai ji ne-gims ir visuomenėje.

Jeigu tad šeima yra lietuviško atsparumo pagrindinis viene-tas, tai ir žiūrėjime, kad jis būtų atitinkamai sudaromas. Vyres-nioji ateivių karta sudarė šeimas dar Lietuvoje, bet jaunoji karta išeivijoje nebenturi tų sąlygų. Gyvenimo draugės ar draugo pasirin-kimas nevienam kelia rūpestį. Širdies ir tautinis motyvas dažnai kryžiuojasi. Be to, prisideda praktiniai motyvai ir nevieną lietuvių bei lietuvių išveda iš lietuviškos rikiuotės. Ir taip kuriamos ne-lietuviškos šeimos, kurios jau nebegali būti atspariais lietuviybės vienetais, neskaitytą gana retų išimčių. Tėvams, kurie troško per-kelti Lietuvą į savąjį atžalyną, tai sudaro gilų širdies skausmą, kurį jie tyliai neša, nes ne jų galioje pakeisti suaugusių vaikų ap-sisprendimą. Jei būtų sudaryta pastarųjų kelių metų mišrių san-tuokų statistika, joje atsispindėtų daugybės tėvų skausmas — vie-nų užtarnautas, kitų — ne. Štai pvz. turiu po ranka vienos lietuvių parapijos Kanadoje santuokų statistiką. Toje parapijoje 1948-63 m. laikotarpyje sutuokta 620 porų, kurių 108 — mišrios. Pradžio-jė užregistruota vos viena kita mišri santuoka, bet juo tolyn, juo gausyn ir kaikuriais metais sudaro jau pusę visų santuokų. Tai, žinoma, tik vienos parapijos duomenys, bet ir jie daug sako. Var-gu ar geriau yra kitur, nes minėtosios parapijos narių daugumą sudaro naujieji ateiviai.

Jaunų lietuviškų šeimų sudarymas yra dabarties rūpestis, ku-ris gula ne tik ant vyresniosios kartos pečių, bet ir visos išeivijos, nes nuo to priklausys lietuviškasis mūsų likimas. Deja, dar niekas neįsirašo recepto, kuris padėtų išvengti mišrių santuokų. Ir vargu ar kas nors ir kada nors išras. Gyvenimas eina savo keliu, nežiu-rint kartais net tragikoje tėvų ir kitų artimųjų skausmo. Visdėlto reikia konstatuoti, kad vedybinis apsisprendimas gali būti daugiau ar mažiau paruoštas bei paveiktas tam tikra linkme. Pvz. jaunuo-lis, kuris visą laiką bendrauja su lietuviška aplinka, bus linkes vesti lietuvių, o tas, kuris draugauja tik su svetima tauta, bus linkes vesti svetimą tautą, greičiausia apsispręs už mišrią santuoką. Tai na-tūralus procesas, nors ir nevisais atvejais. Tėvai, kurie nepaiso šio dėsno ir leidžia savo jaunimui bendrauti su svetima tauta, o ignoruoja lietuvišką jaunimo draugiją, susilaukia užtarnauto skausmo. Taigi, svarbu, kad lietuviškasis jaunimas turėtų savą lie-tuvišką draugystę ir dalyvautų lietuvių jaunimo sąjūdžiuose bei darbuose. Laisvajame pasaulyje lietuviško jaunimo yra daug. Tik jis išsiblaškęs po didmiesčius ir vienas kito neranda. Jaunimo kon-gresai, stovyklos, pobūviai, suvažiavimai, studijų dienos, vakarai, sueigos — vis tai progos vieni kitiems pažinti. Kartais tie susitiki-mai nulemia nevieną jaunulio visą ateitį. Per juos lietuviškasis gyvastingumas susitelkia jaunon šeimon ir išrikuoja likiminę savo tautos kovon. Pr. G.

Snipinėjo tautines grupes Kanadoje

Vankuverio pasibaigė teisminis tyrinėjimas G. V. Spencerio bylos. Pastarasis, kaip kaltinamas snipinėjo sovietų naudai, buvo atleistas iš tarnybos pašte. Teisė-jo D. Wells uždavinys buvo išaiš-kingi, ar tas atleidimas be teismo sprendimo buvo pagrįstas. To ypač reikalavo Kanados parla-mento opozicija, kuri buvo nepa-tenkinta teisingumo min. Cardin sprendimu nekelti Spenceriui teisminės bylos, nes nėra pakan-kamai kaltinamosios medžiagos. Per teisminį tardymą iš policijos surinktų duomenų paaiškėjo, kad tokios medžiagos yra gana ap-sčiai. Buvo paskelbtas net paties Spencerio (jau miręs) ilgas raštas, kuriame jis prisipažįsta dirbęs so-vietų naudai ir 1936 ar 1937 m. buvęs kompartijos nariu. 1946 m. buvęs išmestas iš partijos dėl susikirtimo su vadovais politi-niais klausimais. 1957 ar 1958 m. jis susidraugavęs su Kanadiečių-Sovietų Bičiulių Draugija ir lan-kęs jos sueigas. Kai atplaukė so-vietų prekiniai laivai Vankuverin, Spenceris su kitais draugais buvo pakviesti aplankyti juos. Čia jis susipažino su sovietų ambasados Otavoje atstovais Afanasievu ir Burdinkovu, kuriems ir pradėjo teikti žinias. Pirmiausia jiedu prašė informaciją apie tautines grupes Vankuveryje — rusus, ukrainiečius, vokiečius, kiniečius ir kitus: kodėl jie pabėgė, koks jų politinis nusiteikimas, kokius jų veikėjai, mokyklos ir pan. Taip pat sovietų atstovai prašė infor-maciją apie buvusius rusų karo belaisvius, kurie negrįžti Sov. Sa-jungon, apie Vankuverio miestą, ypač jo skurdnesnius rajonus, apie Kanados dujotiekio liniją ir t.t. Kanados saugumo tarnybos at-

stovai, be to, dar susekė, kad Spenceris buvo prašytas surinkti adresus parduodamų ūkių prie JAV sienos Surrey srityje, kad sovietai galėtų juose įkurdinti savo špiuno agentus, dirguo-jančius snipų tinklą JAV. Saugumo policijos nuomone, sovietai rinko žinias apie tautines grupes Kanadoje, kad galėtų į jas į-ski-verbti ir surankioti informaciją apie jų išeivių organizacijas. Pagrindinis šio užmojo tikslas esąs, pasak saugumo viršininko pavaduotojo W. H. Kelly, sužino-ti išeivių grupių nusistatymą Sov. Sąjungos atžvilgiu ir neutralizuo-ti jį įvairiais būdais — kiršinimu, asmenų šmeižimu ir pan. Be to, sovietų agentai Kanadoje, pasak minėtojo Kelly, telkia savo sni-pus išeivių tarpe prievartos bū-dais, jeigu reikia, grasindami bausmėmis už geležinės uždangos likusius giminėms.

Ontario augšč. teismo teisėjas D. Wells, vadovavęs Spencerio teisminiam tyrimui, savo spren-dimą paskelbė už mėnesio laiko.

Kinija išsprogino trečią ato-minę bombą. Taip paskelbė Kini-jos vyriausybė. Pasak jos, ši bom-ba buvo išvysta vandeninė. Pirmosios atominės bombos buvo išspro-gdintos 1964 ir 1965 m. Šiais sprogdinimais Kinija siekia ypač propagandinės naudos. Vakarie-čių žinovai abejoja, ar trečioji bomba yra vandeninė — tur-mieji duomenys to nepatvirtina. Amerikiečiai mano, kad Kinija kiekvieną atvejį negali tapti ato-minė galybe iki 1970 m.

UAV Valst. Departamentas jau balandžio 28 d. buvo paskelbęs, kad Kinija išsprogins a. bombą.

Lenkijos kardinolas Steponas Višinskis tikinčiųjų tarpe kalba apie Lenkijos ištikimybę krikščionybei, kurią priėmė prieš 1000 metų

Astrėjanti kova dabartinėje Lenkijoje

GEDIMINAS GALVA

Balandžio 14 d. sukako tūk-santis metų nuo Piastų kilmės valdovo Miesko I krikšto. Pirma-sis lenkų valdovas, vokiečių spau-džiamas, apjungė šešias kiltis, gy-venusias tarp Oderio ir Vartos. Pusiaus pasakiškos kilmės Piastų valdovą pakrikštijo čekų mišio-nieriai ne tik praverti langui į va-karus, bet ir išvengti vokiečių už-puol-dinėjimų krikščionybės skelbimo vardu. Po krikšto len-kai buvo vokiečių markgrafo Ge-ro užpulti ir 973 m. pralaimėję karą pripažino jų pirmavimą.

Tūkstančių metų praslinkus nuo krikšto lenkai vakaruose vėl pasiekė Oderį, tačiau Katalikų Bendrija, turinti didelės įtakos tautoje, pergyvena kovos tarp-sni. Tarp Gomulkos ir kard. Wyszyn-ski užsiliepsnojo kova, kurią iš-šaukė didžioji sukaikta. Kardino-las kvietė visą pasaulio tikinčiuo-lus dalyvauti iškilmėse, o vy-riausybė ryžosi trukdyti ne tik Pauliaus VI, bet ir Italijos, Vo-kietijos, JAV dvasininkų ir pa-sauliečių keliones šį pavasarį.

Gnieznas ir Poznanė

Kardinolas Stefan Wyszynski kukliai pradėjo sukaiktis pami-nėjimą istorinėje Gniezno kated-roje. Jo pamokslas buvo santū-rius, be politinio atspalvio, tačiau vyriausybė įžiūrėjo "liaudies kurstymą". Kai prie katedros spietėsi 15.000 maldininkų, už ke-lių šimtų žingsnių buvo išrikuo-ta policija ir paradoso kariuome-nės daliniai. Tarp kariuomenės ir maldininkų neįvyko išsišokimų. Iškilmingos pamaldos vyksta ir kitose vietovėse. Didžiausias mal-dininkų susitelkimas įvyko gegu-žės 3 d. Jasna Gora.

Lenkų darbo partijos vadovas Wladyslaw Gomulka prabilo Poz-nanėje neva šios srities 21 metų "išlaisvinimui" paminėti. Jis pri-kaikšijo kardinolui ir vyskupams daugelį dalykų, tačiau didžiausias jo kaltinimas, kad katalikų dvasi-šikija norinti pastatyti neperžen-giamą užvarą tarp Lenkijos ir sovietų. Šios pastangos Lenkija pastumėsi anksčiau pražūtin. Gomul-kos neužbaigtas sakiny turėjo skambėti: be sovietų paramos Lenkija negalės apginti krašto va-karinį sienų.

Valstybės ir Bažnyčios vadovų paliaubos buvo jau daugelį kartų sutrukdytos tylios ir atviros ko-sos. Abi kovojančios šalys sten-gėsi nepertempti stygos. Prieš sukaiktis paminėjimą bažnytinė vyresnybė padarė žygius, kad bent šie metai praslinktų sanda-roje.

Vyskupų žygis

S.m. kovo viduryje švystelėjęs atslūgis sudarė pagrindą klaidin-giems spėjliojimams, kad vėl pra-sidėsias tarp valstybės ir Bažny-čios naujas taikos tarpinis. Kovo mėn. viduryje kardinolas ir vysku-

pus tarybos pasiūst valstybės pre-zidentui Ochabui, partijos vado-vui Gomulkai ir ministeriui pir-mininkui Cyrankiewiczui drau-giški raštai, kuriuose praneštas popiežiaus Pauliaus VI pakvieti-mas į Lenkiją, šaukė palankaus vertinimo. "Trybuna Ludu" veik iš-tisai kovo 17 d. laidoje pakarto-jo raštą, palydėdą palankaus ver-tinimo.

Vyriausybės kova buvo pradė-ta po vyskupų suvažiavimo kovo 23 d. Minėtas partijos dienraštis kovo 24 d. laidoje paskelbė kar-dinolo 1957 m. pareiškimus. Aš-čiausias priekaištas, kad kardino-las nesiskaitęs su Lenkijos vald-tybe, lydimas pastabos: "Komu-nizmo likimas bus apspręstas ne Rusijoje, bet Lenkijoje, pasiprie-šinus katalikams".

Kodėl Lenkijos vyriausybei pri-reikė įsikišti ginklų sename san-dėlyje. Kodėl užkliuvo dabar 1957 m. kardinolo pareiškimai?

Nesutarimų priežastys

Prieš 15 metų Lenkijos kar-di-nolas turėjo aiškintis Vatikane dėl nuolaidų komunistams. Nuo-to laiko, palyginti, mažai pakitė-jo kardinolo tikslai, bet įsivyravo

Baltiečiai išeiviai — Maskvos rakštis

TAKLIAI RAŠO AMERIKIEČIŲ ŽURNALISTAS
CHARLES BARTLETT

JAV laikraštyje "The Evening Star" gegužės 2 d. laidoje Charles Bartlett paskelbė ilgą rašinį apie Baltijos valstybių pavergimą ryšium su esto Erik Heinės byla Baltimorėje, kur sprendžiama, ar so-vietų agentas. Pasak Bartlett, ne-tiek svarbu, kaip tas faktas bus išspręstas, kaip pats klausis kėlimas, kad sovietams labai rū-pi okupuotosios tautos. Tai esą matyti iš jų rodomo dėmesio iš-eiviams. Autorius primena jauną estą Artur Haman, kuris 1955 m. atbėgo iš sovietų valdomos terito-rijos į Švediją ir čia tapo žinių agentūros Associate Press tar-naudotoju bei Stockholmio univer-siteto studentu. Be to, jis labai gyvai reikšė estų veikloje ir pa-rašė knygą švediskai apie estus. 1961 m. jis atvyko į JAV daly-vauti kalbinių kongrese. CIA nustatė, kad jis yra sovietų agen-tas ir po tardymo patarė jam tuo-jau išvykti iš JAV. Jis grįžo į Stockholmą, bet 1963 m. dingo. Tik po 5 mėnesių pasirodė jo laiškas "Izvestijose", kuriame skun-dėsi, esą Vankuose buvo perse-kiojamas.

Toliau C. Bartlett primena, kad Kremliaus politika baltiečių ir ukrainiečių atžilgiu yra vienoda: skverbtis ir jų tarpa, juos gasdinti, terorizuoti ir, jei galima, skaldyti. Sovietiniuose laikraščiuose, skirtuose išeiviams, nuolat puo-

litokios nuotaukos Vatikane san-tykiams tvarkyti su komunisti-niais kraštais. Praėjusio lapkri-čio 13 d. Lenkijos kardinolas pa-reiškė Pauliui VI, kad daugelis katalikų nepritaria, jo kietai poli-tikai, nes tikisi lengvesnių būdų tam pačiam tikslui pasiekti. Tai buvo tik penkis dienas prieš Lenkijos vyskupų atviro laiško parašymą vokiečių vyskupams. Lenkijos vyriausybė jame įžiū-rė politinį mostą ir padarė atvi-rą priekaištą.

Antroji priežastis — vyriausy-bės baimė, kad krikščionybės pa-minėjimas netaptų atviro išsau-kimu, nesustiprintų kovojančios Bažnyčios, kuri jungia daugumą lenkų tautos.

Lenkai pateko į prieštaravimą: Bažnyčia kovoja dėl tikinčiojo žmogaus laisvės, kuri tvirtai si-sieta su tautine laisve, o valstybė įsikišo tvirtesnio užnugario Mask-voje ginti naujoms žemėms vaka-ruose.

Nuogastaujama, kad ši kova ga-li valstybę pastūmėti imtis prie-monių, kurios Lietuvoje panaudo-tuos kovoti prieš tikinčiuosius ir Bažnyčią.

lami išeivių vadai ir kartais net fiziškai žudomi (ukrainiečių va-dai). Tai esą rodo Kremliaus bai-mę dėl išeivijos veiklos. Latvijos augstas sovietinis pareigūnas Ar-vidas Pelše skundėsi kompartijos suvažiavime, kad Latvijoje yra "vi-sa eilė sunkumų". Vienas jų — Baltijos kraštuose permažai kre-piama dėmesio į marksizmą.

"Buržuazinis nacionalizmas" te-bėra sunki nuodėmė komunistų akys. Dėl jos Ukrainoje esą su-imta daugiau kaip 20 rašytojų. Visi tai, pasak autoriaus, pa-laiko išeivių viltį, kad išlaisvini-mas gali vieną dieną prasidėti iš-vidaus. "Perspektyvos atrodo to-limos, tačiau sunku tikėti, kad knyga šiuo nešvankiu istorijos klausimu būtų jau baigta. Balti-jos valstybės buvo pirmosios, ku-ris pripažino sovietinę valdžią 1920 m., jos taipgi buvo pirmo-sios, kurias sovietai pravojo 1939 m."

Vakaru sąjungininkai esą ne-teikė pagalbos Baltijos valsty-bėms, o Churchillis rašė: "Mirti-neje kovoje negalima prisiminti daugiau našų nei kovojantieji už didį tikslą gali pakelti." JAV-es karo pabaigoje būtų galėjusios galbūt panaudoti atominį savo-svorį išgelbėti tiems kraštams.

Autorius baigia straipsnį pasta-ba, esą Heinės atvejis ir CIA pa-sitelkimas baltiečių savo darbu-rodo amerikiečių domėjimąsi bal-

PRANEŠIMAS IŠ NIJUJORKO

Amerika traukiasi iš Europos?

Po antrojo pasaulinio karo Eu-ropa buvo atsidūrusi po dvigubą Amerikos skėčiu. Su Marshallo planu (1948 m.) JAV ūkinis skė-tis įgalino ekonominį Europos at-kutimą. Su NATO sudarymu (1949 m.) Amerikos karinis skė-tis Europai teikė saugumą nuo sovietinės grėsmės.

Amerikos ūkinis skėtis Europai jau seniai nebereikalingas. At-virkščiai, kai vienu metu JAV do-lerio pozicijos tarptautinėje pini-gų rinkoje pradėjo svyruoti, ūkiš-kai klestinti Europa atėjo dole-riui į pagalbą.

Šiuo metu Prancūzijos inicia-tyva yra prasidėjęs procesas "iš-laisvinti" Europai ir nuo karinio JAV skėčio. Į ką šis procesas iš-sirutulios ir koki bus jo rezulta-tai, šiandien dar ir pačiam De Gaulle nėra aišku. Kas tačiau jau šiandien yra aišku, tai faktas, kad JAV kaipurios europines pozicijas savanoriškai apleidžia, be jokio De Gaulle spaudimo. Faktas, kad JAV traukiasi iš sa-vo pozicijų sovietų pavergtosios Centro ir Rytų Europos atžilgiu. Tai nėra traukiamasis nuo laisvės principu, o tik nuo aktyvios tal-kos laisvės kovai.

Amerikiečių visuomenės auk-mos ir JAV vyriausybės parama Laisvosios Europos Komitetas (tas pats, kuris paremia ir alba-nų, bulgarų, čekoslovakų, estų, latvių, lenkų, lietuvių, rumunų

ir vengrų laisvės komitetus) per savo radiją iš Miuncheno išlaikė labai intensyvias transliacijas į Bulgariją, Čekoslovakiją, Lenki-ją, Rumuniją ir Vengriją. (1951 m. Laisvosios Europos Komitetas buvo pradėjęs organizuoti savo radijo transliacijas ir į sovietų okupuotas Baltijos valstybes, bet Amerikos Balso vienas baltiška-sis skyrius tam pasipriešino ir reikalą pagadino). Pastaroju me-tu šios transliacijos radikaliai trumpinamos. Kas atsitiko?

Vokiečių spaudos žiniomis, Maskva daranti viską, kad nu-trauktų ar bent galimai susiau-rintų laisvojo pasaulio žinių ir idėjų infiltraciją į sovietų paverg-tuosius kraštus. Esą visuose pa-sitarimuose dėl Vietnamo pirmą-ją sąlyga Maskva stantanti laisvo-jo pasaulio paramos sovietų pa-vergtųjų tautų laisvės kovai nu-traukima, pirmiausia, Laisvosios Europos radijo transliacijų nu-traukima. Pastaroju metu šio atžilgiu Maskva yra išplėtojusi savo ofensyvą visuose fronto ruo-žuose, neišskiriant nė Vatikano. Taikos vardu siekiama įtvirtinti sovietinius užgrobumus ir visap-silpninti išlaisvinimo pastan-gas.

Idomu, kad kaipurios vokiečių sluogsniai perša Bonnai perimti JAV apleidžiamas sovietų pa-nu, vergtųjų tautų atžilgiu pozici-jas. N. Y.

Siųskime telegramas prez. De Gaulle

Vokietijos Lietuvių Bendruo-menės taryba, posėdžiavusi Hüt-tenfelde, š.m. kovo 30-31 d. pri-ėmė šią rezoliuciją:

"Kadangi šių metų birželio mė-nesį Prancūzijos prezidentas Ch. de Gaulle ruošiasi vykti į Mask-vą tartin su Sovietų S-gos vyriau-sybe, PLB Vokietijos krašto ta-ryba kviečia Lietuvių Bendruo-menės apylinkes bei lietuvių draugijas Europoje siųsti birže-lio mėnesio pradžioje telegramas Prancūzijos prezidentui, prašan-tį padaryti žygių Maskvoj, kad būtų pagaliau likviduotas Hitle-rio ir Stalino sąmokslas prieš Pa-baltijo valstybes ir kad šitaip

Lietuvai būtų sugrąžinta nepri-klausomybė".

Tai sveikintina iniciatyva, ku-rią vertėtų paremti ir iš S. Ame-rikos. Trumpas telegramas pri-mintų prez. De Gaulle Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų bylą. Ka-dangi Kremlius šiuo metu rodo daugiau iniciatyvų suartėti su Vakarais ir įteisinti tarptautinėje plotmėje okupuotų kraštų įjungimą Sov. Sąjungon, reikia gausių balsų, primenantį Baltijos kraš-tų okupaciją. Telegramas prancū-zų ar anglų kalbomis turėtų būti trumpas, pasirašytas paski-rų asmenų ar organizacijų. Adre-suoti: M. Charles de Gaulle, Champ Elisées, Paris, France.

Savaitės įvykiai

LENKIJOS KATALIKAI ATSVENTĖ GEGUZĖS 3 D. TŪKS-TANCIO METŲ SUKAKTĮ NUO KRIKŠČIONYBES ĮVEDIMO. Iškilmingas pamaldas laikė Cestakavos šventovėje Lenkijos pri-mas kardinolas Stefan Wyszynski. Tikinčiųjų minia siekė 500.000. Kardinolas apgailestavo, kad nebuvo išleistas į Lenkiją popiežius Paulius VI ir Amerikos vyskupas. Poznanės arkiv. Baraniak, kuris sykiu su kard. Wyszynski buvo įkalintas 1953-56 m., išreiškė pa-tikėjimą kardinolui visų Lenkijos vyskupų vardu. Komunistinė Lenkijos vyriausybė darė trūkdyti švęsti jubiliejų, ruošdama įvair-ias savo iškilmes. Romoje taip pat įvyko jubilėjaus iškilmė, kurioje dalyvavo ir popiežius Paulius VI. Daug lenkų vyko Romon iš Čikagos ir Detroito apylinkių.

Konradas Adenaueris, buv. V. Vokietijos kancleris, lankosi Iz-raelio valstybėje. Vyriausybės at-stovų buvo šitai priimtas, tačiau un-to studentai Jeruzalėje suren-gė demonstracijas: sužeista 10 studentų ir 10 policijos pareigū-nų. Plakatai reikė šūkius: "Mes neužmiršime..." Vizitas, be abe-jones, gydo žaizdas tarp abiejų tautų ir stiprina gerėjančius san-tykius. Goldmann, pasaulio sio-nistų organizacijos vad. s, sveikin-damas svečią, pavadino jį "vyru, turinčiu viziją, drąsą ir sąžinę", kurio dėka gautas nuostolių atly-ginimas Izraelio valstybei. Pasak Goldmanno, pavieniams nacių au-koms ir nukentėjusiems išmokėta \$9-10 milijonų. Vien Izraelio vals-tybė gavo reparacijomis arti bi-lijono dolerių.

P. Vietnamas tampa labiau po-litiniu, negu kariniu židiniu. Premjeras Ky pareiškė, kad kons-titucijai paruošti ir rinkimams pravesti reikės ištisų metų. Civi-linis komitetas, ruošias rinkimų nuostatus, pasipriešino reikalavi-mui, kad jų dekretas turi būti pa-tvirtintas Saigono generolų. Ypač pasisūsius budistai, esą komunis-tų įtakojė. Katalikų vadai ir uni-versiteto profesoriai sutinka, kad

reikia daugiau laiko tinkamiems rinkimams pravesti nei premje-ras Ky buvo skelbęs. Dai Viet partijos gen. sek. Ky, negiminė premjerui, tvirtina, kad rinkimai bus bereikšmingi, jei ūkininkai negalės balsuoti. Karo sąlygos da-bar leis tik miestiečiams balsuo-ti, kai tuo tarpu keturis penkta-dalius P. Vietnamo gyventojų su-daro nemiestiečiai. Anot jo, ruo-šiamas dabartinės vyriausybės rinkimų planas būtų tik išjuoka. Amerikiečiai irgi mano, kad ne-pakaks 3-5 mėn. rinkimams pra-vesti, kaip premjeras Ky buvo ankščiau skelbęs.

James Callaghan, Britanijos finansų min., įvedė naujų mokes-čių biudžetą sekančioms metams. Įmonės, darbdaviai turės mokėti \$3.75 kasmet nuo dirbančio; eks-porto pramonę gaus atgal iš vals-tybės išdo \$5.00. Tikslas būtų — sumažinti gamybos išlaidas, pa-lengvinti eksportą ir daugiau dir-bančių pavilioti iš šalutinių pra-monės šakų į eksportinę pramo-nę. Nors susidarys ir naujų sun-kumų, tačiau tos priemonės turė-tų stiprinti britų svarą, ekspor-tą ir sumažinti nedarbą. Nuo lap-kričio mėn. pašalinami papildomi 10% eksporto mokesčiai. Sekan-čiais metais pramatoma \$29.5 bil. pajamų ir \$27.5 bil. išlaidų. Vals-tybinės skolos pramatomos tgi laiku išlyginti.

(Nukelta į 9 psl.)

Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius: k. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Adreso pakėlimas — 25 ct.

Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ

M. KRUPAVIČIUS

Mėlynosios Armijos lietuvių sąjūdis kasmet organizuoja atgailos dieną gegužės 13. Sąjūdžio dvasios vadas kun. A. Kontautas kviečia visus tautiečius, ypač jaunimą, į šią maldos žygį. Ta proga dedamas ir šis straipsnis. Red.

Religijos ir moralės ryšys su tautiniais siekimais surištas neatmezgiamai. Tautiniai idealai su tėvynės meile gauna stiprybės ir gyvybės iš religijos ir moralės šaltinių. Atjungus juos nuo tų šaltinių, arba išsigimis, arba visai išnyks. Ir dėlto visai teisingai kalba lietuviams išsiviams kard. Pizardo: "Gilus ir ryškus tikėjimas gaivina dvasią. Šis tikėjimas atneš pergalę ir lietuviams, kurie dabar kencia ir kovoja prieš negailestingą ir žiaurią bedievių priespaudą. Jei lietuviai išliks ištikimi savo religiniams ir tautiniams idealams, tai tik dėlto, kad jie išlaikė savo tvirtą tikėjimą bei gražias tautines tradicijas".

Tas tarp religijos ir tautiškumo ryšys mūsų spaudos retai liečiamas, lyg tai būtų mažareikšmis dalykas. Tuo tarpu tikėjimas ir moralė yra viso gyvenimo pagrindas ir stiprybė. Jis yra ir mūsų išsivijos kovos už Lietuvos laisvę pagrindas ir laimėjimo laidas. Karys praradęs moralę — nebe karys. Su tokiais kariu jokio karo žygio nelaimėsi.

Mūsų kova su Maskva už Lietuvos ateitį yra totalinė. Į ją turi būti įjungta visa ir visi. Ta kova yra žūbtinė. Priešas stiprus ir moderniai ginkluotas, tad ir mes į tą kovą turim stoti gerai organizuoti, pasižavę, atsizdėję asmenišku patogumu, o svarbiausia — šarvuoti stipri tikėjimo ir moralės šarvu. Taip moko ir Pijus XII: "Jei norime laimėti trokštama laisvę ir išsaugoti savo kultūrą, nuo kurios priklauso mūsų dydė, kreipkimės ne tik į medžiagines vertybes, bet ir į dvasines bei moralines galias". Tuo būdu mūsų laisvinamoji kova turi būti vedama dviem frontais: gamtiniu ir antgamtiniu.

Daugiau nuoširdžios maldos

Kas žino Lietuvos istoriją, turi žinoti, kad nekarta Lietuva išvengė didelių nelaimių ne savo jėgomis, bet Apvaizdos suteikta mums pagalba. Kodėl tad nematome to entuziastingo telkimosi prie tos armijos, kuri žygiuoja į kovą po Dievo vėliavą? Priežasčių daug. Vyksta pasaulio desakralizacija, išgali nušventėjimo tendencija. Atsidūrėme išsivijoj tarp įtakingų nekatalikiškų ir net nekirikšioniškų srovių, kurios mūsų teigiamai veikti negali. Išgyventi baisumai ir kančios mus gerokai paalsino ir fiziškai bei dvasiškai aplamdė. Iš idealų srities pasukom į egoizmą ir savo asmenų reikalų šuntakius. Kas buvo brangu ir šventa, pamirštama arba jau ir pamiršta. Didžiosios nelaimės ir persekiojimai gimdo ne tik kankinius ir didvyrius, bet ir apostatus, atkritėlius nuo tautiškumo.

Roma. — Sov. Sąjungos užs. reik. min. A. Gromyko atmetė Vatikano pasiūlymą paskirti vieną vokiečių jėzuitų neoficialiu stebėtoju Maskvoje. Manoma, kad pasiūlymas atmetas dėl kandidato tautybės.

SILVER BELL FURNITURE CO.

Baldų dirbtuvė ir parduotuvė
Sav. V. ir J. Baliūnai,
861 COLLEGE ST. TEL. 536-4767
• Gaminame valgomųjų kambarių ir virtuvės komplektus •
• Taip pat atpaaukiam senas kėdes. •
• Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro •

MOHAWK FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKU BALDAI
IVAIRUS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVES:
Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444
Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442
Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Ak, tas rankų paspaudimas...

Sutapdindamas save su tauta, neigdamas partijų vaidmenį, De Gaulle nepakenčia jokių tarp tautos ir savęs tarpinių institucijų. Jo režimo silpnėbė daug kur priklauso kaip tik nuo sąlyčio su piliečiais neturėjimo. Tikslai partijų įremtos masės, per jų išrinktą parlamentą, gali tą moralinį sąlytį tarp valdžios ir tarp valdomųjų palaikyti. G. De Gaulle nepakanta partijoms yra žinoma, o parlamentas, kur vyrauja besąlyginė gaullizmo dauguma, yra tik respublikinis papuošalas, praktiškai tik vyriausybinių įstatymų projektų registracijos įstaiga. Visus esminius sprendimus valstybės galva praneša per spaudos konferencijas, nei parlamentas, nei formaliosios vyriausybės iš anksto neinformavęs. Vyriausybė turi tuos sprendimus vykdyti ir juos ginti. Įstatymų projektus vyriausybė skelbia iš anksto, prieš šaukdamą parlamentą sesijai, nes tais klausimais parlamentas diskusijos yra tik pro forma: kad ir kokias pastabas pateiktų opozicija, jei jos vyriausybė ne priimtinos, bus atmestos. Tokiose sąlygose jokia "konstruktyvi" opozicija neįmanoma.

Minia tikisi ir laukia

Ta pati procedūra kartojasi kitam miestely, ir taip visuose pagaltų patį trafaretą. Geras kalbotojas, iš kartais pasitaikančių nemalonių ar ji varžančių klausimų moka išsisukti kuriuo aforizmu ar sąmojaus žodeliu ir prajuokina minią. Panašioms vizitams De Gaulle pasirengia labai atidžiai, iš anksto per vietos pareigūnus patiria vietinius sunkumus, rūpesčius, trūkumus. Kai savo kalboje sušunka: "Jūs mane pažįstat, kaip aš jus pažįstu!" ir kai išskaičiuoja vietos gyventojus apsunkinančias negeroves, prašo kantrybės ir pažada, kad "bendrojo valstybės plano rėmuose" ilgainiui visi trūkumai pranyks. Minia tiki ir... laukia.

Matė milijonus žmonių...

Gitindamas nuo spaudos priekaitų, kad valstybės galva nuo piliečių, nuo jų pageidavimų nutolęs, De Gaulle viename savo spaudos konferencijų monologe atsisakė, kad nuo to laiko, kai jis paėmė valstybės vairą ir savo rankas, pirminkavo tiek tai šimtų kartų ministerių tarybos posėdžiams, priėmė tiek tai tūkstančių įvairiausių augštųjų pareigūnų, kad per savo keliones po kraštą jis matęs milijonus vienbalsiai balsuojančių prancūzų ir prancūzų, paspaudęs tiek tai šimtų tūkstančių rankų... Ar tai esąs izoliavimas nuo tautos?... Ak, tas rankų paspaudimas! Jis buvo žinomas ir Lietuvoje. O kuris yra pats Prisiškėlimas ir mums ir per mus. Jame yra ir mūsų tėvynės laisvės prisiškėlimas.

Pasaulis yra be Dievo tam, kad mes jam nešume Dievą. Nešti Jį gali tik tas, kuris pats Jį turi. Kad sumaterialėjusi žmonija Jį atrastų, turim pasiauliuoti Jį nešti ir fabrikus, mokyklas, ministerijas bei parlamentus, ir kariuomenę, šeimą, miestus bei kaimą... Savo laisvės nustojimo dėlto, kad rytų kaimynas nepaliko vietos Dievui nei gyvenime, nei veiksmuose. Iš Vakarų nesulaikiam pagalbą savo laisvinamajai kovai dėlto, kad jų politika nesivaduoja nei kirikščionišku teisingumu nei artimo meile. Pasaulis be Dievo mums išplėš laisvę, pasaulis su Dievu padės mums ją atgauti.

1934 m. Lietuvos vyriausybė, vyskupai, kariuomenė ir tauta iškilmingai pasiaukoję Sv. Jėzaus Širdžiai. 1951 m. gegužės 13 d. mūsų vyskupai, pildydami Fatimos Marijos troškimą, Romoj paaukojo mūsų tautą Jos Nekalčiausiai Širdžiai. Gegužės tryliktoji mūsų maldos ir atgailos diena už Lietuvos laisvę ir mūsų kenciančią tautą. Ir šiais metais tą dieną pašveskime Fatimos Marijos garbei, atnaujinkime pasiaukojimą Jos Nekalčiausiai Širdžiai. To laukia mūsų tėvynė ir tauta.

JAUDINANTI ŠNIPŲ VEIKLA

Frontuose kariai, štabuose šnipai

Rado dirba Maskvai

Rado visdėlio pasisekė pasiekti šio fantastiško verslo augtumus. Jis veikė geriau ir parūpino daugiau vertingos medžiagos, negu bet kuris kitas jo kolegu ar priešininku betkurioje slaptoje tarnyboje. Rado išgudavo žinias iš antinacinio pogrindžio Vokietijoje ir greit surado agentus kariuomenės generaliniame štabe ir nacių valdžios kiekvienoje svarbesnėje karo agentūroje. Net ir šandien, kai visas špionazės žiedas seniai yra subyrėjęs, tik keletas jo patikėtinų buvo atpažinti. 1938 m. pabaigoje Rado gaudavo labai didelių kiekius žinių ir buvo labiausiai užsiėmęs agentas Šveicarijoje. Jis pašvesdavo visos dienos darbą Geopress leidklyje Ženevos centre ir kiekvieną likusią minutę savo slaptajam darbui. Pastarasis reikalavo didžiulio dėmesio, smulkmeniška surišo su raštinės darbu, kadangi tuo laiku jis dar neturėjo "muzikos dėžučių" — radio siųstuvo. Jis gaudavo tiek daug originalių dokumentų ar perrašytų kopijų, kad pats nebūtų galėjęs šifruoti ir persiųsti radio bangomis, jei būtų ir bandęs.

Visus tuos dokumentus jis fotografuodavo 35 mm filme ir kurjerio pagalba pristatydavo kariuiam attachė prie sovietų atstovybės Paryžiuje. Iš ten jie būdavo persiunčiami į Maskvą kitų pasiuntinių arba radio bangomis perduodami ketvirtinio biuro prancūzų skryliaus "centru".

Pr. 1939 m. dokumentai nieko ypatingo nepateikė. Bet staiga, organizacijos su savo vėliavomis, augštieji pareigūnai — prefektas, burmistras, vietiniai parlamento atstovai, visuomenininkai, žodžiu, "atranka", spaudžiasi apie estradą, o šiaip jau piliečiai žioplinėja toliau. Gausios policijos lydimas, atvyksta vadas, priima gėles iš paskirtos mergytės, ją pačiuoja ir lipa į estradą tarti žodį. Po plovimų jis pats užtraukia himną, kartais ir padirguoja. Nuo estrados nulipęs jis spaudžia tuos tūkstančius ir ji bestiesiančių rankų. Tada eina į prefektūrą pietauti su vietos augštuomenė, o minia patenkinta skirstosi kas sau. Ateiti apsimokėjo, sako, jis gražiai pakalbėjo...

Rado — gudresnis už Staliną

Rado surinkty žinių dėka Kremlius tiksliai žinojo, kuria linkme pučia vėjai ir kur pasukti bures. Rusų — vokiečių nepuolimo sutarties pasirašymas 1939 m. rugpjūčio mėn. turėjo didžias pasekmes Rado pogrindiniam darbui. 1939 m. rugpjūčio 26 d. jis gavo iš Maskvos įsakymą išardyti vokiečių žinių rinkimo tinklą ir sustabdyti špionazę prieš Vokietiją. Stalinas laikė sutartį kitu dalyku.

Rado galvojo apie beprasmią įsakymą ir jam buvo gaila sunai-

nepamirštant nei taško, nepraleidžiant nei kabluko. Bet tuos tekstus spaudos bendradarbiai interpretuoja ar kritikuoja pagal savuosius politinius įsitikinimus. De Gaulle nepatenkintas, jei kas drįsta suabejoti jo neklaidingumu. Tikrumoje didžioji spaudos dalis jį rėmė ir remia: jį rėmė, kol jis buvo valdžioje iki 1946 m., rėmė jį 1958 m. įvykių metu (Alžerijos generolams maištaujant), rėmė jį iki 1962 m. Bet kaip De Gaulle negali pakęsti jokios užtvaros tarp jo ir tautos, taip jis negali prisitaikyti ir prie viešosios nuomonės. Jis pretenduoja būti "vienybės simboliu", nors per rinkimus, ypač prieš perbalsavimą, "simbolis" priverstas buvo nusileisti iš augštybių ir ginti savo kandidatūrą kaip betkuris eilinis kandidatas. Savo kandidatūrą gindamas, oponentą J. Mitterandą piekė aščiau, kaip jis pats buvo kritikuojamas; tuo būdu ir save pastatydamas kritikos pavojui.

Valdžia — tai aš

Porinkiminėje spaudos konferencijoje De Gaulle dar kartą pabrėžė, kad vyriausybė priklauso nuo jo. Jis ją kiek pertvarke, bet ta naujoji vyriausybė, priešingai tradicijoms ir pačiai konstitucijai, parlamentui neprisižadė. Pabrėžti aiškiau, kad vyriausybė pirmoji eilė yra atsakinga prieš prezidentą ir tik vėliau, eventualiai, prieš parlamentą, negalima. Tas pats su parlamentu. Jis turi atspindėti tą pačią daugumą, kuri prezidentą išrinko. Vadinasi, jos vadas neišvengiamai turės užsiangauoti rinkimines kovas maišaty, kad ta dauguma pasiliktų jam ištikima; jei ne, jis turės ją paleisti.

Tenka priminti, kad per 1962 m. rinkimus jis kreipėsi į tautą, rekomenduodamas balsuoti už dartinės daugumos kandidatus, pagrasindamas atsistatydinti, jei ji remiančios daugumos nebus.

Konstitucija — kaip armonika...

Toks prezidentinis režimas a la française yra nuoseklus, bet jis turi tą ydą, kad nėra konstitucijos numatytas, nei pagal jos dėsnius organizuotas. De Gaulle "savarakankumas" įsteigė režimą, kuris vis mažiau ir mažiau atitinka konstituciją. Todėl daugybė dienraščių, pačių įtakingiausių, kaip "Le Monde", "Figaro", "Le Combat" ir kiti nepraleidžia progos "reikalauti", kad "teisės garbė nebūtų paminta".

Demokratija Prancūzijoje funkcionuoja blogai, net ir naujosios konstitucijos rėmuose. Ir tai todėl, kad De Gaulle, išimtinė asmenybė, visus valstybės veiksmus dominuoja. Konstitucija, tiesa, yra respublikinio režimo, bet praktiškai De Gaulle ją pritaikė savo asmeniui, ją interpretuoja kaip nori arba jos visai nesilaiko. Ir niekas esamomis aplinkybėmis, bent kol parlamente vyrauja dabartinė dauguma, padėties pakeisti negali.

kinti taip gerai veikiantį tinklą. Jis nepaklausė duotų instrukcijų (tai jis dažnai padarydavo) ir paliko tinklą veikti. Kaip vėliau pamatysime, jo nepaklusnumas reiškė skirtumą tarp sovietų pergalės ir pralaimėjimo. Mažas ribas šnipas Šveicarijos slaptame raktikalyje galėjo aiškiau matyti, negu Kremliaus diktatorius. Todėl jam buvo lengva sugrįžti į pilnas operacijas, kai 1940 m. spalio mėn. gavo instrukcijas iš Maskvos darbą vėl greit atnaujinti.

Rado bendradarbiai

Rado tinkle dirbo apie 50 agentų, naudojančių įvairias slaptyvardes ir gyvenančių dviejų gyvenimais. Du iš jų — Sissy ir Taylor išliko kritišku momentu. Sissy buvo Rachel Dueben-dorfer, moteris neaiškios baltanios kilmės, bet ištęjusios už šveicarijos. Ji dirbo International Labor Office — Tautų Sąjungos agentūroje. Taylor buvo vokiečių Christian Schneider. Jis dirbo irgi toj pačioj įstaigoj kaip ir Rachel, kol pagaliau iš ten pasitraukė ir visą laiką skyrė Rado darbui.

Rado vadinosi Albert ir Kuli-chen, o vėliau, karo metu — Doris. Jis palaikė ryšį su Maskva trimis slaptoimis radio stotimis. Vieną stotį tvarkė Džim, britas, antrą — prancūzų pora Edmond (Eduard) ir Olga (Maud) Hamel iš legaliai veikiančios radio taisy- mės dirbtuvės kambario kiemo pušėje; tretysis siųstuvas buvo pavestas Rosie, 21 metų Rado meilužei, gražiai šveicarei Margaret Boffi.

(Nukelta į 6 psl.)

Monsiniorui dr. JUOZUI TADARAUSKUI,

liudinčiam a. a. mylimos savo MOTINOS,

nuoširdžią užuojautą reiškia —

"Tėviškės Žiburiai"
ir
K.L.K. Kultūros Draugija
"Žiburiai"

Mūsų mielojo klebono Mamytei E. TADARAUSKIENEI

Lietuvoje mirus, mons. dr. J. TADARAUSKĄ

visu giliu nuoširdumu užjaučiame —

Pranas Vizbaras su šeima

Mylimai MOTINAI Lietuvoje mirus,

didžiai gerb. prelatą dr. J. TADARAUSKĄ

nuoširdžiai užjaučiame —

St. D. Slavinskai

Hamiltono Aušros Vartų parapijos kleboną

prel. dr. J. TADARAUSKĄ,

liūdintį dėl savo brangios mamytės mirties,

nuoširdžiai užjaučia —

Kochankų šeima

Brangiai MAMYTEI Lietuvoje mirus,

liūdesio ir ilgesio prislėgtam Hamiltono Aušros Vartų

parapijos klebonui prelatui dr. J. TADARAUSKUI,

reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

L. K. Kriaučiūnai
S. S. Rakščiai

Fruitland, Ont.

Brangiai MAMYTEI mirus Lietuvoje,

prel. dr. J. TADARAUSKĄ

gilaus liūdesio valandose nuoširdžiai užjaučiame

ir kartu liūdimė —

N. V. Navickai
P. Šadauskaitė

Brangiai MOTINAI Lietuvoje mirus,

gerb. prel. dr. J. TADARAUSKUI,

reiškiamo giliausią užuojautą —

S. B. Marijošiai

Mielai ADAI ČEPONIENEI ir šeimai

Jos TĖVELIUI Europoje mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškia —

M. Traškevienė
A. A. Kocėnai
I. S. Mackevičiai

Mylimam TĖVELIUI mirus,

ALDONĄ RANONIENĘ ir jos šeimą

bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

M. A. Botarlos
O. Kliūgienė

Mielai MAMYTEI mirus Amerikoje,

VLADĄ PLEČKAITĮ ir gimines jų giliame liūdesyje —

nuoširdžiai užjaučiame —

Irena ir Jonas Birštonai
Elena Dambrauskienė

KANADOS VADŲ GINČAI

Kanados parlamento ir abiejų didžiųjų partijų vadų populiarumas yra pasiekęs žemiausią laipsnį. Apklausi tie jaunieji parlamento nariai ne vienas nepasiskė už Diefenbakerį ar Pearsoną. Abu jau yra peržengę 70 metų ribą, tačiau apie pasitraukimą negalvoja. Pasak vieno jauno liberalų atstovo, Kanada yra "politically underdeveloped country".

Metrinė sistema bus įvesta ir Kanadoje, nors praeis keletas metų. Didžiausią spaudimą tuo reikalui daro matematikos mokytojai. Net 90% viso pasaulio vartojta metrinė sistema. Australija ir Anglija jau yra nutarusios keisti. Panaikinus pėdas, colius ir uncias visiems būtų lengviau orientuotis, ypač krautuvėse.

Kanados ūkininkai jau kelin-ta vasara skundžiasi negali gauti užtektinai darbininkų. Imigracijos ministerija atidare savo įstaigas Jamaicoje ir stengsis įsileisti vasarai sezoninių darbininkų iš Jamaicos. Daugiausia darbininkų trūkdavo vaisiams nuimti ir tabako ūkiuose. Garsiausias klubas Otavoje yra Rideau Club, įsteigtas prieš

103 metus. Jis turi 600 narių ir jį patekti nėra lengva. Nariai susideda daugiausia iš įvairių politikų ir verslininkų. Klubas turi savo tradicijas, kurių visi nariai, ateidami į klubo patalpas, turi laikytis. Į \$1 mil. vertės pastatą neįsileidžiama jokia moteris. Nariai negali atsivesti net savo žmonų. Iki 1964 m. nebuvo priimami žydai ir tik po to, kai Louis Rasminsky buvo paskirtas Kanados Banko gubernatoriumi, žydai buvo pradėti įsileisti.

Kanados ekonominei nepriklausomybei sustiprinti gairės buvo paskelbtos finansų ministerio M. Sharp. Pagal jį, Kanada turėtų sumažinti importą iš užsienio kraštų, investuoti daugiau į kanadiškas įmones. Užsienio kapitalas turėtų būti visiškai išjungtas iš finansinių institucijų, geležinkelų, lėktuvų linijų, spaudos, radio ir televizijos stočių. Buvęs finansų min. W. Gordon išleido knygą — "Choice for Canada", kurioje iškelia reikalą didesnę finansinės nepriklausomybės nuo J.A.V. ir siūlo suvaržyti amerikiečių kapitalą specialiais mokesčiais.

Jau kelinti metai iš eilės skelbiamas "Lituanus" žurnalo piniginis vakaras. Dalykas labai paprastas ir nesudėtingas: žurnalas, tas lietuviškas kultūrinis (iš dalies ir politinis) balsas angliskai kalbančiam pasauliui, neturi jokių kitų lėšų, jokių kitų pajamų, bet turi išlaikyti grynai iš gerųjų tautiečių aukų. Aukomis galima išlaikyti vieną ar kitą instituciją tam tikrą laiką, jomis gali remtis ir kurio spaudos balso leidimas irgi ribotą laiką, bet jokia istaiga, joks laikraštis tikrai negali remti savosios egzistencijos vien tik aukomis.

"Lituanus" padėtis yra tikrai labai savotiška, jo rytojais labai netikras, neaiškus. Sakysime, kas atsitiktų, jei šiemetinis vakaras, siekiant surinkti apie \$12.000, nepasisektų? Pinigas, prisipažinkime, lietuvių tarpe paskutiniu metu gana sodriai šienaujamas — tautiečiai aukojo Lapkričio 13 manifestacijai paremti, vyksta vis gyvėjančios Lietuvių Fondo vakavų, jaunimo kongresui būtinos rinkliavos, o kur dar šalpos ir visi kiti darbai, laukia lietuviškųjų širdžių teikiama skatimo. Aukų rinkėjams darbas vis darosi sunkesnis ir vakų rezultatai kažkada net ir visai nepatenkinami.

Sauksmų dykumoje liko prieš eilę metų PLB pirmininko J. Bačiūno mėsas šūkis, kad būtinai reikia perorganizuoti aukų rinkimą visiškai nauju pagrindu, nusižiūrėjus į amerikinius ar kanadinius aukų rinkimo metodus, ir jų turimus įvairiose vietose "jungtinių fondus", su tokiais moderniais ir patraukliais šūkais, kaip "Give once for all!" ir pan. Pasirodo, mes nesame tokie išradininkai ir kitų išbandytų bei sėkmingai naudojamų metodų neturime nė mažiausio noro panaudoti. Tuo tarpu verkslenti vis dažniau bandome ir vienį prieš kitus guostis, kad, va, tos rinkliavos, dažnos, įvairios, jau darosi įkyrios, nepakeliamos, varžančios, pabodusios. Jau ne kartą teko girdėti iš tautiečių lūpų, kad būtų kur kas geriau lietuviškiems reikalams duoti metinę duoklę. Niekas daugiau nevargintų, ramybės nedrumsytų. Visi gerai žinome, kad be mūsų aukos jo-

kia lietuviška veikla nebus įmanoma. Tad pinigų, to gyvybės ir energijos šaltinio betkuriuos veiklos gylose, aišku, reikės ir tos lietuviškosios pareigos neišvengsimai. Bet jau dabar yra svarbu, kad mūsų veiklos rikiuotojai pagaliamu visu rimtumu pradėtų svarstyti, kaip reformuoti visą tą piniginę painiavą, į kurią norom nenorom esame įsivėję.

Grįžtant prie "Lituanus" reikalų, po kelių mėnesių akyklaus stebėjimo ir dalyvavimo rinkliavose bei vakavų pravedime, jau tenka drįsti tarti, kad mūsų vadovaujančios institucijos pagaliamu turi turti "Lituanus" atveju savo svarbią žodį. Neužtenka moralinės ir keleto šimtų ar tūkstančių paramos. Jei bus nuspręsta, kad "Lituanus" yra būtinybė, jei tas žurnalas yra tinkamas veiksnys atstovauti lietuviškajai kultūrai, jis negali būti lietuviškosios visuomenės ir tų pačių veiksmų pavainiku, vienas metais gaunamą mažiausią, kitais daugiau. Aukos yra nepastovus dalykas — gali nutrukti betkuriuo metu. Kaip turi jaustis žurnalas leidėjas, redaktorius, iš kurių reikalaujame itin daug, bet kuriems nėra užtikrinamas bent minimalinis pastovios egzistencijos pagrindas. Nei redaktorius, nei bandradariai jokių honorarų negauna — jie jau aukoja savo darbą ir pastangas, bet lėšos reikalingos grynai techniniams leidinio darbams — popierui, spausdinimui, ekspedicijai. Tai patis minimumas. Džiaukimės ir būkime dėkingi už tuos kelio šimtus asmenų pasisvėtimą, bet bent jau nereikalaujame, kad jie iš savo kišenių dar ir dešimtį tūkstančių sudėtų. Tad lėšos, nuolatinės ir pastovios, turi atsirasti dar šiais metais, jei iš viso norima "Lituanus" gyvavimą ir toliau užtikrinti. Leidėjai, redaktoriai kol kas tą našta dar tempia, bet kaip ilgai laikys jų ištermę ir kantrybę? Ar vieną dieną tas "Lituanus" nebus nuneštas prie tų mūsų institucijų durų ir paliktas galutiniam jų sprendimui. Tuo tarpu problema nėra jau taip sudėtinga: jei žurnalas leidžiamas ir toliau, minimalinės lėšos turi būti surastos iš dabar esamų fondų.

Jeigu Vakarai būtų kieti...

J. M. SIUGZDA

"Tegu jie mano, kad mes esame stiprūs" — pasakė kartą savo karo vadams N. Chruščiovas. Oleg Penkovsky, kovodamas su bolševizmu savo tėvynėje, buvo pasiryžęs duoti "Vakarams žinias apie Rusijos vadų planus ir tikrą supratimą, kas yra už tų planų".

Kaip jau žinome, bolševikai visur blefavo. Kaip Penkovsky sakė, jei vieną kartą kuri nors valstybė "pradės tikėti jo jėga, Chruščiovas pradės diktuoti viską, ką tik jis norės".

Taigi, bolševikams kaip ir patiriamam Chruščiovui, rūpėjo Vakarams imponuoti. Užtat bolševikai blefavo savo tautai, neutraliems, Afrikos ir Azijos tautoms, ypač Vakarų valstybėms.

Tuo tikslu jiems buvo svarbu pirmiems išsauti į erdves satelitus, erdvėlaivius su šunimi, moterį ir t.t. Neturėjo sovietai pakankamai duonos, mėsos, reikalingiausių prekių savo žmonėms, bet ten, kur galima pasirodyti su savo jėga, sumanumu, ten nebuvo galima nieko.

Penkovsky matė visą bolševikų žaidimą. Iš vienos pusės jis rodė savo nesamą stiprumą, kai grasiavo visam pasauliui, iš kitos pusės — demonstravo kalbas apie taiką, koegzistenciją, kai norėjo Vakarų užliūliuoti.

"Rusija negali kariauti ilgai. Vidaus padėtis yra labai bloga. Gyvenimo lygis yra labai žemas, nėra ir finansinio saugumo. Pirmą kartą diena bus tūkstančiai dezerterų". Kitoj vietoj Penkovsky rašo: "Sovietų Rusija nėra pasirodusi karui. Tai yra tikrai tiesa. Visą agitaciją ir propagandą, kad mes stovime už taiką, iš kitos pusės — mes jus sunaikinsime savo raketomis, kaip kurie Vakarų vadai tikėjo neabejodami".

"Jei Vakarai būtų kieti sudaug Chruščiovui, tai jis būtų linkęs bejėgis ir visa Rytų Europa šandien būtų laisva", — tvirtina O. Penkovsky. Chruščiovas nebuvo populiarus gyventojų tarpe. Jis stengėsi telkti savo šalininkus karių tarpe. Vienu tarpu jis pakėlė 300 pulkininkų ir generolus. Šiaip jau kiekvieną jo žygį sekė įvairiausi anekdotai.

Po pasimatymo Vienoje Chruščiovo su Kennedy Rusijai buvo pasakojamas šis anekdotas. Pasikeitus mintimis apie laisvę ir palietus religijos laisvę, Kennedy sakė: "Pone, jūs kalbate nesąmones; jūs juk nepraktikuojate religijos laisvės; netgi draudžiate žmonėms eiti į bažnyčias." Chruščiovas atsakė: "Aš nedraudžiu eiti į bažnyčias, bet skatinu ir an-

tireliginę propagandą. Vis dėlto problema yra — žmonės vistiek lanko bažnyčias." Kennedy paklausė: "Ar aš galiu jums patarti?" Chruščiovas labai mandagiai: "Labai prašau, juk esate katalikas." Kennedy tarė: "Išimkit viską iš ikonų iš bažnyčių ir liepkit visur pakabinti Jūsų portretus. Tada nė vienas bažnyčionis neis". Tai buvo tipingas juokas 1961 m.

Kaip Penkovsky tvirtina, Rusija neturėjo pakankamai net raketų, kuriomis gsdino Vakarus. Ji neturi pakankamai uranijaus savo žemės gaminti atominiams ginklams. Dėlto ji stengėsi per jėgą įsibrauti į Kongo, kur uranijaus yra didelės atsargos. Stengdamiesi gaminti modernius ginklus, sovietai apledo kitas ginklavinis sritis.

Sovietų kompartijos augstieji pareigūnai ir kariai dažnai savo tarpe svarstė karo galimybes su Vakarais. Visi sutiko, kad "laimėjimas priklausys nuo pasirengimo ir sugebėjimo pabaigti karą trumpiausiu laiku". Vieni jų manė, kad kapitalistiniai kraštai nori kuo trumpesnio karo, nes Vakarų masės gali sukilti prieš savo vadus, kiti — kad kapitalistai nori ilgo karo, nes tuo būdu nori pasipelninti. Taigi, buvo abejojama dėl karo pobūdžio. Visi betgi sutiko, kad svarbiausias dalykas būsimam kare bus sugebėjimas suduoti pirmąjį smūgį prieš jo atominiams ginklams. Nuo pirmojo smūgio pasisekimo priklausys visa tolimesnio karo strategija. Karo paskelbimo negali būti. Sov. Rusija galės paskelbti, kad ji gelbėjosi nuo "užpuolimo". Visi kiti planai turės derintis prie šio pagrindinio. Vietiniai kariai iš šito plano neišbraukiami. N. Chruščiovas buvo už mažų karų tęsimą, kad tuo būdu būtų prieita prie visuotinio.

O. Penkovsky betgi kartu nurodo, kad rusai, rengdamiesi trumpam karui, kalba ir apie ilgą karą bei pasirengimą, nors jo ir nenori, nes ilgesnis karas gali būti jiems pavojingas tiek krašto ūkiui, tiek gyventojų moralės atžvilgiu.

"Aš esu tikras, kad aš ir kiti, panašiai kaip aš, parūpinome pakankamai karinių informacijų Vakarų suinteresuotoms įstaigoms, patvirtinant šias išvadas." Sov. Rusija jau tada buvo pasirengusi tinkamose vietose telkti savo ginklą atsargą, nukreiptą prieš Atlantų S-gos valstybes ir jų bazes.

"Vakaru žmonės budėkit!" — šaukė Penkovsky.

Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. A. J. Rudis JAV atstovų rūmų pirmininkui J. W. McCormack įteikia ALT vardu Catholic War Veterans surengtame bankete Vašingtone, D.C., 1966 m. kovo 26 d., dovaną — dail. V. Petravičiaus paveikslą "Dievo teismas" ir atitinkamą sveikinimą su paveikslu turinio paaiškinimu. Nuotraukoje iš kairės: dr. L. Kriaučiūnas, E. O'Brien, State Commander Illinois, kongresmanas Wm. T. Murphy, Speaker J. W. McCormack, M. Riley, National Commander C. W. Veterans, A. J. Rudis, ALT pirm. E. J. McElroy, dr. V. A. Costanzo.

Politika ir nauji pinigai Australijoje

BR. ZUMERIS

Mūsų korespondentas Australijoje

Australijoje šiuo metu pasirodė apyvartoje nauji pinigai — vietoj komplikotos svoro sistemos (vienas svaras buvo 20 šilingų ir vienas šilingas 12 penų) prieita prie dešimtainės sistemos piniginių vienetų. Dabar vietoje svoro įvestas doleris, kuris turi 100 centų, arba vienas buvęs svaras lygus 2 dabiniam doleriui. Australiškas doleris yra apie 12-15 centų brangesnis už amerikinį (žiūrint biržos kursą). Šiuo metu apyvartoje kursuoja svarai ir doleriai. Tai truks porą metų, kol bus surinkti apyvartoje esantieji senieji svarai. Bankai bei valdinės įstaigos ir dauguma firmų savaitines algas išmoka doleriais, bet apyvartoje dar daug kursuoja svarų, penų ir šilingų, kartu su doleriais ir centais. Krautuose dėlto tenka ne kartą pastebėti rimtų ir juokingų scenų. Rimtų — kai pirkėjas ir pardavėjas bendromis jėgomis dar senos ir naujos valiutos apskaičiavimą; juokingų — kai vienas seną ir naują valiutą apskaičiuoja doleriais, o kitas — svarais (seną valiutą) ir gauna skirtumą dėl kurio prakiutuodami aiškinasi. Pvz. trys penai dabar yra du centai, šeši penai — 5 centai ir 12 penų — 10 centų. Anksčiau buvo šilingas 12-kos penų, o dabar jo vertė 10 centų. Smulkioje prekyboje, o ypač senoms moterėlėms, tai sudaro geroką galvosūkių ir "neišaiškinamų" komplikacijų, kai vienas penas lygus viename centui, du penai — dviem centams, o jau trys penai — dviem centams ir t.t. Taip ir suka žmonės galvas vartydami seną ir naują valiutą. Kaikurie metaliniai ir sidabriniai naujieji pinigai panašūs ir senosioms, tai ir vėl užkliūva. Teko girdėti nusiskundimų, kad dolerio ir cento įvedimo proga kaip kurie imigrantai "nusipirko" smulkios prekės už graikiškus ar indiškus sidabrinus, turinčius panašumą su dešimtimi centų ar panašiai. Tačiau ilgai žmonės ima priprasti prie naujosios sistemos, kuri yra daug paprastesnė už buvusią ir visi "neaiškumai" nertukus išnyks.

Degina mobilizacijos korteles

Politinėje Australijos padangėje daugiausia vėjų sukėlė naujokų šaukimai ir kariuomenę ir naujų australų karinių dalinių pasiuntimo į Vietnamą organizavimas. Kraštą valdanti liberalų valdžia mobilizacijos korteles

Politinėje Australijos padangėje daugiausia vėjų sukėlė naujokų šaukimai ir kariuomenę ir naujų australų karinių dalinių pasiuntimo į Vietnamą organizavimas. Kraštą valdanti liberalų valdžia mobilizacijos korteles

O. Penkovsky dirbo daugiausia su angli Greville Wynne. Įkliuvus pirmajam, buvo suimtas ir Wynne. Jis buvo nuvažinęs į Vengriją 1962 m. lapkričio 2 d. Budapešte buvo suimtas bei atgabentas į Maskvą. Abiejų teisimas prasidėjo Maskvoje 1963 m. gegužės mėn. 7 d. ir truko keturias dienas. O. Penkovsky teisme laikėsi vyriškai, nesigynė savo darbų. Wynne grįžo į Angliją gana greitai — 1964 m. buvo iškeistas už sugautus Rusijos šnipus. Penkovsky buvo sušaudytas 1963 m. gegužės 16 d. Jo kaltintojas generolas Gorny dar drįso pasakyti, kad kaltinamasis "sutiko mirti kaip niekšas ir bails". Neatrodė, kad taip buvo: Penkovsky žinojo ką darė, žinojo kas jo laukia. Jau anksčiau jis galėjo pasitraukti į užsienius, kaip jį ragino anglai, bet jis pasiliko "pirmosios eilės", norėdamas dar daugiau suteikti žinių apie nekenčiamus savo tautos budelius.

"Aš esu tikras, kad aš ir kiti, panašiai kaip aš, parūpinome pakankamai karinių informacijų Vakarų suinteresuotoms įstaigoms, patvirtinant šias išvadas." Sov. Rusija jau tada buvo pasirengusi tinkamose vietose telkti savo ginklą atsargą, nukreiptą prieš Atlantų S-gos valstybes ir jų bazes.

"Vakaru žmonės budėkit!" — šaukė Penkovsky.

jie atiduoda pirmenybę liberalams. Parlamente demokratiniai darbiečiai turi du atstovus, bet jų prisidėjimas prie liberalų sudaro pastariesiems daugumą. Šiuo atžvilgiu ta mažą partiją turi labai didelį vaidmenį, ir todėl silaukia iš darbiečių nemažai karčių priekaištų. Demokratiniai darbiečiai savo "broliams" atsiųgia tuo pačiu, išvilkdami į viešumą kartais labai neskanų darbiečių dalykų.

Liberalai naudojami skilimu

Liberalai, naudodamiesi vidinė darbo partijos nesantarve, jau virš 17 metų be petraukos valdo Australiją. Buvęs liberalų partijos vadas Menzies, išbuvo ministru pirmininku šešiolika ir pusę metų ir tik dėl senatvės pasitraukė. Tai nepaprastai ilgas terminas demokratiniame krašte. Eiliniai darbo žmonės neturėtų nieko prieš išrinkti į valdžią darbiečius, kurie jų reikalams artimesni, tačiau vidinė darbo partijos nesantarvė ją silpnina, o balsuotojai susilaukia atiduoti savo balsus, bijodami galimo kairiųjų išsigėjimo. Demokratiniai darbiečiai reikalauja panaikinti tas "vienybės korteles", išvalyti darbo partiją nuo komunistų ir tada jie vėl eis kartu darbo partijos eilėse prieš liberalus. Netektų abejoti, kad padarius reformas (Nukeita 9 psl.)

Susiklo dėl mokyklų

Tuo tarpu darbiečių partijos eilėse iškilo kitas reikalas. Kraštą valdanti liberalų valdžia ryžosi remti vadinamas privatinės mokyklas. Tos privatinės mokyklos yra prie katalikų parapijų ir kitų religijų bažnyčių veikiančios (daugiausia) pradžios mokyklos vaikams. Katalikai prie savo parapijų mokyklas išlaiko rinklinomis iš parapijiečių. Kiekviena katalikų parapija turi savo pradžios mokyklą su kartais net ligi kelių šimtų vaikų. Liberalų valdžia linksta tokias mokyklas remti, o darbiečiai pasisakė prieš, tačiau nevisi. Tai sukėlė partijos eilėse nesutikimus. Pvz. darbiečių partijos vado pavaduotojas pasisakė už privatių mokyklų remimą, o partijos vadas — už nerėmimą. Vienas ir kitas surado šalininkų. Partijos centrinis komitetas mėgino pavaduotoją išmesti iš partijos už linijos lauzymą, bet šis su savo šalininkais atsilaikė, o ir pats centrinis komitetas padarė nuolaidų, nes grėse partijos skilimas. Kadangi darbiečių partijos vadas jau virš 70 metų amžiaus, yra darbiečių, kurie nori išrinkti jaunesnį partijos vadą. Į jo vietą stipriausias kandidatas yra dabartinis pavaduotojas, kurio nenori kairiojo sparno darbiečiai.

Kairė ir dešinė

Australijos darbo partijoje yra dešinysis ir kairysis sparnas. Kairiojo sparno žmonės daug kur užima vadovaujančias vietas ir jų nurodymai nevisada patenkina dešiniuosius. Prieš dešimtą su viršum metų nuo darbo partijos atskilo dešiniojo sparno nariai ir sukūrė vadinamą demokratine darbo partiją, kuri smarkiai kovoja su darbiečiais, nes pastarieji eilėse esą komunistų. Pradžią davė vadinamos "vienybės kortelės", kur, esa, šalia darbiečio ir balsavimus kartu stojo ir komunistai. Demokratinė darbo partija nėra gausi, bet balsavimuose

KOVA DĖL ELEKTROS LIETUVOJE

LIETUVOJE GAMINAMA ELEKTRA APRŪPINA RYTPRŪSIUS, GUDIJĄ IR NET LENINGRADĄ, BET LIETUVIAI ŽEMDIRBIAI DAUG KUR PRIVERSTI TENKINTIS ŽIBALINE LEMPUTE

Kompartija be saiko šaukia: mes statome elektros jėgaines, kurių srovę naudojasi kaimynai! Mes įgyvendiname Lenino pranašautą komunizmą! Bet kompartijos garsiakalbiai užmiršta paminti, kad daugiau pusės krašto gyventojų turi tenkintis spingsuolėmis lempomis.

Pvz., Anykščių rajone, Juostininkuose, netoli Raguvėlės žemės ūkio technikumo mokomojo ir parodomosios ūkio, kuriam šviečia elektros lemputės, sumanę gyventojai įvesti elektros srovę. Jie tuo jau pajuto sovietinės santvarkos painiavą. Juostininkų kaimo gyventojas Stasys Kulbokas išbandęs savo laimę daugelyje kompartijos įstaigų, bet musėnandė kreipėsi į redakciją. "Komjaunimo Tiesos" korespondentas Antanas Kubilius laikraštį (IV. 13, nr. 75) papasakoja graudžią istoriją, pavadintą "Užburtas ratas".

Raudonieji biurokratai

"St. Kulboko tėvas kreipėsi į įvairias institucijas, prašydamas įvesti elektrą. Pirmiausia jis užsuko į mokyklos - parodomosios ūkio raštinę. Ten išklause darbininko pretenzijas ir pasakė:

— Elektrą gali įsivesti pats. Reikia tik turėti stulpus. Užėik į rajono vykdomąjį komitetą pas plano komisijos pirmininką. Jis paskirs... O mūsų profsąjungos komitetas išduos tau pažymėjimą.

Ūkio profsąjungos komiteto pirminkė Genė Zurbienė parašė: Kulbokui šeimai elektrai įvesti reikalingi trys kubiniai metrai (5 stulpai) miško medžiagos. Su tokiu pažymėjimu žmogus praverė Anykščių rajono vykdomojo komiteto plano komisijos pirmininko G. Sleiko kabineto duris.

— Stulpų mes neturime... Išdavė raštelį? Maža ką jie gali parašyti! Iš kur mes tuos stulpus išimsime? Gali nusipirkti iš kooperatyvo, nereiks ir pažymėjimų...

A. Kulbokas bandė įrodinėti, kaip sunku gyventi be elektros, bet pirminkas jau šnekučiavo su kažkokiu savo bendradarbiu. Dar atžariau kalbėjo G. Sleikas, kai A. Kulbokas po dviejų savaitių vėl užėjo pas jį. Netekęs vilčių įgyvendinti savo svajonę, A. Kulbokas sugrįžo į namus.

Laikraščio korespondent G. Sleikas sutiko maloniau. Susipažinęs su St. Kulboko laišku turiniu, jis paaiškino: — Kulboko aš neprisimenau. Gal ir buvo užėjęs. O dėl stulpų gali pakar-

toti tą patį: neturime fondų. Privatūs asmenys juos gali įsigyti kooperatyve, bet ten brangiai kainuoja... Kulbokui reikėjo kreiptis į ūkio direkciją, ši savo ruožtu būtų kreipusis į elektros montavimo valdybą...

Tiesiai iš vykdomojo komiteto nuvykome į Anykščių elektros - montavimo valdybą. Jos planavimo skyriaus viršininkas J. Leščinskas patvirtino:

— Įvesti elektrą galime. Tegul tik ūkio direkcija sudaro sutartį su mumis. Stulpų mes turime...

Jau iš redakcijos skambino į Raguvėlės žemės ūkio technikumo mokomąjį - parodomąjį ūkį. Ragelį pakėlė direktorių pavaduojantis agronomas Br. Jarašiūnas. Išklause mūsų pastabas, jis atsakė:

— Jei elektros montavimo valdyba sutinka, tada elektrą įvesime. Užburtas ratas sukasi toliau...

Iš vienos įstaigos kiton

Kai St. Kulbokas kulišė iš vienos įstaigos į kitą, ir visos jį atstūmė, įstaigų viršininkai susitarė, įstaigų kompartijos šauktame posėdyje. Ten daug kas šnekėta, bet vargšo St. Kulboko reikalui niekas net žodeliu neužsiminė. Daug tuščiažodžiavta, bet nesumota žemdirbiams padėti. Apie kompartijos meilę žmogui štai ką laikraščio korespondentas A. Kubilius rašo:

"Ir nė vienas neprisiminė kuklaus žemdirbio prašymo. Iš tikrųjų, ar ne žinojo Raguvėlės žemės ūkio technikumo mokomojo - parodomosios ūkio vadovai, kokia tvarka elektros - montavimo valdyba elektrifikuoja žemdirbių vienišius? Žinojo, tačiau paprasčiausiai vengė papildomų rūpesčių. Ar negalėjo Anykščių rajono vykdomojo komiteto plano komisijos pirmininkas G. Sleikas paaiškinti, kad daryti, kad žmogaus troboje užsidėtų elektros lemputė? Šiandien plano komisijos pirmininkas tokį savo elgesį aiškina įvairiomis rašytomis ir nerašytomis priežastimis, dėl kurių jis neskatina elektrifikuoti pavienių kolūkiečių kiemų. Nesigincysime, gal jo žodžiuose ir yra racionalus grūdus, bet faktas lieka faktas, kad jis neįsigilino į reikalo esmę, pasisitenė kaip galima greičiau atsikratyti darbininku. Žmogus atsidūrė užburtame rate, kuriame jį stumdė vienas nuo kito. O būti stumdomam — malonumas menkas".

Tiesia, menkas malonumas lietuvių tautai stumdomai rusų, nors jų varovų - samdinių yra ir lietuvių.

PADIDINKITE

SAVO

NAMŲ

ŠILIMĄ

ELEKTRINIŲ

ŠILDYMU

Jei turite namuose sunkiai apšildomą kambarį ar šiaip šaltas vietas, dabar pats laikas atkreipti dėmesį į elektrinį šildymą.

Elektriniai apšildymo vienetai su kiekvienam kambariui pritaikytu šilimos rodkliu gali aprūpinti reikiama kiekiu šilimos betkurių namų vietą.

Jie yra greitai, lengvai įrengiami ir jums nesudarys jokių sunkumų ar išlaidų papildant turimą apšildymo sistemą. Jūs būsite patenkinti malonia, lygia šilima, kuri jums kainuos vos keli centai į dieną.

Smulkesnių informacijų apie ekstra šilimos naudą ir pigių elektros kainų teiraukitės pas kvalifikuotus elektros rangovus arba pas hydro.

your hydro

SVEIKATOS KLINIKA - Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir garų vonios. Gydymieji judesiai ir psichologinė terapija.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. LE 3-8008

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SUVENYRŲ PARODA

Miško parke Rygoje atidaryta Lietuvos, Latvijos ir Estijos suvenyrų paroda, kurioje Lietuvai atstovauja anykštėnų vynos, Stakliškių midus, lietuviškas balzamas, konditerijos gaminiai, gintaro papuošalai, dekoratyviniai tekstilės pavyzdžiai ir meniški leidiniai. Vėliau paroda bus perkelta į Taliną, o iš ten gegužės mėnesį atkeliaus į Vilnių.

MELAS IR TIESA

Pastaruoju metu "Tiesoje" veda savo gamybos savaitinių įvykių apžvalgą šiek tiek daugiau praplečia skaitytos akiratos. Iš S. Bistricko parašytą apžvalgą, nepaisant jų komunistinio "dalinimo", vis dėlto galima sužinoti, kas vyksta pasaulyje. Blogiau yra su "Ivykių pėdsakais", kuriuos pasirašo nei vardo, nei pavardės neturintis "Tiesos" apžvalgininkas. Galbūt dėlto ir jo posūkis melo kryptimi nepalyginamai didesnis. Balandžio 27 d. laidoje jis p.v. apie kovas P. Vietname emė ir užgiedojo: "Dabar per savaitę Vietnamas žina apie 100 JAV armijos karių. Per pastaruosius penkerius metus Pietų Vietnamas Pentagonas pradžiai apie 50 tūkstančių amerikiečių..." Tenka sutikti, kad amerikiečių nuostoliai pradeda artėti prie 100 karių per savaitę. Penkeri metai turi 260 savaitių, vadinasi, geriausiu atveju galima kalbėti tik apie 26.000 žuvusiųjų, neužmirštant paprastos aritmetikos nesudėtingų dėsnių. Tačiau stambesnio masto kautynės Vietnamo prasidėjo tik praėjusiais metais, kai amerikiečiai ten atgubeno savo kariuomenę, ir nuostoliai toli gražu nesiekė 100 žuvusių vyrų per savaitę. Žuvusių amerikiečių skaičius šiuo metu artėja prie 3.000, o "Tiesos" apžvalgininkas jau nurašo 50.000.

GAMTINĖS DUJOS

Gamtinės dujos iš Dašavos Lietuvos yra pasiekusios 1961 m. Šiandien dujotiekio pagrindinių linijų bendras ilgis yra 320 km, kurį iki 1970 m. bus stengiamasi padidinti 455 kilometrais. Dujomis planuojama aprūpinti Klaipėdą, Akmenę, Kuršėnus, Telšius, Plungę, Kretę, Palangą ir Gardžius. Atskiros atšakos dujas leis tiekti į Kėdainius, Marijampolę, Alytų, Druskininkus, Kaimiadoris, Ukmergę, Radviliškį. Žemės ūkio reikalmams planuojama nutiesti 150 km specialią atšaką. Tikimasi, kad buitiniams reikalmams penkmetio pabaigai dujas naudos 400.000 šeimų. Taip atrodo planai popieriuje, o praktikoje esama nepasitenkinimo net ir dabar dujas gaunamųjų šeimų tarpe. Vilniuje geologė I. Skudienė per skundžiasi "Tiesos" redakcijai: "1965 m. baltųjų mėnesį padaviau pareikšimą pakeisti blogai dujinei plytelei, ir iki šiol nieko nepasiekiau..." Mėnaka nauda iš dujų, jeigu per metus neįstengiama pakeisti sugedusios plytelės.

CALGARY, Alta.

ARGI TAI PROPAGANDA? — "T2" 14 nr. buvo rašyta apie propagandinis vaizdus iš Lietuvos, kuriuos rašiusi Irena Nakrošytė — Janulienė ir be saiko gysli pažangą. Turiu pastebėti, kad ji nei vieno vietos negyrė sovietinio gyvenimo ir nevarė jokios propagandos. Ji tik rodė labai idomius paveikslus iš Lietuvos vietovių, kur lankėsi. Daugiausia tai buvo vaizdai savo giminių tėviškės, Vilniaus, dainų šventės, amerikiečių, apsirėngusių tautinių drabužiais, kuriuos jos gavo Lietuvoje ir pan. I. Janulienė buvo naujausi ir Panevėžio autobusų be palydovo; aplankė savo tėvų gimtinę Karužiškis (abu tėvai atvyko Kanadon 1928 m.) bei kitus gimines ir nakvojė Panevėžyje. Vaizdų iš Kauno, Palangos, Druskininkų rodė ji nedaug ir tik istorinius. Juose nebuvo jokios propagandos — ji nei gyre, nei peikė, o tik

aikšino, ką žmonės tuose vaizduose veikia ir kas jie yra. Ji nebendravo nei su J. Paleckiu, nei su A. Sniečkom.

P. Irena yra gimusi Kanadoj, Montrealyje; augo ir mokslusėjo JAV; Calgary gyveno prieš 12 metų ir dirbo su lietuvišiais — nebuvo parengimo, kuriame ji nebūtų dalyvavusi. Tuo laiku Calgary nebuvo jokios lietuvių organizacijos. Atsiradus šiek tiek pinigų, buvo nutarta steigti Calgary lietuvių Draugiją. Jos pirmieji organizatoriai pasirašė ant statuto: Zukas, B. Jauga, F. Benius, A. Anderson ir I. Nakrošytė. CLD ir šandien tebeveikia.

Mano nuomone, nereikėtų rašyti apie asmenis, apsilankiusius okupuotų Lietuvos, jų pačių neatsiklausius, nes tai gali pakenkti ten pasilikusiems giminiams.

M. Leščinskis

DIDŽIAUSIA HAMILTONO APYLINKĖS

KRONAS

REAL ESTATE AND INS. LTD.

366 MAIN ST. EAST. JA 8-8492

SILO:

- Didžiausią pasirinkimą namų, apartamentų, ūkių, verslų ir t.t.
- Daug gerų pirkėjų
- Palankų finansavimą
- Greitą ir sąžiningą patarnavimą.

Per savo keturias įstaigas (85 tarnautojai) aptarnaujame Hamiltoną ir apylinkes tiesiogiai.

PER CROSS CANADA REALTIES SERVICE LTD.

aptarnaujame visą Kanadą.

Kreipkitės su pasitikėjimu

B. Kronas Realtors

D.L.K. Gediminas šaulių kuopos šauliai, dalyvavę metiniame susirinkime. Iš kairės sėdi: Juzė Žiogienė, Monika Rimkuvienė, pirm. Stepa Jakubickas, Marija Ažuolienė ir Emilija Bačiūnienė. Stovi iš kairės: Gediminas Rugienis, Juozas Jurėnas, Domas Žiogas, Juozas Rimkus, Petras Ažuolas, Bronius Dirsė ir Stasys Beržinis

HAMILTON

BRANGŪS HAMILTONIEČIAI,

Jaunimo Metais perėmė Hamiltono LSK Kovas vadovavimą. Atsakinę už tai pareigų, juo labiau, kad šiam darbu neturime didelio patyrimo, nes iki šiol klubui daugiausia vadovavo vyresnės kartos atstovai, kuriems visuomeninis darbas nebuvo svetimas. Jie Kovo klube visomis jėgomis auklėjo Hamiltono jaunimą ne tik sportinėje, bet ir lietuviškojo dvasioje. Už tai visiems buv. valdybos nariams tariame sportišką acū.

Naujosios valdybos nariai, kurių dauguma subrendo bei išsiskyrė nuo Lietuvos ribų ir nepažino nepriklausomo gyvenimo, nenori atitrūkti nuo lietuviškojo sportinio kelio. Jie tad ir prašo visus hamiltoniečius ateiti mums į pagalbą, vadovauti vienam seniausiaj Kanados sporto klubui. Prašome visus tėvus, kurių vaikai nori įsijungti į klubo eiles, leisti jiems sportuoti jų pamėgtoje sporto šakoje; mes prašome ir jų, mieli hamiltoniečiai, ne tik moralinės, bet ir materialinės paramos, kadangi klubo iždas yra beveik tuščias. Neatsisakykite, jeigu valdybos nariai ar jų įgalotiniai kreipsis jūsų namuose, prie bažnyčios ar darbovietėje, prašydami įsijungti garbės nariams ir mūsų klubui, nes kiekvieno geradario metinis įnašas padės apmokėti mūsų svarbiausias išlaidas — teisejų, išvykų, kamuolių ar salių nuomą.

Hamiltono lietuvių kolonija visuomet buvo jautri lietuviškojo gyvenimo darbams. Tikime, kad ir šis atsišaukimas nebus tyrimo šaukiančio balsu ir iš anksto tariame sportišką acū.

Stai naujosios valdybos sąstata: pirmininkas J. Stankevičius, sek. L. Stankevičius, ižd. J. Giedris. Kontrolės komisija: J. Bulionis, A. Grajauskas, Dr. V. Kvedaras. Klubo oficialus adresas: L. Stankevičius, 172 Napier St. 522-4708. Sporto šakos ir jų vadovai: lauko tenisas — J. Svilas, stalo tenisas — A. Grajauskas, krepšinis — J. Stankevičius ir K. Meškauskas, plaukimas — J. Giedris. Į šiuos visus asmenis prašome kreiptis visais klubo reikalais. Sveikame kūne — sveika lietuviška dvasia! HLSK Kovas valdyba

AR JAU "KULTŪRINIO BENDRAVIMO" PRADŽIA? Gegužės mėnesio pirmąją "Delta" kino teatre, taip vad. Lietuvių Namuose, buvo rodomi du bolševikų gaminti lietuvių kalba filmai "Karas ir meilė" ir "Kol nevelu". Pora dienų iš eilės vietiniame laikraštyje "The Hamilton Spectator" kino skelbimų skyriuje buvo reklamuojama "Lithuanian Show" ir filmų apibūdinimas lietuvių kalba (deja, sudarkyta — "lietuviški jūdžiai").

Turint galvoj, kad kinas "Delta" yra išnuomotas pašaliniam asmeniui, todėl pagal nuomos sutartį, jis yra faktiškai jų patalpų šeimininkas ir jo reikalas kokių bei ir kilmės filmų pasigabana ir rodo. Nekalbant apie filmų meninę ir estetinę vertę, tenka tik pastebėti, kad pirmajame išrašytame regizierių ir aktorinių bolševikinė propaganda, je antrajame mėginama sudaryti juoką iš girtuokliavimo. Nejuokiams kyla klausimas, ką bendro turi demonstruoti filmų dvasia, vietos laikraštyje pristatytą kaip "Lithuanian Show", su vietinių lietuvių nuotakomis ir jų pažiuromis reprezentuojant savo tautą? Kas yra skyles šimtinę kitą ar daugiau Lietuvių Namų įsigijimo reikalui, vargu ar pramatė, kad to vardo patalpose rastų vietos bolševikinė propaganda. Deja, reikalai susiklostė tokia kryptimi, kad jau dabar šerinkai turėtų susimąstyti. Jp.

ATEITININKŲ METINE SVENTĖ įvyks gegužės 21 ir 22 d.d. Šeštadienį, gegužės 21 d., skirtas moksleiviams ateitininkams: 3 v. p.p. parapijos salėje bendras susirinkimas, o vakare — ten pat susipažinimo vakaras. Sekmadienį, gegužės 22, 11 val. iškilmingas pamaldos. Tuoj po pamaldų bus padėtas vainikas prie kryžiaus, skirtas

Lietuvos kankiniams. Jaunimo Centro salėje: visiems šventės dalyviams bendri pietūs. Šventės akademija, kurioje kalbės svečiai iš Niujorko — Antanas Sabalis, meninė programa ir šventės uždarymas. Į šventę yra pakviesti moksleiviai ateitininkai iš Toronto, Rochesterio, Klevelando, Detroito, Montrealio ir kitų vietovių.

ATEITININKAI sendraugiai, parapijos klebonui mons. dr. J. Tadaruskui pavadus, organizavo ekskursiją į lietuvių katalikų kongresą ir Šiluvos koplyčios pašventinimo iškilmes rugėjo 34 d.d. Vašingtone. Norintieji vykti į šias iškilmes kvietiami iš anksto užsiregistruoti pas ateitininkų sendraugių skyriaus valdybos narius.

AUGUSTIEJI SVĘČIAI — vyr. skautininkai O. Zailskienė ir Br. Juodelis aplankė mūsų skautus bal. 24, šv. Jurgio šventės proga. Skautai gausiai dalyvavo pamaldose, kurių metu mons. dr. J. Tadaruskas pasakė nuosirdų, pamokantį pamokslą. Svečiai, dėl nepalankios oro, atskrido pavėluotai. Jiems buvo surengtas iškilmingas priėmimas Jaunimo Centro salėje. Padėkos ordinu su rėmėjo kaspinu LSS pirmosios buvo apdovanotas mons. dr. J. Tadaruskas, kuris pasižymėjo moraline ir materialine parama viso rajono skauteis. Ordiną įteikė vyr. skautininkė O. Zailskienė. Skautes už dalyvavimą lituanistiniame konkurse ir pavyzdinį skautavimą buvo apdovanotos garbės ženklais. Keletas vadovų buvo pakeltos į aukštesnius laipsnius, jų tarpe ir jaunesnės kartos. Irena Jokūbėnienė pakelta į paskutininkės laipsnį.

Malonu buvo klausytis vyr. skautininkės nuosirdų, motiniškų žodžių, pasakintųjų ir pamokantųjų tiek skautes, tiek vadoves. Gražių minčių išgirdome ir iš skautininko lūpų. Oficialią dalį gražiai ir sklandžiai pravedė brolis V. Verbičkas. Programoje gavo pasireikšti visi vienietai. Svečiai buvo pavaišinti vyr. skaucių draugovės paruoštais pietumis, kurių metu vadovai turėjo progos pasidailinti mintimis apie laimėjimus ir trūkumus, kurių, deja visur yra. Švintietė

NAUJAI ĮSIRINKTOJI dvejų metų terminui apylinkės valdyba pasiskirstė pareigoms: pirmininkas Kristolaitis Juozas, vicepir. Skripukė Liucija, sek. Prunskytė Danguolė, ižd. Juozapavičius Alfonsas, parengimų vadovas Mikšys Kazys, parengimų vadovo padėjėja Babickienė Aldona, jaunimo skyriaus vadovas Mureika Tadas. Visais bendruomenės reikalais prašoma kreiptis į pirmininką 103 Edith Ave., tel. 389-2140.

Valdyba

A.A. PETRAS JUKNEVICIUS, 47 m. amžiaus, staiga mirė baltandžio 28 d. Nulūdimė liko žmona Lidija, sūnus Petras, Jurgis ir duklė Marija. Palaidotas gegužės 2 d. iš lietuvių bažnyčios Hamiltono miesto kapinėse.

J. P.

P A D E K A

Ilgose savo ligoje patyriau daug liūdesio ir artimo meilės iš daugelio tautiečių, kuriems norėčiau išreikšti gilią padėką.

Didžiausia mano padėka tenka pėlatui dr. J. Tadaruskui už manęs laikytą namuose, už atlaikytas šv. Mišias operacijų dienomis bei sekmadieniais ir už visas maldas.

Dėkoju už rūpestingą gydymą ir priežiūrą dr. O. Valaitienei.

Giliausia padėką reikiu už manęs globojimą namuose: p. E. Inkračienei, p. L. Stukienai, p. A. Kontauskai.

Nuosirdų acū reikiu už manęs lankymą ir dovanas bei gėles: p. G. P. Breichmanams, O. K. Celiauskams, J. Cypams, O. Celkieni, O. Ciukieni, E. J. Inkramams, A. Kontauskai, E. J. Kanavams, O. Kačinskai, A. Legevos pamaldos. Tuoj po pamaldų bus padėtas vainikas prie kryžiaus, skirtas

Delhi, Tillsonburg

PERRINKTA ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBA. — Balandžio 3 d. šaulių Domo ir Juzės Žiogų ūkyje įvyko D. L.K. Gedimino šaulių kuopos visuotinis metinis susirinkimas; pirmininkavo S. Jakubickas, sekretoriavo Br. Dirsė. Nutarta rusiško bolševizmo žiaurumo paminėti kartu su Sv. Kazimiero parapijos švente, kurios metu bus šventinamas naujas kryžius, skirtas žuvusių pagerbimui. Susirinkimas iš kuopos iždo paskyrė Delhi lietuvių šeštad. mokyklai \$20, lietuvių knygynui \$10 ir jaunimo kongresui \$15. Kuopos pirm. S. Jakubickas šaulių centro valdybos vardu apdovanojo šaulių žalgidės medaliais kuopos šaulius: Petrą Ažuolą, Domą Žiogą, Stasį Beržinį, Alfonsą Rudoką ir Gediminą Rugienį. Į kuopos valdybą vienbalsiai išrinkti: S. Jakubickas — pirm. G. Rugienis — pavad., Alf. Rudokas — sek., V. Pečiulis — ižd., J. Rimkus — meno sekijos vadovas, M. Rimkuvienė — šaulių moterų reikalias. Į kontrolės komisiją išrinkti: Br. Dirsė, D. Žiogas ir P. Augaitis. Po susirinkimo namų šeimininkė š. sesė Juzė Žiogienė visą šaulių susirinkimą pakvietė vakarienei, kurioje dalyvavo ir svečiai — kuopos garbės šaulys kun. dr. J. Gutauskas ir mons. V. Balčiūnas.

S. sesė Žiogienė už šaulišką, lietuvišką nuosirdumą ir skanias vaikas nuosirdus acū. Stepa Jakubickas

Riekienei iš Mount Hope, E. Ramanauskienai, L. D. Stukams, Nijolei Stemper, L. V. Sakavicius, Sirutienai iš Toronto, O. Sarūnienai, M. A. Tumačiams, M. Vukienai, O. Vengrienai, A. Žilvičiams, S. Živuckui.

Acū už manęs aplankymą ligoninėje, namuose ar laisvais Toronto: p.p. A. Arūnienė iš Toronto, Augaitienė, B. Antanaitienė, A. Kėvičiūnė, K. L. Meškauskas, L. Pėtrė, J. Pilkauskienė, O. Petrūnienė, A. B. Stonkams iš Delhi, E. Sudikui, N. Vitkauskaitė iš Toronto, Vitkauskams ir Vaitkui iš Woodstock, E. Vindašienė iš Delhi.

Jūsų parodytas nuosirdumas ir užuojauta mano sunkioje ligoje liks man amžinu prisiminimu.

Magdalena Martinkienė

P A D E K A

Nuosirdžiai dėkojame už mums suaruotą dvidešimties metų vedybinio gyvenimo suaktyvėjimą ir gražią vertingą dovaną. Ypatinga padėka iniciatoriams p. p. Dervaičiams už prašymą šv. Mišių ir už tokį malonų priėmimą visų savuose namuose.

Taip pat dėkojame visiems atsilankiusiems ir prisidėjusiems prie mūsų pagerbimo: p.p. Agurkams, Beniusiams, Blaundziui, Dauginams iš St. Catharines, Giedraitiams, Jurevičiams, Karauskams iš Toronto, Kalviciams, Kudžinienei, Lekučiai, Mačiulaičiams, Matulkačiams, Petraičiams, Šiuliams, Sakalauskui, Tribinavičiams.

Jūsų parodytas nuosirdumas mūsų širdyse pasiliks neužmirštamai —

Albina ir Jonas Adomaičiai

Sault S. Marie, Ont.

ATSAKYKIME Į ANKETĄ. — Apylinkės valdyba išsiuntinėjo visiems apylinkės lietuviams laiškus su anketa atsišaukdamas dėl savos salės ar Lietuvių Namų statymo bei pirkimo. Tame laiške paminėta, kad vienas rėmėjas, kilnus lietuvis, kuris duoda tam reikalui net \$5.000, ir jei atsisiras daugiau tuo reikalu suinteresuotų ir neįsakyti tautiečių, nesigalintų tam reikalui didesnis sumėlis, bus šaukiamas visuotinis susirinkimas galutiniam sprendimui bei plano nustatymui. Iki šiol iš 48 anketų su apmokėtais ir atgal adresuotais vokais gauta tik 15 atsakymų. 9 atsakymai yra teigiami su piniginaliais pažadėjimais \$11.600 sumai, 2 atsakymai už namų statymą bei piniginių pasižadėjimų, o 4 atsakymai neigiami.

Apylinkės valdyba prašo visus tautiečius, kurie iki šiol dar neatsakė, atsiliepti, nesvarbu koks atsakymas būtų. Malonėkite minėtus laiškus galimai greičiau grąžinti. Toks reikalas ignoravimas neša visus bendruomenės nuostolius. Šiuo laikui visos Bendruomenės pinigai yra laikomi eina moje sąskaitoje, už kuriuos gaunama 2% palūkanų mažiau kaip terminuotoje. Apylinkės valdyba negavusi atsakymo iki šio mėnesio pabaigos, visus neatsakytus laiškus laikys kaip nepriartinančius savų namų įsigijimui. Gana dažnai mes lietuviškoje spaudoje matome žinutę "mūsų miesto", kad čia uždarbiai stovi jei ne pirmoje, tai ne žemiau kaip trečioje vietoje vietoje Kanadoje, bet kai kyla reikalas prisidėti prie lietuviškos veiklos stambesne pinigų suma, liekame labai neturtingi ir net šykštūs. V. S.

J. P.

P A D E K A

Ilgose savo ligoje patyriau daug liūdesio ir artimo meilės iš daugelio tautiečių, kuriems norėčiau išreikšti gilią padėką.

Didžiausia mano padėka tenka pėlatui dr. J. Tadaruskui už manęs laikytą namuose, už atlaikytas šv. Mišias operacijų dienomis bei sekmadieniais ir už visas maldas.

Dėkoju už rūpestingą gydymą ir priežiūrą dr. O. Valaitienei.

Giliausia padėką reikiu už manęs globojimą namuose: p. E. Inkračienei, p. L. Stukienai, p. A. Kontauskai.

Nuosirdų acū reikiu už manęs lankymą ir dovanas bei gėles: p. G. P. Breichmanams, O. K. Celiauskams, J. Cypams, O. Celkieni, O. Ciukieni, E. J. Inkramams, A. Kontauskai, E. J. Kanavams, O. Kačinskai, A. Legevos pamaldos. Tuoj po pamaldų bus padėtas vainikas prie kryžiaus, skirtas

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

TAMSUS GAIVALAS SIAUCIA. "Draugo" pranešimu, Klevelandas, kaip ir kiti didieji miestai Amerikoje, kenčia nuo tamsiojo elemento. Pasidariusios nebesaugios gatvės ir parkai. Ten išplėšiami bankai, užpuoliami vyrai, moterys ir vaikai. Paskutiniu laiku sunkiai nukentėję ir lietuviai.

HANS MORGENTHAU, politinių mokslų ir moderniosios istorijos profesorius Čikagos universitete, už akademinio gyvenimo sienų plačiai pagarsėjęs kaip Amerikos Vietnamo politikos kritikas, pasirašė jaunimo peticiją Jungtiniams Tautoms, reikalaujančią Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Prof. Morgenthau yra visos elės mokslinių ir politinių institucijų patarėjas ir dalyvis. Jis vadovauja Amerikos užsienio ir karinės politikos studijų centrui Čikagoje, yra užsienio santykių tarybos (Council on Foreign Relations) Niujorke narys. 1963-65 m. yra buvęs gynybos departamento konsultantas ir valstybės departamente 1949, 1951, 1963 — iki dabar, Prof. Morgenthau yra daugelio mokslinių viešųjų autorių, nuolatinis bendradarbis amerikiečių liberalų spaudoje, dažnas diskusijų dalyvis ir paskaitininkas.

PETRAS JURKENAS, worcesterietis, vandens pakrančių sargybinis, baltandžio 8 d. ištraukė iš Quinzagemo ežero 4 jaunuolius, kurie iš užsidedusio laivelio turėjo šokti į vandenį. Iš jų tik vienas temkėjo plaukti. Miesto burmistras Wells rūpinasi, kad P. Jurkenas būtų apdovanotas už tokį drąsų žygį.

PUTNAMO JAUNIMO STOVYKLOS STATYBAI paremti koncertas rengiamas gegužės 15 d. Maspetho parapijos salėje. Programą atliks solistė Lionė Juodytė su dukra Janina ir Niujorko vyrų oktetas.

DR. J. MIKELENAS, 80 m. amžiaus, Lietuvių evangelikų reformotų kolegijos garbės pirm. baltandžio 19 d. mirė Čikagoje.

VACL. SIDZIKAS, VLIKO pirm. baltandžio 22 d. išskrido Europon, kur išbus 3-4 savaites.

DR. JUOZAS MANELIS išlaikė American Board of Surgery egzaminus, gaudamas diplomuoto chirurgo (Board Certified) pažymėjimą. Jis vadovauja Illinois Armijos National Guard 108 Med. batalijono daliniui ir buvo pakeltas į majoro laipsnį.

DAIL. ALGIS J. ZALŪNAS, Los Angeles, Calif., pasižymėjęs lietuviškų parengimų dekoratorius, dirba General Electric b-vėje. Jis paruošė originalų virtuvės projektą, kurį aprašė "Home" žurnale, einąs priedu prie "Los Angeles Times" dienraščio. Spalvota virtuvės nuotrauka buvo patalpinta žurnalo viršelyje, o dar keletas nuotraukų — planas ir paties A. J. Zalūno fotografija — kituose puslapiuose.

POVLAS DARGIS vėl perrinktas SLA pirmininku, o dr. S. Biežis, ilgametis SLA daktaras-votėjas toms pačioms pareigoms.

DR. A. RAZMA, Liet. Fondo pirm., kovo 19 d. lankėsi Rochesterje, kur jo garbei LF nariai suruošė vakariene. Ta proga įstojo į Fondą nemaža naujų narių.

"LIETUVIŠKA LAUDIES MENO PAPUŠALAS MŪSŲ KALNUOSE" — tokia antraštė rašini įsidėjo Aostos slėnio (S. Italijoj) Almanachas, kuris apžvelgia žymesnius šios provincijos meno paminklus. Lietuviškas kryžius Aostos Alpių kalnuose buvo pastatytas praėjusią vasarą lietuvių saleziųjų gimnazijos vadovybės bei auklėtinii iniciatyva. Kryžius yra aštuonių metrų aukščio. Jis iškylą didingoji Cervo kalno papėdėje ir jau yra sėkmingai patraukė ne tik vietinių žmonių, bet ir gausių viso pasaulio turistų dėmesį. Tas lietuviškas kryžius, — rašo tarp kita k Aostos almanachas, — praturtino mūsų slėnį nauju, nuostabiai gražiu,

Valdyba

A.A. PETRAS JUKNEVICIUS, 47 m. amžiaus, staiga mirė baltandžio 28 d. Nulūdimė liko žmona Lidija, sūnus Petras, Jurgis ir duklė Marija. Palaidotas gegužės 2 d. iš lietuvių bažnyčios Hamiltono miesto kapinėse.

J. P.

P A D E K A

Ilgose savo ligoje patyriau daug liūdesio ir artimo meilės iš daugelio tautiečių, kuriems norėčiau išreikšti gilią padėką.

Didžiausia mano padėka tenka pėlatui dr. J. Tadaruskui už manęs laikytą namuose, už atlaikytas šv. Mišias operacijų dienomis bei sekmadieniais ir už visas maldas.

Dėkoju už rūpestingą gydymą ir priežiūrą dr. O. Valaitienei.

Giliausia padėką reikiu už manęs globojimą namuose: p. E. Inkračienei, p. L. Stukienai, p. A. Kontauskai.

Nuosirdų acū reikiu už manęs lankymą ir dovanas bei gėles: p. G. P. Breichmanams, O. K. Celiauskams, J. Cypams, O. Celkieni, O. Ciukieni, E. J. Inkramams, A. Kontauskai, E. J. Kanavams, O. Kačinskai, A. Legevos pamaldos. Tuoj po pamaldų bus padėtas vainikas prie kryžiaus, skirtas

gryno šiaurietų stiliaus religinio meno paminklu. Jis čia liudija, kaip kiekviena tauta turi savitą būdą išreikšti giliausius savo įsitikinimus... Tai lietuvių liaudies religinio meno paminklas, — pabrėžia almanachas, — kurį yra įkvėpus gilus tikėjimas, viltis ir nepalaužiamas prisirišimas prie laisvės... Kiekvienam praėjusį jis sugebėjęs prabilti apie lietuvių tautos heroizmą, ginant tikėjimą ir švenčiausias savo krašto tradicijas".

Venecuela

JURGIS BIELIŪNAS, stambus Venecuelos lietuvis prekybininkas, su ponis išvyko 3 mėn. atostogų į Europą. Aplankys: Italiją, Pranciją, Vokietiją ir Austriją. Apie birželio 29 d. per JAV grįš Venecuelon. J. Bieliūnas iš pat jaunystės žinomas kaip aktyvus visuomenininkas, Venecuelos Liet. B-nės c. valdybos narys, VLIKO įgaliotinis. Kaip prekybininkas, jis yra Casa Europa savininkas, plačiai žinomas visam krašte.

Argentina

SESUO ELENISA, Elenos ir Prano Buzų duklė, šiemet baigė filosofijos ir literatūros studijas Kordobos uute ir gavo profesorės titulą tose mokslo šakose. Nanjoji profesorė yra gimusi 1926 m. Comodoro Rivadavia Sarmiento mieste. Baigusi aukštesnią mokslo Buenos Aires, įstojo į seselių kazimieriečių vienuolyną ir išvyko į noviciatą Čikagon, kurį baigusi grįžo į Buenos Aires. Po to antrą kartą buvo išvykus į S. Ameriką, Milwaukee, testė pedagoginių studijų, po kurių grįžo su pedagogijos licenciatu laipsniu. Ilgesni laiką vadovavo A. Vartų parapijos mokyklai. Vėliau, mokydama vaikų Nuestra Sra del Valle mokykloje Kordobose, studijavo Kordobos uute k:lbias ir literatūrą, kur gavo profesorės titulą. Dabartiniai laikai sesuo Elenisa yra paskirta Rosario "Republica de Lituania" m-klos vedėja.

Australija

KUN. P. BUTKUS rašo: "... kalėdojant tolimiausioji filialė—Wollongon, rodos, paviko uždegti viltiną žiburėlį. Gausios šeimos motina mokytoja R. Lokienė sutiko aukotis ir dirbti su lietuvių vaikais, o Cerniškąs padėjo savo naujamę pastatę priglauti šią mokyklą — įtalyti lentą bei suolus. O kadangi jau kovo 13 d. buvo numatyta mokslo pradėti, tai palikau visiems ir po lietuvišką elementorių. Dabar tik reikia muelų tėvelių gero sutarimo pasivaduoti nuvežti vaikūčius, o taip pat išvertmės ir aukos dvasios, kad šis viltinąs žiburėlis neužgesų".

ZUVO JAUNUOLIS. Kovo 18 d. auto nelaimėje žuvo Algis Sniras 22 m. amžiaus. Nelaimės priežastis dar nevisai išaiškinta. Jis važiuavo su savo draugu latviu pasivažinėti. Už esendon'o aerodromo prie vieno kelio rastos apsvietęs automobilis, Algis Sniras negyvas, o jo draugas sužeistas. Sužeistas latvis nuvežtas į ligoninę, bet ir jis negali paaikinti, kaip toji nelaimė įvyko. Algis Sniras studijavo elektrą ir dirbo prie skaitytuvų. Paliko liudinčius tėvus ir seserį Birutę.

Vyriausiąjį skautininką Br. Juodelį sveikina bene jauniausias Toronto skautas - vilkiukas, padedamas tuntininko K. Batūros

Nuotr. S. Dabkaus

KĄ DUODA JUMS OMSIP?

TERMINAS ISIREGISTRUOTI PRATĖSTAS
IKI GEGUŽĖS 16 DIENOS

Ontario prov. vyriausybė įsteigė visiems Ontario gyventojams prieinamą sveikatos apdraudimo planą, kuris oficialiai vadinamas Ontario Medical Services Insurance Plan (OMSIP). Ši apdrauda apima visus medicininius patarnavimus:

- Gydytojo vizitus namuose, jo įstaigoje ar ligoninėje.
- Ligos nustatymą bei jos gydymą, taip pat gydymą sužeidimų, lūžimų ir išnarinimų.
- Diagnostinę, priešoperacinę, operacinę, pooperacinę, anesteziją, rentgeną, diagnozę, operacinius ir kitus patarnavimus.
- Kaikuriuos chirurginius dantų patarnavimus ligoninėse.
- Medicininę gimdyvių priežiūrą — prieš ir po gimdymo.
- Specialistų paslaugas, jeigu esate pas juos nukreipti jūsų gydytojo.

OMSIP apima tiksliai gydytojų paslaugas, todėl neapmoka: vaistų, slaugymo, greitosios pagalbos patarnavimų, dantų gydymo, akių ir dirbtinių kūno dalių.

I OMSIP apdrauda taip pat neįeina šie specialūs patarnavimai:

- Sveikatos patikrinimas, susijęs su prašymu apdraudai, viza, darbo gavimu, priėmimu į mokyklą, stovyklą ar draugiją.
- Grupinis skiepėjimas, akių patikrinimas, patarnimai telefonu, gydytojo kelionės išlaidos.
- Patarnavimai, kurie nėra susiję su sveikata, kaip pvz. kosmetinio pobūdžio.
- Gydytojų patarnavimai, tvarkomi kitų federacinių arba provincinių nuostatų, kaip gynybos ministerijos ir darbininkų kompensacijos.

Pastaba. OMSIP nemoka už ligoninę, nes tai papildoma apdrauda, kuri neatstoja Ontario ligoninės apdraudos.

Kiekvienas Ontario gyventojas gali pasirašyti OMSIP sutartį. Blankai gaunami šiuo adresu: Medical Services Insurance Division, Department of Health, 135 St. Clair Ave. West, Toronto 7.

Si sutartis duoda teisę pasirašiusiam ir jo šeimos nariams pasinaudoti visais OMSIP patarnavimais.

Prašo neaugštinti Stalino

XXIII sovietų kompartijos kongreso išvakarėse Kremliuje ėjo užkulisiniai ginčai tarp "progresistų" ir "dogmatistų", tarp kitko ir dėl Stalino, bet tas ginčas užliuvo už Kinijos — Sov. S. G. konflikto. Nors kongresas de-stalinizacijos klausimo nebuvo įtraukęs į darbotvarkę, tačiau yra ženklų, kurie rodo, jog destalinizacijos procesas bus sulaukytas, o 25 sovietų žymiųjų intelektualų atsisakymas ir Brežnevą rodo, kad tokio "rūgimo" esama sovietų visuomenėje, kad vienai Stalino geru žodžiu prisimenama, o kiti jį laiko baisiu, kruvinu tironu ir bi-jo staliniško teroro atgimimo.

Ne be saryšio su užkulisiniais ginčiais tarp liberalizacijos šalininkų ir jų priešu buvo sovietinio žurnalo "Novosti" korespondento Prancūzijoje Dadiants straipsnis prancūzų laikraštyje "Le Monde". Tą straipsnį išprovokavo protestai dėl rašytojo Siniavskio, Danielio nuteisimo. Dadiants nesupranta, kodėl Vakari gina "šmeizikus" ir "bailius". Paster-naką ir Jevtušenko pagiria, kad šie pastarieji nesislapstė pseudo-nuomos, kaip Siniavskis ir Danie-lis. Toliau Dadiants aiškina, kad buržuazinės laisvės sąvokos nėra sovietuose, kaip tai matyti iš Sov. Sąjungos konstitucijos ir Markso raštų.

Dadiants rašo, kad socialistinėje visuomenėje žodžio laisvė bai-giasi ten, kur prasideda antisovietinė arba antikomunistinė propa-ganda.

25 sovietų intelektualai kolek-tyvų raštu perspėjo savo vyriausybę, kad nerehabilituoti Stalino. Tas raštas yra adresuotas Brežne-

mais nuo sutarties gavimo dienos. Standartinis Medical Services Insurance sutartis gali būti panaikinta jei nebus sumokėtas mokes-tis per 30 dienų nuo nustatytos mokėjimo datos. Kaikuriais atve-jais, nepajėgęs sumokėti laiku dėl netekimo darbo ar kitų priežas-čių, gali prašyti, kad sutartis ne-būtų nutraukta.

Viso OMSIP nariai gaus regis-tracijos korteles.

Jūs galite betkada nutraukti OMSIP sutartį. Vyriausybė taip pat gali nutraukti sutartį dėl ne-sumokėjimo, suklaidinimo, netei-singo pasinaudojimo patarnavi-mais ar po trijų mėnesių išsikėlus iš Ontario provincijos. Kaikuriais atvejais apdraudą turįs gali pa-duoti apeliaciją tarybai, išsky-rus nesumokėjimo atvejus.

Gydytojų sąskaitos gali būti ap-mokamos dvejopai:

1. Jūsų gydytojas gali pasiūsti sąskaitą tiesiai į OMSIP; tai pa-to-giausias būdas, kuriuo, tikimasi, visi gydytojai naudosis.

2. Gydytojas gali sąskaitą jums perduoti. Tuo atveju galite patys apmokėti sąskaitą ir pakvitavimą siųsti į OMSIP arba pasiūsti dar nesumokėtą sąskaitą. Kiekvienu atveju OMSIP sumokės nustatytą kainą.

Jei gydytojas nepasako, kiek reikės mokėti už patarnavimus, patys pasiklauskite.

Jei apsidraudusiam reikėtų pa-sinaudoti šiuo planu išvykus už Ontario provincijos ribų, OMSIP sumokės pagal nustatytą Ontario apdraudos tvarką.

Už medicininius patarnavimus OMSIP mokės 90% dabar nusta-tytų Ontario Medical Association kainų. Dauguma gydytojų šį atly-ginimą pripažįsta kaip pakanka-mą.

OMSIP pratęsė išregistravimo laiką iki gegužės 16 d. Jei iki šio laiko nebūsėte įsirašę, jūsų drau-dimas neįsigalios nuo liepos 1 d. ir reikės laukti tris mėnesius nuo išregistravimo dienos.

Daugiau informaciją galite gauti rašydami: Medical Service Insurance Division, Ontario De-partment of Health, 135 St. Clair Ave. West, Toronto 7, Ont.

Beprocentinės gyvybės apdraudos paskolos

Montrealio "Lito" valdyba nu-tarė įvesti naują paskolų rūšį — beprocentinės gyvybės apdraudos paskolas. Jos bus labai naudin-gos visiems vidutinio amžiaus na-riams, kurie iki 55 m. amžiaus nori savo sąskaitoje turėti \$2000. Mat, už po 55 metų amžiaus įdė-tas santaupas draudimas pradeda mažėti. Tačiau gyvybės apdrau-dos paskolos bus naudingos ir vi-siems tiems, kurie nori nejuočio-mis per 10 metų susitaupyti tam tikrą sumą ir priedu turėti pigų gyvybės draudimą.

Beprocentinių gyvybės apdrau-dos paskolų gavimo sąlygos yra sekančios: 1. Įmdamas šios rūšies paskolą narys gauna gyvybės apdraudą dvigubai paskolos su-mai. Paskolai gauti jokių garan-tijų nereikia, išskyrus paskolos rąstelio (promisory note) pasira-šymą. Paskolai apdrausti narys visą pasiskolintą sumą tuoj pat įdėda į savo indėlių sąskaitą. In-dėlio ir paskolos draudimo pre-miją apmoka "Litas", todėl visi nario mėnesiniai mokėjimai eina į paskolos likvidavimą arba, tiks-liau sakant, į jo indėlių kuris buvo įrašytas į jo sąskaitą pilnoje su-moje paskolą paėmus. 2. Gyvybės apdraudos paskolos duodamos \$500, \$1000, \$1500 arba \$2000 sumomis. Paimtų paskolų padidi-nimai arba sumažinimai nelei-džiami. 3. Paskolas gali gauti na-riai, turį teisę būti draudžiami pagal "Lito" turimą draudimo

polisą ir dar nesuėję 50 metų amžiaus. 4. Visos paskolos turi būti sumokėtos prieš sueinant 60 metų amžiaus. 5. Ilgiausias pa-skolos terminas yra 10 metų. 6. Visos paskolos yra beprocentinės ir mokamos kas mėnesį įseinant iš 10 metų paskolos amortizaci-jos. 7. Praleidus mėnesinį mokė-jimo terminą, skola nurašoma nuo skolininko indėlių arba ei-nam. sąskaitos. 8. Nariui nutrau-kus paskolos mokėjimus prieš terminą, likęs nesumokėtas pa-skolos balansas nurašomas nuo jo indėlio sąskaitos. Jeigu pa-skola nutraukiama pirmųjų pen-kių metų laikotarpyje, tai "Li-tas", nurašydamas paskolą, sau atsisikaito CUNA b-vės sumokėtą už jo indėlių ir paskolą draudimo premiją. 9. Už iš gyvybės apdrau-dos paskolų įdėtus indėlius di-videndai nemokami ir tie indėliai nariui neišmokami iki pilno pa-skolos apmokėjimo arba jos mo-kėjimo nutraukimo. Paskolos mokėjimą užbaigus, dividendai mokami ir indėlio išėmimas lei-džiamas. 10. Visos šios rūšies pa-skolos draudžiamos CUNA bendrovėje pagal turimą polisą ir vi-si CUNA pakeitimai galioja ir "Litui", ir skolininkams. 11. Mė-nesiniai mokėjimai per visus 10 metų šioms paskoloms yra sekan-tys: nuo \$500 — \$4.17, nuo \$1000 — \$8.34, nuo \$1500 — \$12.50, nuo \$2000 — \$16.67.

Pavyzdys: narys paima \$2000 paskolą ir įdėda į indėlių sąskai-

tą, mokėdamas skolą po \$16.67 mėnesį arba per 10 metų \$2000-40. Tuo būdu narys gauna \$4000 gyvybės apdraudą, kadangi "Li-tas" apdraudžia ir indėlių ir sko-lą. Mirties atveju jo įpėdiniai gautų \$2000 indėlių plius \$2000 draudimo, taigi — \$4000, o jo skola "Litui" apmokėtų taigi draudimo bendrovė. Baigęs mo-kėti skolą, narys turėtų susitau-pes \$2000 indėlių ir kartu visą lai-ką turėtų \$4000 draudimą be jo-kių išlaidų.

Beprocentinių gyvybės draudi-mo paskolų paslaptis glūdi de-vintame šių sąlygų punkte, pagal kurį už jį iš gyvybės apdraudos paskolų įdėtus indėlius nemoka-mi dividendai. Suprantama, kad jų "Litas" ir negali mokėti, ka-dangi visa paskola ir indėlio ope-racija yra "popierinė" ir jokių naujų pinigų "Lito" iš to neatsi-randa. Viskas paremta draudi-mu. Tačiau nariui numokant pa-skolą tie pinigai atsiranda ir juos "Litas" naudoja savo apyvartai nemokėdamas dividendų. Per pirmuosius 5 metus iš skolininko įmokėtų sumų, skaitant už jas 5%, nesudaro pakankamai net draudimo premijos ir adminis-tracijos išlaidoms apmokėti. Tačiau po 5 metų svarstykles nusvyrą į antrą pusę ir paskola "Litui" pradeda apsimokėti. Tačiau viso-kiu atveju ši paskolų rūšis yra daugiau patarnavimo, negu pel-no reikalus.

Pilnai per 10 metų išmokėtos paskolos ir indėlio draudimu bei "Lito" administracijos išlaidoms padengti susidaro tik 2.5% palū-

PARLAMENTAS SUKASI TUŠTUMOJE

"Kanados parlamentas sukasi tuštumoje" — pareiškė neseniai kalbėdamas Montrealy jaunatviškas ministeris be portfelio John Turner. "Dabartinė padėtis verčia tikėti, kad mes esame liudi-ninkais išnykstančios generacijos mirtinos kovos. Mes paveldėme gincius iš kitos eros ir ši padėtis negali būti ilgiau toleruojama". Tai esą kyla iš to, kad parlamen-tas neatstovauja jaunajai kartai. Iš 265 atstovų tik 45 esą jaunesni kaip 40 m., tuo tarpu krašto gy-ventojų amžiaus vidurkis esąs 25 m. Tai reiškia, kad krašto vidur-kis parlamente nėra atstovauja-mas. Debatatai yra tapę asmenų dis-kusijom, ir padėtis pasiekė tašką, kur vyrauja cinizmas. Tai jau blo-gai".

Paskaitės tokias ministerio pa-stabas, norom nenorom galvoji ir apie mūsų lietuvių vidurkio atsto-vavimą įvairiuose veiksmuose; jieškai paralelės tarp šio krašto ir išėjusių nykstančių generacijų ir toli neįsiskodamas atrandai minė-tas liūdnas apraškas. v.

Sovietų keleivinis laivas, pava-dintas kapitalisto poeto Puškino vardu, susilaukė tokiu karališko sutikimo Montreale uoste, kad net komisaro akys galėjo paža-liuoti — rašė panašias žodžias

kanų, kurias narys galėtų gauti kaip dividendus už savo įmokėtas sumas. Užtat geresnio ir pigesno draudimo neįstengs pasiūlyti jo-kia kita draudimo bendrovė

P. Rudinskas, "Lito" vedėjas

viets spauda. Tai pirmas rusų keleivinis laivas Montrealy, ne-bent jų keleiviniai laivai čia lan-kėsi prieš Jacques Cartier... Puš-kinas šią vasarą iš viso lankysis 6 kartus iš Leningrado į Montreali ir, be abejonės, darys konkurenci-ją kitom laivų linijom. "The Ga-zette" šiam įvykyje įžiūri naują sovietų žingsnį suartėti su Vaka-rais ir Kanada. Mums įdomu, kad sovietinė linija pavadinta "Baltic Steamship Lines". Jau vasario m. spaudoj paskelbtam aprašyme ir pridedamoj nuotraukoj matėm laivo rusą kapitoną ir kanadiečių firmos atstovą, žiūrinčius į katalo-gus, kur ant vieno aiškiai matyti užrašas "Vilnius", ant kito "Ri-ga". Čia peršasi dvi galimybės: arba rusai patys nesugeba pasiga-minyti patrauklių turistams katalo-gų apie Leningradą ar kitą miestą, arba praktiškais sumetimais karčiai nuryja savo pirmavimo maniją, norėdami vakariečiams nekalta pristatyti Lietuvą ir Lat-viją, kaip integralines rusų impe-rijos dalis. v.

LaSalle miesto valdybai, pava-dinusiai vieną gatvę Rue Lithua-nia, atsidėkoti yra kilęs sumany-mas suruošti priėmimą, kur bus galima arčiau lietuvių reikalus pristatyti. Tikimasi, kad ne tik La Salle gyventojai, bet ir visi Mont-reale lietuviai dalyvaus ir suma-nymui pritar. Tik asmenys, darę žygių lietuviškam gatvės vardui išgauti, žino, kaip sunku yra ką nors atsiekti, kai gyvename užsi-darę savam rately. v.

OMSIP išregistravimo laikas pratęsiamas iki gegužės 16-tos

Ontario sveikatos ministeris Dr. M. B. Dymond pranešė, kad provincijos gyventojai dar galės pilnai pasinaudoti Ontario Medical Services Insurance planu nuo liepos 1 dienos, jei bus išregistravę iki gegužės 16 dienos.

"Šis planas turi pasisekimą", — pareiškė ministeris. — "Padavusių prašymus skaičius jau yra pralenkęs 1,100,000 mūsų piliečių."

Senatvės pensininkai

Daugelis senatvės pensi-ninkų yra automatiškai įregistruojami į OMSIP, tačiau didelę jų dalis turi paduoti prašymus.

Tie yra automatiškai įre-gistruojami, kurie dabar gauna pagal Ontario Old Age Assistance Act pašal-pas, ir tie pensininkai, kurie Ontario Department of Welfare nuomo-ne yra reikalingi gauti šią draudą. Tokie pensininkai jau yra gavę OMSIP registracijos korteles.

Visi kiti pensininkai turi užpildyti ir pasiūsti prašymų formas, kad gautų OMSIP draudą.

Jei nesate gavę registraci-jos korteles iš OMSIP ir dar nesate pasiuntę prašymo formos, turite tai padaryti iki gegužės 16 dienos, kad gautų OMSIP draudą pradėti galioti nuo lie-pos 1 dienos.

Dr. Dymond toliau pareiškė, kad dar didelis gyventojų skai-čius nori įsijungti į OMSIP, bet dėl įvairių priežasčių negalėjo nustatyti laiku užpildyti prašymų. Todėl išregistruoti į OMSIP laikas yra pratęstas dar dviem savaitėm, kad žmonės galėtų būti padengti draudos, kai šis planas įsigalios nuo lie-pos 1 d.

"Gegužės 16-oji yra galutinė išregistravimo data", — pa-reiškė ministeris. — "Ši galu-tinė data daugiau nebebus pra-tęsta, kadangi reikia daug lai-ko sutvarkyti daugybę prašy-mų, nors ir naudojamosi mo-derniais įrengimais."

Registracijos pratęsimas reiškia, kad tiems, kurie jau yra padavę prašymus, ir tiems, kurie tai padarys iki gegužės 16 dienos, OMSIP drauda pradės galioti nuo liepos 1 dienos.

Ontario gyventojai, kurie pa-duos prašymus po gegužės 16 dienos, turės laukti minimalinį 3 mėnesių laikotarpį iki OMSIP drauda pradės galioti, — pareiškė Dr. Dymond.

OMSIP YRA SAVANORIŠKAS

Reikia paduoti prašymą

OMSIP yra savanoriškas planas ir galite iš jo ištوتي betkada.

Vyriausybė gali nutraukti jūsų draudą tik dėl kokių nors netikslumų, neteisingo pasi-naudojimo patarnavimais, dėl nesumokėjimo arba po 3-jų mėnesių nustojus būti Ontario provincijos gyventoju.

Jei paduosite prašymą da-bar, OMSIP drauda jums įsi-galios nuo liepos 1 dienos. Ki-tais atvejais turėsite išlaukti mažiausiai 3 mėn. iki jūsų drauda pradės galioti.

OMSIP TEIKIA DRAUDĄ, NEŽIŪRINT AMŽIAUS, PAJAMŲ AR SVEIKATOS

Kadangi OMSIP įstatymo tikslas yra suteikti pakankamą medicininę draudą Ontario gyventojams, pilna ar dalinė pagalba yra teikiama tiems, kurie jos reikalauja.

Automatiškai pilnai apmokama drauda

Daugelis gyventojų ir jų šeimos na-rii automatiškai gavo pilnai apmo-kėtą OMSIP draudą. Tai žmonės kurie jau gauna pašalpą pagal šiuos įstatymus:

- The Blind Persons Allowances Act
- The Disabled Persons Allowances Act
- The General Welfare Allowances Act
- The Mothers Allowances Act
- The Old Age Assistance Act
- The Rehabilitation Services Act

Automatiškai pilnai apmokama se-natvės drauda yra taip pat duoda-ma (old age security) pensininkams ir jų šeimų nariams, kurie yra Ontario Department of Public Welfare tokiais pripažinti.

Pilnai apmokama drauda

prašantiems

Ontario gyventojai, kurie gyven-o provincijoje per 12 pastarųjų mė-ne-sių ir neturėjo 1965 m. apmokesti-namų pajamų, gauna pilnai apmo-kėtą draudą.

Taip, jei esi pavienis asmuo, ir jū-sų apmokestinamos pajamos 1965 m. buvo \$500 ar mažiau.

Pilnas mokestis \$60.00

Valdžia apmokės \$30.00

Jūs mokėsite \$30.00

(\$7.50 kas 3 mėnesiai)

Taip, jei jūs turite išlaikomą šei-mos narį ir jei kartu jūsų apmokesti-namos pajamos 1965 m. buvo \$1,000 ar mažiau.

Pilnas mokestis \$120.00

Valdžia sumokės \$ 60.00

Jūs mokėsite \$ 60.00

(\$15.00 kas 3 mėnesiai)

Taip, jei jūs turite šeimą iš 3 narių ar daugiau ir jūsų šeimos bendros apmokestinamos pajamos 1965 m. buvo \$1,300 ar mažiau.

Pilnas mokestis \$150.00

Valdžia apmokės \$ 90.00

Jūs mokėsite \$ 60.00

(\$15.00 kas 3 mėnesiai)

AR GALI GAUTI DALINĘ PAGALBĄ?

Taip, jei esate pavienis asmuo, ir jū-sų apmokestinamos pajamos 1965 m. buvo \$500 ar mažiau.

Pilnas mokestis \$60.00

Valdžia apmokės \$30.00

Jūs mokėsite \$30.00

(\$7.50 kas 3 mėnesiai)

Taip, jei jūs turite išlaikomą šei-mos narį ir jei kartu jūsų apmokesti-namos pajamos 1965 m. buvo \$1,000 ar mažiau.

Pilnas mokestis \$120.00

Valdžia sumokės \$ 60.00

Jūs mokėsite \$ 60.00

(\$15.00 kas 3 mėnesiai)

Taip, jei jūs turite šeimą iš 3 narių ar daugiau ir jūsų šeimos bendros apmokestinamos pajamos 1965 m. buvo \$1,300 ar mažiau.

Pilnas mokestis \$150.00

Valdžia apmokės \$ 90.00

Jūs mokėsite \$ 60.00

(\$15.00 kas 3 mėnesiai)

Kas yra apmokestinamos pajamos?

Apmokestinamos pajamos yra tos, už kurias mokami mokesčiai, nurašius visas šeimos ir kitas leidžiamas atskaitas.

OMSIP PRAŠYMŲ FORMOS GAUNAMOS KIEKVIENAME BANKE ARBA IŠ OMSIP, 135 ST. CLAIR AVE. WEST, TORONTO.

Čikagos vaizdai ir vargai

EDVARDAS SULAITIS

ZYMAUSIOS SIŲ METŲ VESTUVĖS, be abejonės, bus JAV prezidento Johnsono dukros Lūcijos su lietuvių kilmės jaunuoliu Patriku Nugenta iš Čikagos šiaurinio priemiesto Waukegeno. Jau parinkti pabroliai bei pamerės. Vestuvės įvyks rugpjūčio 6 d. Nekalto Prasidėjimo šventovėje (joje jau baigiama įrengti ir lietuvių koplyčia) Vašingtone. Jaunuosius sutuoks Sv. Jurgio lietuvių parapijos Čikagoje vikaras kun. J. Kuzinskas, ilgametis Nugentų šeimos draugas. Pabrolių sąrašas matome ir du lietuvių kilmės jaunuolius iš Waukegeno. Tai Loren Leskis ir Timothy Matulėnas. Numatoma pakviesti 1000 svečių, bet ar kas nors daugiau iš lietuvių pateks į išrinktųjų skaičių, dar nėra žinoma.

JUOZAS KAPACINSKAS parąšė, o Čikagos Lietuvių Literatūros Draugija išleido knygą „Šiaubingios dienos“, kurioje yra sutelkti autoriaus 1944-50 m. laikotarpio atsiminimai. Autorius aprašo paskutines dienas tėvynėje, pasitraukimą iš jos; daugiausia vietos skiria pergyvenimams pabėgėlių stovyklose Vokietijoje. Taip pat aprašo išvykimą iš Vokietijos ir pirmuosius žingsnius Amerikoje. Knygoje yra užfiksuota nemaža įdomių vaizdų, kuriuos dauguma pabėgėlių iš Lietuvos turėjo pergyventi. Viskas pasakojama paprasta forma be literatūrinių pagrazinimų. Tie, kurie ateityje rinks medžiagą lietuvių pabėgėlių istorijai, knygoje galės užtikti vertingų dalykų. Knygos vertė pakelia ir nemažą pliusą nuotraukų. Autorius knyga skiria „savo sūnui Juozui-Vytautui ir kitiems svetur gimusiems jaunuoliams, kad sužinotų, kokiems keliais jų tėvai pasiekė laisvąjį pasaulį“. Leidinys turi 273 psl., pardavinėjamas po \$3.

31 METŲ AMŽIAUS LITERATAS iš Čikagos priemiesčio Lemonto Kazys Almenas (dabar studijuoja Lenkijoje) ir žymūs filosofas, bet kartu ir poetas dr. A. Macieja-Jasmanas buvo atžymėti Lietuvių Rašytojų Draugijos premijomis po \$500. Vertintojų komisija, kurios pirmininku buvo K. Bradūnas, susirinkusi balandžio 30 d. Čikagoje, 1964 m. premiją paskyrė K. Almeniui už romaną „Upė ir rytus, upė ir šiaurę“, o 1965 m. premiją — Antanui Jasmanui už eilėraščių rinkinį „Gruodas“. Premijos mectenata yra Lietuvių Fondas, kuris, kaip tikimasi, ir ateityje įgalins premijuoti geriausius grožinės literatūros veikalus.

LOJALUMO PARADAS, rengiamas pareikšti pritarimą JAV valdžiai, šiemet įvyko balandžio 30 d. Čikagos centre — State gatvėje. Kai komunistinio krašto buvo demonstruojama už savo interesus, dauguma Čikagos parodo užrašo skelbė: „Mes remiamės prezidento Johnsono politika Vietnamo“. Parade įvairių tautinių grupių tarpe buvo ir būrelis lietuvių — apie 50 asmenų. Čia jie nešė kelis didelius plakatus, vėliavas. Lietuvių kolonoje žygiavo daugiausia vyresnio amžiaus žmonės. Kitoks vaizdas buvo pasukrainiečius, kurių grupę sudarė beveik vien jaunimas. Kadangi šie metai yra pasiekę lietuvių jaunimo metais, toks mūsų lietuvių jaunimo abejingumas šiam paradiui yra sunkiai suprantamas. O gal čia buvo lietuvių organizatorių neapsižiūrėjimas — užmiršta pakalbinti jaunuosius? Parade žygiavo ir įvairių karo veteranų grupių atstovai, keletas kariuomenės dalinių, mokyklų orkestrai ir kiti vienietai.

LIETUVIŲ TELEVIZIJOS PRO-

Žiema praeina — vasara ateina!

Mieli tautiečiai, dabar pats laikas aprūpinti savo gimnaisčius Lietuvoje vasarinę aprangą. Idant Jums nereikėtų suklikti galvos kombinuojant kas siūnata, mes čia sudarėme kelis specialius siuntinius, kuriuose yra visa tai, kas vertinga, reikalinga, naudinga, graži ir vienkartinė džiu gauti.

Laumės juosta (I)
Susegamas vilnonis mot. arba vyr. nertinis; vyr. arba mot. nailoninės kojines; viln. angliskai medž. vyr. pusbačiai; vyr. itl. nailoninis lietaus lietaus; vyr. prie eilutės pritakius kaklaraštis; vyr. nesudėvintys kojines; 6 gražios nosinės; Byro amžinas piestukas.
Kaina tik \$69.50 su pasiuntimu ir muitu.

Kastytis (II)
Viln. angliskai vyr. eilute medžiaga Boston arba herringbone 3/4 j.; vyr. nailoniniai išieginiai marškiniai; vyr. pusbačiai; vyr. itl. nailoninis lietaus lietaus; vyr. prie eilutės pritakius kaklaraštis; vyr. nesudėvintys kojines; 6 gražios nosinės; Byro amžinas piestukas.
Kaina tik \$69.50 su pasiuntimu ir muitu.

Jurātė (III)
Mot. eilute arba vasariniam apsiaustui 3 j. vilnonės angl. medž.; italsko, nepermatomo, puikaus nailono suknelė — 4 j.; vilnonis nertinukas be rankovių; balti arba lakuoti bataukai; švelnaus nailono kelnaitės ir apatinukas su pagrazinimais; 2 poros nailono kojinių; italskas mot. nailoninis lietaus lietaus; dailus rankinukas ir šilkinė skarelė.
Kaina tik \$69.50 su pasiuntimu ir muitu.

Jungtinis Kastyčio ir Jurātės siuntinis kainuoja tik 130 dol., nes sušitaupo 9 dol. pasiuntimo išlaidų.
Tebesirūpinami mūsų ankščiau skelbtieji, didelio pasisekimo turėjusieji siuntiniai: V-3 — 10 1/2 j. angl. viln. medž. trims eilutėms už 55 dol.; P-3 — 9 j. trims apsiaustams viln. angl. medžiagos už 60 dol.; N-4 — 16 j. angl. nepermatomo nailono gražiausių raštų 4 suknelėms už 45 dol.; M-13 vertingas, daug kalorijų turintis maisto siuntinis 22 sv. už 30 dol.

Prie visų išvardintų siuntinių galima pridėti pagaiduojamų dovanų iš mūsų katalogo arba Jūsų pačių supirktų prekių. Jūsų pačių siuntinius išsiunčiame iš Londono tik už 12 dol., plius faktinės sovietinio muto išlaidos. Tokius siuntinius galite mums siųsti žemiau nurodytu adresu pažymėdami mūsų tranzitinio sandėlio ženklą B. O. 11690/64

BALTIC STORES LTD.
421 Hackney rd.
London, E. 2.
Great Britain.
Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas ir gavėjas patvirtintas pristatymas per 3-4 savaites. Visos siuntos registruotos ir apdraustos.
Atstovai: L. Venckus, 7030, Talman Ave., Chicago, Ill., tel. 436-0494; Gaiva, 3570 W. Vernor, Detroit, Mich.; A. Kusinskas, 124 Park Str., Sudbury, Ont., Canada.

Toronto Salpos grupės „Dainos“ surengtame kartūnų balijuje laimėjusios premijas; iš kairės: O. Grigaitienė — albumą (II premija), stud. R. Bilkytė — foto aparatą (III), O. Lenauskienė — aukso rėtelį su kryželiu (I). Toliau dainiečių valdybos narės: vicepirm. P. Jankaitienė, pirm. K. B. Nuotr. M. Pranevičiaus

Religinis lietuvių kongresas Vašingtone

Š. m. rugsėjo 3—5 d. JAV sostinėje Vašingtone rengiamas religinis lietuvių katalikų kongresas ryšium su lietuvių koplyčios N. Pradėtosios Marijos bazilikoje pašventinimu. Tam reikalui sudaryti komitetas Niujorke, Vašingtone jau gerokai pasistūmėjo su paruošiamaisiais darbais. Norima, kad šventė būtų tikrai didinga ir pasitarnautų visų lietuvių ir Lietuvos reikalui. Numatoma išleisti kongreso ženklelį, kongreso programą su giesmių bei kitais liturginiais tekstais, programos dalyviais, informacija ir pan. Taipgi planuojama išleisti Šiluvos monografiją. Visą šventę bus nufilmuota ir užrašyta magnetofono juosta.

Nakvynės ir ekskursijos

Rengėjai kviečia jau dabar pasirūpinti nakvynėmis. Ekskursijos autobusais prašomos susitarti dėl nakvynių su autobusų bendrovėmis, kurios mielai parūpins nakvynes ir nuveš į atitinkamas programos vietas. Paskiri keleviai, ne ekskursijų dalyviai, nakvynės gaus Statler - Hilton viešbutyje Vašingtone. Rezervacijos kortelės gaunamos klebonijose.

Jas reikia užpildyti ir grąžinti viešbučiui iki rugpjūčio 1 d. Kambarių kainos — vienas asmeniui \$10 už naktį, dviem — \$15. Rezervacijos priėmimą praneš viešbutis. Užsimokama atvykus. Neaiškumų atveju kreiptis į Talcos komitetą 7802 Temple St., Hyattsville, Md. 20783, USA. Ekskursijų vadovai prašomi pranešti šiuo adresu atvykstančių asmenų skaičių.

Kongreso programa

Programa numatyta gana plati. Ji prasidės rugsėjo 3 d. registracija Statler - Hilton viešbutyje. Tą dieną įvyks lietuvių spaudos parodos atidarymas, Kunigų Vienybės suvažiavimas, lietuvių koplyčios altoriaus konsekracija ir muzikos - literatūros vakaras.

Rugsėjo 4 d., sekmadienį: religinė eiseną, koplyčios dedikacija, iškilmingas posėdis katalikų universiteto auditorijoje, kur kalbės vysk. Pr. Brazys, MIC, tema „Mūsų pareigos persekiojami Lietuvai“.

Rugsėjo mėn. 5 d., pirmadienį, Vargonininkų Sąjungos suvažiavimas, liet. moterų simpoziumas tema „Religija ir tautiškumas moters gyvenime“, kuriam vadovaus dr. A. Šlepetytė-Jannace. Taip pat numatyti atskiri posėdžiai pašaukimams svarstyti (vad. mons. V. Balčiūnas) ir jaunimo problemoms (vad. stud. ateitininkai). Užbaigos kalbą pasakys vyskupas V. Brizgys tema „Pasauliečių apaštalavimas“.

Kultūrinė dalis

Muzikos ir literatūros vakaro, taipgi banketo programoje dalyvaus solistai: P. Bičkienė, R. Mastienė, A. Pavasaris ir J. Vaznelis. Choroje programoje dalyvaus: Niujorko vyrų choras, vad. Vl. Baltrušaičio, Dainavos ansamblis, A. Stephens Ansamblis, Čikagos vyčių choras, diriguojant P. Arminui. Tas pats choras, susidedantis iš maždaug 150 giesmininkų, solo partijoms įsijungiant Pr. Bičkienėi ir J. Vazneliui, šventovėje ant vargonų giedos lotyniškas Juozo Naujalo „Vilnerum Christi“ Mišias ir atliks kitus kūrinius. Jungtinis choras, maždaug 500 giesmininkų, kartu su visais dalyviais giedos bendruomeninius giedojimus žemai baltnyčioje ir

keturiais balsais bei unisonu giedos religinius kūrinius sporto salėje, kuriems diriguos garbės dirigentas A. Aleksis, V. Mamaitis, A. Kačanauskas. Abiejuose vakaruose solistams fortepijonu akomponuos A. Mrozinskas. Giedojimams šventovėje vargonais akomponuos M. Mondeikaitė-Kutz. Vargonais solo gros šventovėje ir vargonais giedojimams akomponuos sporto salėje V. Vasyliūnas. Muzikai — J. Gaidelis, J. Zdanis, kun. B. Markaitis, SJ, ir J. Kačinskas kuria religiniam kongresui specialius kūrinius.

Visam tam kongreso darbiui dar trūksta lėšų. Rengėjai prašo siųsti jas šiuo adresu: L.K. Religinė Salpa, 225 So. 4th St., Brooklyn, N.Y. 11211, USA.

Siemot sukanka 20 metų nuo Kanados pilietybės įvedimo. Ta proga Ontario provincijos vyriausybė rengia specialią iškilme — pilietybės teismo sesiją parlamento rūmuose gegužės 18 d. Jos metu 30 naujų ateivių gaus pilietybės dokumentus. Nuotraukoje pilietybės teismo teisėjas Toronte W. Cory rodo vieną paruoštų pilietybės dokumentų Hon. J. Yaremko, Ontario prov. sekretoriui ir pilietybės ministriui, šalia stovi D. Jennings, kurios žinioje yra naujų pilietybių priėmimo — vaišų reikalai

SUDBURY, Ont.

PADEKA

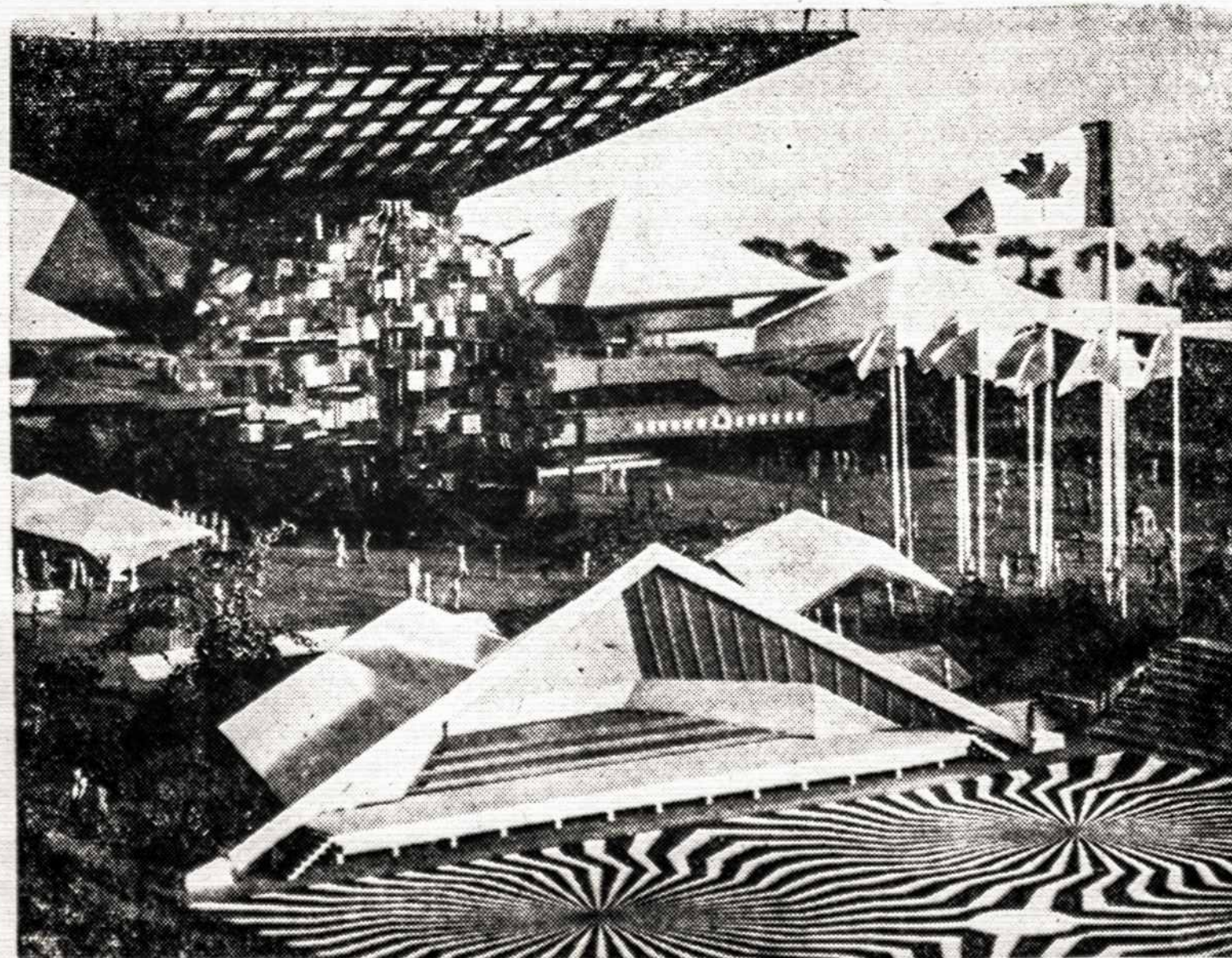
Už man suruoštas naujagimio lauktuves („baby shower“) p.p. Griškoniu namuose ir įteiktas dovanas, nuosirūpinau dekoju iniciatoriems: p.p. L. Griškonienėi, L. Karklinš, S. Poderienėi ir A. Albrechtenėi.

Taip pat nuosirdus aciū už dalyva-

vimą ir gražias dovanas ponioms: E. Tolvaišienėi, L. Remelkieni, B. Visockienei, A. Prescott, Z. Griškonytei, N. Bawks, S. Semelienėi, A. Kručienėi, A. Mazaitienei, S. Petrenienėi, B. Zlatkonienei, M. Vildienėi, A. Pranckūnienėi.

B. Stankienė

AUKOKITE TAUTOS FONDUI

Taip atrodys Kanados paviljonas 1967 m. pasaulinėje parodoje Montrealy. Paviljone galės pasirodyti ir Kanados tautinių grupių meniniai vienetai

Kanados Lietuvių Fondo žinios

Praeitų metų Fondui buvo gauta po \$1.000 į mėn. (kovo mėn. net \$1.300), bet balandžio mėn. tik \$200 (iš Montrealy ir Edmontono). Buvo manyta, kad narių suvažiavimo metu bent iš Toronto pasirodys vienas kitas naujas narys, juo labiau, kad keli asmenys buvo pasižadėję. Suvažiavimas praėjo sklandžiai, pilnas paskirstytas, bet narių įnašai (kapitalas) pasiliko nepaliekamas ir jie vėl ne procentus lietuvių.

Dabar valdybos rūpestis yra kuo greičiau gauti Fondui čarterį, kad galėtume išduoti kvitus aukotojams. Adv. Kelly paruoštas, pagal lietuvišką tekstą, statutas bus išsiuntinetas visiems nariams susipažinti ir pasisakyti, kas jų nuomone negerai. Pirmo kito narių suvažiavime priimto statuto du punktus advokatas pakeitė prisitaikydamas prie Kanados Corporation By-Law: 1. narys turi tik vieną balsą, nežiūrint įnašo dydžio; 2. patariamasis organas — pelno skirstymas 3 asmenų komisija sudaromas tik iš Fondo narių. Sie pakeitimai yra

neesminiai ir dėl jų nereikėtų daryti toli einančių išvadų. Esme yra ta, kad norima gauti iš valdžios teisę išduoti kvitus, tinkamus pajamų mokesčių atskaitoms. Reikalui esant, betkoks statuto nuostatas galės būti betkada narių suvažiavimo pakeistas, bet dabar reikia daryti taip, kaip galima, pagal taip vad. „sala mi“ sistemą, t.y. ne viską iš karto.

P. Lelis, Reik. vedėjas

VASARIO 16 GIMNAZIJOS RĖMĖJAMS

KLB Salpos Fondas prašo būrelių vadovus ir atskirus gimnazijos rėmėjus surinktus įnašus ir aukas siųsti SF židininkui St. Dabkui, 117 Springhurst Ave., Toronto 3, Ont., nes kitaip Salpos Fondas neturės žinių apie būrelių veikimą ir aplamai apie Vasario 16 gimnazijos rėmimą iš Kanados. Salpos Fondo kvitai, tinkami pajamų mokesčių atskaitoms, aukotojams gali būti išduoti tik tuo atveju, jei aukos pereina per Salpos Fondo išdą.

P. L., SF įgaliotinis

Spakenbergo gimnazijos suvažiavimas

Jau prieš kiek laiko nuaidėjo džiuginanti naujiena, kad po daugelio metų petraukus šiais metais įvyks pirmasis Tumo-Vaizganto Spakenbergo gimnazijos susitikimo pobūvis. Po šios žinios paskelbimo suvažiavimu rengėjai pradžiugo malonių buvusiųjų mokytojų ir moksleivių atsiliepimu bei pritarimu. Toks paskatinimas užtikrino suvažiavimą pasisekimo. Taip daug svajotai ir taip ilgai lauktai dienai beartėjant, rengėjų komitetas dar kartą nori priminti, kad šis buv. mokytojų ir mokinių susitikimas įvyks š. m. rugsėjo 3 d. Toronte, Prisikėlimo parapijos naujoje salėje. Visu atsiliepimas yra laukiamas. Kurie iki šiol dar nespėjo atsiliepti, yra prašomi tuoj pat pranešti savo adresus Tėvui Rafaeliui Sakaliui, OFM, Box 10, Toronto 3, Ontario, Canada.

Tenelieka nė vienas nepaliekamas šio aido bangų ir nė vienas tenepalaidžia šio nepaprasto įvykio. Ruoškitės visi šiam įjaujančiam susitikimui ir priminkite kitiems, kad nė vienas neliktų nepajutęs šio didelio džiaugsmo.

Ant. Sutkaitis, buvęs spakenbergietis

Fort William — Port Arthur, Ont.

MOTINOS DIENA — gegužės 21 d., šeštadienį, 7 v.v. renkamės mažoji Prosvita salė (kur ir seniau darydavome mūsų parengimus), 610 Simpson gate, Fort Williams (už buv. Lake theatre). Ši salė labai gražiai atremtuota ir bus maloni praleisti laiką. Be to, bus ilgas savaitgalis. Gros garsus „Polka King's“ orkestras. Pagerkime mūsų motinas savo atsilankymu ir atsiveskime daug svečių. E. J.

Pagalbą Šiaurės Vietnamui siūlo naujųjų demokratų partijos vadas T. Douglas. Jo nuomone Kanada esanti neutrali valstybė, todėl medicinos pagalba turėtų būti teikiama ir Šiaurės Vietnamo komunistams.

Frontuose kariai, štabuose šnipai

(Atkelta iš 2 psl.)

Nebuvo sunku tokį tinklą Šveicarijoje tvarkyti. Kraštas buvo ideali, tradicinė vieta karo špiūnau. Darba dar lengvino ir Šveicarijos demokratinė sistema, labai saugojanti piliečių civilines teises. Taip pat darba lengvino Šveicarijos geografinė padėtis pačioje Europos širdyje, o svarbiausia jos, kaip augstųjų finansų bankininko vaidmuo, kariaujančiųjų pusų tarpe. Faktas taip pat, kad šveicarai patys vertėsi špiūnau, kurį jie vertino kaip pirmąją krašto gynybos liniją.

Labiausiai jie nuolat tikrino vokiečių intencijas, kiek tai lietuvių pačių krašto sauguma. Šveicarijos karinės žvalgybos tarnyba, plačiai žinoma Nachrichtenendienst vardu, naudojo savo pačių ir kitų agentų informaciją šaltinius. ND dažnai susitikdavo ir pasikeisdavo žiniomis su užsieniečiais agentais, jei tai nekenkė Šveicarijos saugumui.

Zinia perduota, bet...

Tą naktį du vokiečių radiistai karininkai Cranze, Rytų Prūsijoje, gaudė aparatais radijo bangas, įsifruodamas jį (jis tai retai darydavo) ir svarstydami: siųsti ar ne. Jei tikros, tai buvo perkūno trenksmo informacijos. Bet jei ne, tai jis save pastatytų į kvailio vietą, o ko gero susilauktų ir juodo vainiko ant savo galvos iš direktoriaus.

Pagaliau, kai jau buvo arti vienuoliktos val. ryto, jis paskambino iš telefono vienuotės Džimiui ir paprašė jį susitikti ant gatvės kampo. Rado buvo labai susirūpinęs, kai susitikimo savo radijo specialistą ir beveik drebėjo iš baimės, bet Džimis jį nuramino. Jis ramiai paėmė popieriaus gabalą su šriftu iš drebanties Rado rankos ir paliko jį ant gatvės kampo...

Zinia iš Doros...

Ketvirtasis biuras Maskvoje gavo aiškų perspėjimą iš Šveicarijos. Tai įvyko 1941 m. birželio 10, gražio vasaros dieną Zenevoje. Rado atsiduro, kad suskambėjo telefonas. Tai buvo Taylor, pažėdžias elementariausią špiūnau taisyklę. Rado irgi neretai panašiai pasielgdavo, tačiau jam labai nepatikdavo, kai jo agentai bandydavo jo klaidas sekti.

„Taip... Ko nori?“ — paklausė Rado. „Aš noriu jus tuojau pat susitikti“, — pasakė Taylor. — „Aš nedelsdamas atvyksiu į jūsų namus“.

„Taip negalima“, — pabrėžė Rado. — „Mes turėsime susitikti kur nors kitur.“ Taylorui gi išsprūdo šis sakinytis: „Sis reikalas nebegali laukti“, — ir pakabino telefono ragelį. Už 15 minučių prie restorano iš takso išlipo Taylor ir žengė tiesiai į Rado namą. Jo bosas laukė savo studijoje.

Taylor, flegmatikas, labai rezervuotas, lėto humoro vokiečių, buvo beveik be žado.

„Sissy mane suvedė į ryšį su tiesiog neįtikėtinu šaltiniu žiniu, kokį betkada mes esame turėję“, — trumpai pareiškė jis. „Jinai nesutiko man pasakyti, kas jis toks ir kaip ji su juo susisiektų, bet jis yra patikimas, turi tiesioginį ryšį su generaliniu vokiečių štabu. Ir jis yra saugus! Jis dirba Nachrichtenendienst. Jie garantuoja už jį ir saugo jį“.

Jis davė Rado pirmąjį pluoštą

žinių, kurias buvo gavęs iš paslaptingojo kontakto, ir išvyko. Rado praleido valandą, rašydamas trumpai sutrauktą tekstą, išsifruodamas jį (jis tai retai darydavo) ir svarstydami: siųsti ar ne. Jei tikros, tai buvo perkūno trenksmo informacijos. Bet jei ne, tai jis save pastatytų į kvailio vietą, o ko gero susilauktų ir juodo vainiko ant savo galvos iš direktoriaus.

Pagaliau, kai jau buvo arti vienuoliktos val. ryto, jis paskambino iš telefono vienuotės Džimiui ir paprašė jį susitikti ant gatvės kampo. Rado buvo labai susirūpinęs, kai susitikimo savo radijo specialistą ir beveik drebėjo iš baimės, bet Džimis jį nuramino. Jis ramiai paėmė popieriaus gabalą su šriftu iš drebanties Rado rankos ir paliko jį ant gatvės kampo...

Zinia perduota, bet...

Tą naktį du vokiečių radiistai karininkai Cranze, Rytų Prūsijoje, gaudė aparatais radijo bangas, įsifruodamas jį (jis tai retai darydavo) ir svarstydami: siųsti ar ne. Jei tikros, tai buvo perkūno trenksmo informacijos. Bet jei ne, tai jis save pastatytų į kvailio vietą, o ko gero susilauktų ir juodo vainiko ant savo galvos iš direktoriaus.

Pagaliau, kai jau buvo arti vienuoliktos val. ryto, jis paskambino iš telefono vienuotės Džimiui ir paprašė jį susitikti ant gatvės kampo. Rado buvo labai susirūpinęs, kai susitikimo savo radijo specialistą ir beveik drebėjo iš baimės, bet Džimis jį nuramino. Jis ramiai paėmė popieriaus gabalą su šriftu iš drebanties Rado rankos ir paliko jį ant gatvės kampo...

Zinia iš Doros...

Ketvirtasis biuras Maskvoje gavo aiškų perspėjimą iš Šveicarijos. Tai įvyko 1941 m. birželio 10, gražio vasaros dieną Zenevoje. Rado atsiduro, kad suskambėjo telefonas. Tai buvo Taylor, pažėdžias elementariausią špiūnau taisyklę. Rado irgi neretai panašiai pasielgdavo, tačiau jam labai nepatikdavo, kai jo agentai bandydavo jo klaidas sekti.

„Taip... Ko nori?“ — paklausė Rado. „Aš noriu jus tuojau pat susitikti“, — pasakė Taylor. — „Aš nedelsdamas atvyksiu į jūsų namus“.

„Taip negalima“, — pabrėžė Rado. — „Mes turėsime susitikti kur nors kitur.“ Taylorui gi išsprūdo šis sakinytis: „Sis reikalas nebegali laukti“, — ir pakabino telefono ragelį. Už 15 minučių prie restorano iš takso išlipo Taylor ir žengė tiesiai į Rado namą. Jo bosas laukė savo studijoje.

Taylor, flegmatikas, labai rezervuotas, lėto humoro vokiečių, buvo beveik be žado.

Lietuva angliškame mokslo veikale

VINCAS TRUMPA

Vytauto Vardžio redaguotas leidinys *Lithuania Under the Soviets: Portrait of a Nation, 1940-1965* jau susilaukė nemaža dėmesio vietinėje ir tarptautinėje spaudoje. Šalia entuziastingo vertinimo buvo nemaža ir kritiškų balsų, ypač dr. B. Mačiuiokas „Aiduose“ (1965, nr. 9). Svetimieji kritikai, kurių tas leidinys nusipelnė daugiau dėmesio negu ligi šiol parodyta, stengiasi įžvelgti jame šiek tiek propagandinio elemento, mūšiskiai — įsiekio daugiau faktinių klaidų ir nevisiškai teisingo vieno ar kito dalyko pavaizdavimo. Tai ypač krinta į akis paskaičius B. Mačiuiokos recenziją. Jis iš esmės sutinka su bendru sovietinės Lietuvos portreto piešiniu, koks duotas tame leidinyje, bet suranda jame nemažą tikrų ir tariamų klaidų, ypač ūkinio ir politinio Lietuvos gyvenimo pavaizdavime.

Perskaitys tą išsamų ir platų 8 autorių (S. Sužiedėlio, Z. Ivinskio, T. Remeikio, P. Zundės, V. Vaitiekūno, J. Griniaus, Vittorio Vignieri ir V. Vardžio) parašytą veikalą sąsuderinau beveik priešingą įspūdį. Žinoma, jame pasitaiko faktinių klaidų (Juozas Paukštelis padarytas Jonu Paukščeliu 204 p. ir pan.), tačiau tokios plačios apimties veikalas, parašytas daugelio autorių tai gal neišvengiama. Aplamai, darbas atliktas rūpestingai, neblogai dokumentuotas, kartais ir pacia naujausia medžiaga (ligi 1965 m. imtinai). Jame apžvelgtos beveik visos gyvenimo sritys pateikiant trumpą Lietuvos istoriją, mano galva, visiškai nereikalingą (S. Sužiedėlio), nepriklausomos Lietuvos profilį (V. Vardžio), sovietinę agresiją (V. Vardžio), rezistenciją prieš sovietų ir vokiečių okupacijas (Z. Ivinskio), pokario partizanų judėjimą (V. Vardžio), Lietuvos komunistų partiją (T. Remeikio), ūkį (P. Zundės), švietimą (V. Vaitiekūno), literatūrą ir meną (J. Griniaus), K. Bažnyčios padėtį Lietuvoje (V. Vignieri).

Paskutiniame skyriuje leidinio redaktorius V. Vardys bando susintetinti tą sovietinės Lietuvos vaizdą, nagrinėdamas Maskvos ir vietinio režimo pastangas į socialinę transformaciją (social engineering) arba į visiška krašto sovietizaciją. Iš antros pusės, autorius neišleidžia iš akių ir tų sunkumų, su kuriais Maskva ir vietinis režimas susitinka tose savo pastangose. Su juo nors ir labai drastiškai išvada, kad „per pastaruosius 25 metus sovietams pasisekė praryti Lietuvą, bet nesuivirkinti lietuvių tautos“ (259 p.) turbūt galima būtų sutikti. Tačiau pačiame veikalame, man atrodo, duota permažai medžiagos tokiai išvadai pagrįsti. O kairurie skyriai, ypač apie švietimą, literatūrą ir meną, beveik prieštarauja tokiai išvadai. Švietimas, literatūra ir menas yra turbūt pati geriausia tautos gyvybės išraiška. Jeigu leidinyje dar būtų skyrius apie mokslo padėtį sovietinėje Lietuvoje (jis būtų labai reikalingas), ir jeigu visi tie skyriai būtų parašyti be kartais dirbtinio noro save, ir ypač kitus gądinti, kaip pvz., parašyti skyriai

apie administraciją ir ūkį, tas sovietinės Lietuvos portretas išeitų truputį kitoks, ir V. Vardžio išvada būtų labiau pagrįsta.

Šia proga persiai bendresnio pobūdžio mintis. Mes dažnai, ypač rašydami svetima kalba ir svetimiesiems, mėgstame pavaizduoti situaciją sutirštintomis spalvomis, tuo turbūt siekdami išsiaiškinti pasigailėjimo jausmus, o gal ir norą greitesnės pagalbos. Tačiau taip elgdami mes visuo met pasiekiamo pageduojamų rezultatų. Pirmą, sukeliamo įtariamą, kad mūsų vaizduojama situacija nėra visiškai tikra, kad ji kvepia propagandiniu prieskoniu. Turbūt dėlto rimti žmonės dažnai a priori yra nusistatę prieš visos emigrantinius leidinius. Antroje, tuo keliu einant yra pavojingas nuklysti ir beviltiškumo klajstelius.

Reikia pripažinti dr. V. Vardžio nuopelną, kad jis rimtai stengėsi vieno ir kito išvengti. Dėlto jo redaguotas veikalas daro rimto moksliško veikalo įspūdį, nors nevisados, ir nevisados dėl jo paties kaltės jam tai pasisekė. Ir dėlto jo sovietinės Lietuvos portretas gal išėjo truputį pertamsus.

LITHUANIA UNDER THE SOVIETS. Portrait of a Nation 1940-1965. Edited by V. Stanley Vardys. Published in 1965, p. 299, Frederick A. Praeger Publishers, 111 Fourth Avenue, New York 3, N. Y., USA. Kaina \$7.00.

O. B. AUDRONĖ

LAISKAS

Dieve,
Rašau Tau laiską.
Sausroj palaistyk mane,
Kaip lauko gėlę,
O priplakytą prie žemės,
Liūtys,
Prikelk mane, Tėve,
Ir lietuiai skaidriai nuprauski,
Ir išdžiovinki saulėje;
Kaip kūdikį suvystytą
Sveiniai pasupki
Glaudamais.

Mano galva neranda atramos
Ir mano plaukų garbanos
Taip ilgsi, taip ilgsi
Gerosios Tavo rankos
Nors vieno palytėjimo —
Ramaus ir gero,
Kuriamė ilsiis pasauliai,
Zmogaus širdis
Ir mano ši
Daina vakare.

Atsiųsta paminėti

POLANDS MILLENNIUM OF CHRISTIANITY 966 — 1966 — 1000 metų krikščionybės priėmimo paminėjimui. Spausdino: Canadian Polish Millennium Found in Cooperation with the Canadian Branch of the Polish Institute of Arts and Science in America.

Aidai — mėnesinis kultūros žurnalas nr. 4, balandžio mėn. 1966 m. Leidžia Tėvai pranciškonai. Redaguoja Juozas Grinys, 27 Juliette Str., Boston, Mass. 02122, USA. Administracinės adresas: 680 Bushwick Ave, Brooklyn, N. Y. 11221, USA. Viršelio 1 psl. Viktoro Petravičiaus. Prenumerata metams \$7, atskiras nr. 70 ct.

A. Skirutytė, Kuršiai

Lino raizynys

Iš ciklo „Gintarėlio kraštas“

ANTANO TULIO NOVELĖS

PR. NAUJOKAITIS

Antanas Tulas į mūsų literatūrą atėjo 1936 metais, kai jo novelių knyga „Aš bučiauvau tavo žmoną“ laimėjo Spaudos Fondo premiją. Ankstesnės trys dramos nebuvo jam sudariusios pripažintą rašytojo vardo. Vėliau, 1956 metais išėjo jo antra novelių knyga „Tūzu klubas“, o 1965 metų pabaigoje sulaukėme dar vienos novelių knygos „Iniciniai po tiltu“. A. Tulys yra Lietuvoje gimęs, bet Amerikoje užaugęs, čia vaistininco augštuosius mokslus išėjęs ir į rašytojos iškiles. Savo temoms jis artimas realiam kasdieniniam gyvenimui, žiūris dažnai į jį pro humoro prizmę. Dažnai palinkęs į erotines ir seksualines temas.

Su mūsų literatūrinėmis tradicijomis A. Tulio kūryboje tampa ryšio nerastume. Tačiau lietuvių kalbą jis moka gerai, turi įdomų, gyvą stilių, patrauklų humoro bruožą, sugeba keliais būdingais bruožais apmesti vaizduojamų asmenų paveikslus. A. Tulio vaizdavime esminė skoni temdo autoriaus pamėgti vulgarumai. Žinoma, amerikiečių literatūroje vulgarumų apstu. Bet svetimoje kalboje tie vulgarumai neatrodo tokie šiurkštūs, kaip vartojami A. Tulio pasakojime. Mes galime didžiulius, kad mūsų rašytojai išlaikė savo stiliuje tradicinį mūsų dailiojo žodžio švarumą. Gal A. Tulio vulgarumai yra atsiradę nesąmoningai: iš atmintyje išlikusios kasdieninės kaimo kalbos, kai daiktai buvo vadinami savo vardais — gražiais ir neestetiškais, arba iš aklo pamėgdžiojimo kaikiurių amerikiečių.

Palinkimas į erotizmą bei seksualizmą taip pat kartais A. Tulį nuveda į neigistinus kraštutinius mus. Pvz. gražiai kompoziciniu atžvilgiu sudėta novelė „Siurprizas“ bartiną už pornografiją. O novelė „Iniciniai po tiltu“, davusi ir visai knygai pavadinimą, dvelkia romantizmu, lyriniais atsiminimais, minties prasingumu

apie pralėkusią jaunystę ir senatvės tragizmą — sugadinama vulgariais pabaigos vaizdais, kai autoriui reikalinga parodyti kaikiurias nuogas žmogaus kūno vietas. Panašiu vulgarium ir cinišku vaizdu yra ir šiaip gana neblogoje novelėje „Velnio laiškas“. Visai vulgarus ir neestetiškas yra rašinys „Jos moja“. Be jo knyga būtų vertesnė. Prie gerųjų, bet jau kitokio turinio, priklauso „Teklės stalas“.

Iš aštuonių knygos novelių tik dviem pamita medžiaga iš Lietuvos gyvenimo. „Prakeikimas“ nuveda į senus laikus Lietuvos kaimo, kai autorius gal dar tik vaikas buvo. Gyvi personažai, samojis, spalvingumas kelia kūrinio vertę. Tik vėl galime pasiskusti, kai kuriais šiurkščiais vulgarumais, dirbtine, sunkiai įtikima pabaiga. Ir klebono asmuo kam kaip nepatiks dėl ryškaus šaržo. Antroji tos rūšies tema „Tau prie durų pasibels“ šaržo ir groteskos būdu mėgina mums atskleisti dabartinės pavergtos Lietuvos kolchozinio gyvenimo tikrovę. Tai juokas pro ašaras, o gal geriau — ašaros pro juoką. Tačiau autoriui, nepažįstanciam realiai tos vaizduojamos tikrovės, atkurti tikro vaizdo nepavyko. Taip ir liko kažkas netikra, pakibę tarp įsivaizdavimo ir tikrovės.

A. Tulys, nors jau peržengęs gerokai per 60 metų, dar vis tebėra gyvas savo plunksnos darbas, pasirodęs savo beletristika laikraščių skylyse. Linkėtume, kad jis savo šiaip gyvą, lengvai tekančią žodį apvalytų nuo įsibraujančių šiurkščių, o mūsų Lietuvių Enciklopedijos literatūros skyriaus redaktoriams — prisipažinti, kad A. Tulys yra ne tik vaistininckas (vaistinincko ir aprašytas), bet ir lietuvių rašytojas, vertas kritiško įvertinimo.

Antanas Tulas **INICINIAI PO TILTU**, novelės, Nidos leidinys, 1965 m., 160 psl., kaina \$1.50 namams, kitiems 25% brangiau.

MOKYT. PRANAS RAZMINAS, kar tu su mokytojomis D. Bindokiene, F. Tarulienė, M. Pėteraitienė ir B. Vinčaitienė, ruošia lietuvių kalbos vadovėlių 7-8 skyrių mokiniams. Vadovėlyje pramatoma daug kirčiuotų tekstų, žodys ir kitos būtinybės šių dienų mokiniui.

PRŪSAI, SENIEJI RYTPRŪSIŲ GYVENTOJAI, prieš patekdami kryžiuočių ordino valdžion 13 š., turėjo augstą kultūrą. Ypač plačiai buvo žinomas jų gintaras. Tuo klausimu labai išsamią dokumentaciją sutelkė vokiečių archeologas dr. Rudolf Grenz. Jo surinktoji medžiaga yra suskirstyta pagal vietoves ir apima 132 tomus. Ji pavadinata „Zentralatolog zur Ur-und Fruegeschichte von Ostpreussen“. Rinkinio autorius ketina ir savo tyrinėjimų sritį įtraukti Lietuvą, kaikiurias Lenkijos dalis, kad galėtų iširti suduvių kultūrą.

DR. KONSTANTINAS KURNA-TAUSKAS, evangelikų teologijos profesorius nepriklausomoje Lietuvoje, mirė V. Vokietijoje 1966. II. 3. Jis yra paršęs visą eilę veikalų: svarbiausias yra jo tritomis veikalas „Monumenta Reformationis Polonicae et Lithuanicae“.

„ZEITSCHRIFT FUER OSTFORSCHUNG“ — vokiečių mokslinis žurnalas dažnai nagrinėja ir su Lietuva susijusius klausimus. 1966 m. I nr. W. Hubatsh rašo apie mozuris ir Prūsijos lietuvių tautybų politikoje 1870 — 1920 m. Darbas pagrįstas dar nepaskelbtais Karaliaučiaus archyvo dokumentais, kurie dabar laikomi Goettinгене. Dokumentų tarpe atspausdintas garsusis lietuvių prašymas kaizeriui 1879. V. 11. P. Reklaitis rašo apie naujus duomenis, liečiančius Kristof Radvilios Lietuvos žemėlapi.

SKULTORIUS ANATANAS BRAZDYS yra kylančias talentas Europoje. Jis priklauso Henry Morre — Bernard Meadows srovei Britanijoje. Miuncheno laikraštis „Sueddeutsche Zeitung“ labai gerai įvertino jo darbus.

DAIL. JONAS RIMSA pakviestas rengti savo darbų parodas Madride ir Romoje 1967 m. Šiuo metu lindinckas yra išvykęs Polineizjone įieškoti naujų motyvų savo kūrybai.

KUN. DR. J. KUBILIAUS, SJ. straipsni apie jėzuitą tėvą Teilhard de Chardin, kuris buvo išspausdintas „Laiškuose Lietuviams“, į anglų kalbą panoro išiversti Čikagos universitetas.

JUOZAS JAKSTAS

mos miestui ir jo apylinkėi meną ir mokslą, kaip pripažino pats romėnų poetas, sakydamas: „Užkariauta Graikija gavo laukinį nugaletoją ir atnešė meną į kaimišką Latiumą“. Tačiau helenistinė kultūra visai nenuslopino pirmųjų romėniškųjų. Ji, buvusi imperijos centro kultūra, savaimingai plėtojosi, nors ir skolinosi daug ką iš graikų. Tad vakarinė imperija paliko skirtingą nuo jos rytinės dalies. Kai imperatorius Teodozijus IV a. padalijo imperiją į vakarinę ir rytinę ir sieną tarp jų išvedė per Balkanus, nuo to meto kultūrinis dvilypumas atliko ir politinį. Rytinėje imperijoje valstybinė ir mokslo kalba buvo graikų, vakarinėje — lotynų.

Kai sekančiais amžiais, barbarams plūstant ir imperijos organizacijai irstant, imperijos dalys vis tolo viena nuo kitos — didėjo ir kultūrinis skirtumas tarp jų. Vakarinė dalis darėsi grynai romėniška ir rytinė — graikiška.

Dvejopa ir krikščionybė

Krikščionybė, kilusi helenistiniame pasaulyje, pradžioje ir buvo graikiškų bendruomenių tikyba ne tik rytuose, bet ir vakaruose. Jos pirmieji raitai, pradedant nuo evangelijų, graikiškai parašyti. Net ir vakaruose gyvenę Bažnyčios autoriai 11 a. dar graikiškai rašė. Taip darė pvz. Lijono vyskupas Irenėjus ir romėnas Ipolitas. Bet nuo 11 a. Bažnyčia vakaruose jau pasidarė lotyniška, o Bažnyčios tėvai rašė lotyniškai.

Atspalaidavusi nuo helenizmo, vakarietiška romėnų kultūra veikė germaniškas tautas, kurios skverbėsi į romėnų imperiją. Vienos germaniškų tautų dar tebebuvo pagoniškos ir imperijoje tuojuo pakeitė tikėjimą. Kitos, dar prieš ateidamas į Romos imperiją, išpažino airišką krikščionybę, atsinešė iš rytu, ir jos stipriai laikėsi. Kaikiurie ju, k. a. longobardai Italijoje, vandalai šiaurės Afrikoje, tapo romėniškų krikščionių prieisiai. Bet prieš galiną romėnišką kultūrą jos negalėjo atsilaikyti ir ilgainiui perėjo į romėnišką katalikybę ir išnyko — jos susilijo su vietiniais senais imperijos gyventojais ir iš to mišinio kilo šių dienų romėniškos tautos.

Germaniškose plotuose

Romėniška kultūra ir jos krikščionybė su-

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

VYTAUTAS STROLIA balandžio 16 d. dirigavo Lawrence Five Town simfoniniam orkestrui. Programoje buvo Beethoveno Eroica simfonija, Čaikovskio „Gulbių ežero“ suite, Don Gillis simfonija 5½.

APIE MIKALOJAUS IVANAUSKO liepsnos tapybos dailės parodas Klevelande informavo amerikiečių visuomenę dienraščiai „The Cleveland Press“, „The Plain Dealer“ ir „The Catholic Universe Bulletin“ savo meno skyriuose.

LENINO PAMINKLUI KREMLIUI — JE buvo pateikti 57 projektai, bet vertintojų komisija visus atmetė — praneša „New York Times Services“. Mums įdomus sekantis sakiny: „Tarp sovietų skulptorių, prisitusių konkursui projektus, yra Gediminas Joku-bonis, Matvei Manizer ir M. Merabishvili“. Ar mūsų tautietis pakliuvo pirmo eilės kaip pažįstamas iš neseniai savo lankymosi Amerikoje, ar jis vertinamas kaip iškilusias skulptorius rusų imperijoj? v.

„JOURNAL OF THE ROYAL ARCHITECTURAL INSTITUTE OF CANADA, š. m. balandžio mėn. numeris skirtas bažnyčioms ir naujiems liturgi-niams pakeitimams aptarti. Numeris turėtų būti įdomus visiems, šiuo metu susirūpinusiems bažnyčios vidaus pri-taikymu naujai liturgijai. Apie žinomą šių dienų teologą Paul Tillich randam pareiškima, esą jėl jis būtų rinkęs kitą profesiją, tikriausiai būtų pasirinkęs architektę, nes“... He built in concepts and propositions instead of in concrete, steel and glass.“ Torontiškis architektas Algimantas Banelis recenzuoja knygą „Church Architecture — The Shape of Reform“, išleista 1965 m. v.

KETURI KOMPOZITORIŲ sutiko religiniam kongresui Vašingtone sukomponuoti keturis kūrinius koncertine forma, solistams su fortepiono pagyda. Julius Gaidelis rašo muziką „Tikintųjų maldos“ invokacijoms ir į jas atsakymams, pavieniems solistams ir solistų kvartetui su fortepiono pagyda. „Svč. Mergelės Marijos trilogija“, kuria: Jonas Zdanis, rašas muzika Antano Jasmanto eilėraščiai „Juodbruvė mergaitė“ (iš leidinio „Gruodas“) mezosopranui solo su fortepiono pagyda; Tevas Bruno Markaitis, SJ, rašas muziką Kotrynos Grigaitytės eilėraščiai „Nenuženk nuo akmens“ (iš leidinio „Sirdis pergamentė“) sopranoi solo su fortepiono pagyda; Jeronimas Kačinskas, rašas muziką Elenos Tumienės eilėraščiai „Lietuvos Karalienė“ (iš leidinio „Karaliai ir šventieji“) bosui solo su fortepiono pagyda. Be to, bus pirmą kartą išspildyta Juozo Gruodžio kantata, parašyta Bernard Brazdžio eilėraščiai „Garbė Tau Viešpatie“ iš rinkinio „Per pasaulį keliauja žmogus“.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

KAUNO POLITECHNIKOS INSTITUTO dainų ir šokių liaudies ansamblio išvyko gastrolį į Suomiją, kur jis viešės ketvertą dienų. Pusantro šimto ansamblio dalyvių turės progos susitikti su Suomijos studentais. Pakeliami bus duodami koncertai Leningrade, Taline ir Rygoje.

kūrė vakarinę Europą, peržengdamos buvusios imperijos ribas ir įsikverbdomas į germaniškas gimines. Jos plėtėsi iš dalies taikiomis priemonėmis — misijos keliu, iš dalies valstybinėmis, priverstinėmis. Lemiamos reikšmės vakarietiškos romėniškos kultūros plėtroje turėjo senojoje Galijoje susikūrusi frankų valstybė.

Pradžioje buvę germanai frankai, įsikūrę šiaurės Galijoje, tapo katalikais ir susilijo su vietiniais. Jų valdovų Merovingų dinastija išplėtė valstybę visoje Galijoje ir tuo būdu iki VI a. galė sudarė stipriąsias pajėgas Vakaruose. Po Merovingų atėjusi Karolingų giminė pasinėšė iš Galijos dideliems žygiams į rytus ir pietus. Jų ribose atsitūrė germanai tarp Reino, Elbės ir Dunojaus augstipio. Susikūrė didelė frankų imperija, kuri, prisijungusi dar Italijos žymią dalį, aprėpė didelius romanų ir germaniškų tautų plotus. Šie plotai, sujungti į krūvą, ir sudarė tą pasaulį, kuriam duotas vakarų Europos vardas. Jam pirmus pagrindus nutiesė, kaip matėme, iš Galijos išėję Karolingai, gavę vardą nuo jų žymiausio nario Karolio Didžiojo (771—814). Jis laikytinas tikru Europos kūrėju. Ypač reikšmingas jo žygis galutiniam Europos apipavidalinimui buvo nukariavimas saksų — šiaurinės germanų giminės. Jie, įjungti į imperiją ir pakrikštyti, tapo vakarietiškos kultūros pionieriais būsimoje rytu centro Europoje.

Kai Karolis D. pasiekė paduonojų ir sugriovė šioje vietoje įsikūrusių avarų sodybas ir tuo maždaug metu pasiekė paeilio kaikiurias vietoves, įvyko pirmas sulytis romaniko-germaniško pasaulio su slaviskiu: Slavai gvyai pajuto Karolio D. galybę ir jos paveiktai padarė jo vardą (Karolis—karalius) bendriniu, reiškiandčiu augščiausią valdovą.

Karolio D. įkurtoji romaniška-germaniška Europa dar nebuvo tokios apimties, kokia ji tapo vėlesniais laikais. Už jos ribų dar tebebuvo Skandinavija, kur normanai ar vikingai šeiminkavo. Vakarių bendruomenei nepriklausė Iberų pusiasalis (Ispanija), kurį IX a. krikščionys pradėjo vaduoti iš sara-cėnų. Pačiuose vakaruose vakarietiskasis pasaulis siekė Elbės ir rytinių Alpių pakraščius. (Bus daugiau)

LENKIJOS KRIKSTO SUKAKTIS

Tūkstantis metų krikščionybei Europos Rytuose

Apie šiemet sukankantį Lenkijos milėniumą, t. y. tūkstantmetinę jos valstybės ir Bažnyčios pradžią jau seniai rašoma spaudoje, skelbiami veikalai ir tiek pačiame krašte, tiek išlaikytose po pasaulį kolonijose ruošiamasi iškilmingai minėti. Sekant spaudoje pasirodiančias žinutes apie tų iškilmių rengimą Lenkijoje, galima patirti, kaip praeitis atsiliepia dabartinėje padėtyje ir kaip praeitis yra susijusi su dabartimi. Skaitome, kad dėl to milėniumo vyksta kiviščas tarp valstybės vyriausybės ir josios hierarchijos. Ir dabartinės sąlygos visai suprantamos kiviščo šaknys. Mat, milėniumas yra dvejojus sukaktis: valstybės ir Bažnyčios tūkstantmetinis gimtadienis. Lyg vienos poros santuokos jubilėjus. Jei Bažnyčia ir valstybė sutartinai veikė tos pačios visuomenės gerovei, jos gražioje santarvėje galėtų abi iš vien tas iškilmes ruošti. Tuo būdu jos vaizdžiai patvirtintų pasauliui tą neginčijamą istorinę tiesą, kad anais viduramžių laikais visuomenė, jos kultūriname, socialiniame, net ir valstybiniam gyvenime daug svėrė Bažnyčia. Bet dabartinė Lenkijos vyriausybė, paėmusi, pagal „didžiosios politikos“ reikalavimus, griežtai laicistinę linkmę, nėra linkusi pripažinti tos istorinės tiesos. Iš čia ir kyla gan rimtas tryminasis su sava bažnytinę hierarchija.

Yra dar ir kita istorinių požiūriu reikšminga trymimosi priežastis. Kaip spaudoje skaitėme, Lenkijos bažnyčios primas atviru laišku kreipėsi į Vokietijos katalikus vyskopus ir kvietė juos dalyvauti Bažnyčios milėniumo iškilmėse. Lenkijos hierarcho kreipimasis visai suprantamas ir pateisinamas. Juk Lenkijos Bažnyčios pradžia reiškė ne ką kitą, kaip bendrosios vakarietiškos romėniškos kultūros tolimesnė plėtra. Ir šioje plėtroje, nors dabartiniai lenkų istorikai ir nemori pripažinti, pirmavo vokiškoji Bažnyčia. Vokiečiai kolonistai, dvasininkai ir vienuoliai skverbėsi į Lenkiją, kaip ir į kitus slavų kraštus ir skienio joje katalikybę. Žinoma, ir vokiečių, tad Lenkijos bažnyčios hierarchai, kviesdami į iškilmes vokiečių Bažnyčios atstovus, tik išskė

aikštėn — kad ir netiesiogiai — tą istorinį faktą.

LENKIJOS KRIKŠČIONYBĖ — ITARPAS TARP RYTŲ IR VAKARŲ

Kai lenkai kalba apie savo tautos krikštą, jie pirmiausia kelia aikštėn jo reikšmę pačiai jų tautai bei josios tolimesnei raidai. Jie nurodo, kad per krikštą tauta išėjo iš prastinės gludumos, tapo iš susidėjusių kilčių stipri valstybe ir įsijungė į vakarietišką bendruomenę. Šiais laikais ypač keliama aikštėn jos istorinis vaidmuo, išplaukęs iš geografinės padėties. Lenkija, būdama toliausiai į rytus įsikūsi vakarietišką valstybę, buvo Vakarų pylimu (antemurale), sulaukiusi barbariškų rytietišku, aziatiškų tautų antplūdžių.

To pačių lenkų keliama jų tautos vaidmens iš esmės paneigti negalima. Lenkija, kaip ir kiekviena tauta, turi davę savo inšą bendrai žmonijos istorijai. Tačiau pašaliečiai prieš tūkstantį metų įvykęs Lenkijos krikštą duoda progos mesti žvilgsnį į bendrą Europos istorijos raidą ir nurodyti Lenkijos krikščionybės vietą joje. Šioje raidoje galime įžiūrėti kažką panašaus į marksinstinę — leninistinę istoriografiją vis pasibėžimą dėsningumą, nors yra ir esminis skirtumas tarp šio dėsningumo, keliamo ryšium su Lenkijos krikštu. Žinoma, kad marksinstinė — leninistinė istoriografijoje dėsningumas grindžiamas socio-ekonominiu pradū ir pagal jį stengiamasi aiškinti įvykius. Tuo tarpu Lenkijos krikščionybės pradžia ryškina visos Europos istorijos vyksmo dėsningumą, pagal kurį iškilo rytu ir vakarų Europos sąvokos, o paskutiniai dešimtmečiai trečia, tarpinė — rytu centro Europos sąvoka. Apie šių trijų sąvokų kilmę tenka pirmiausia ir pakalbėti.

Kas yra Vakarai?

Lietuviams Vakarai, vakarų Europa yra įprastos sąvokos. Mes, senesnieji, esame jas įsisąmoninę dar iš rusiškų mokyklų ar litera-

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W.

Tel. RO 2-8255

INDIAN RD. — BLOOR,

\$3,000 įmokėti, prie požeminio traukinio, mūrinis 6 kambarių namas, naujas vandens šildymas, moderni virtuvė; viena skola balansu 10-čiai metų; galima užimti nuo sausio 3 dienas.

BABY POINT — JANE,
\$5,000 įmokėti, atskiras rūpų plytų, 6 kambarių namas; privatus įvažiavimas su garažu. Visai arti su-
siekimo ir krautuvų, dideli gražūs kambariai; tuojau galima užimti; vandeniu alyva šildymas.

QUEBEC — BLOOR
\$10,000 įmokėti, 7 kambarių, 2-ju augstų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansu; visai arti Bloor ir High parko.

DUNDAS — BROCK
\$1,900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų augstų mūrinis namas, dvi virtuvės, atskira skola, arti susisiekimo ir krautuvų.

SWANSEA

\$4,900 įmokėti; atskiras, mūrinis gražus plytų namas. 7 dideli kambariai, moderniška virtuvė, gražus kiemas. Prašoma kaina \$18,500, gal ir mažiau.

BLOOR — INDIAN GROVE,
\$18,900, mūrinis, 7 didelių kambarių namas, su garažu ir privačiu įvažiavu, keli žingsniai nuo Bloor g-vės; didelė moderni virtuvė ir galimybė antrai, švariai užlaikytas namas; reikalingas didesnis įmokėjimas.

SWANSEA,
\$69,000 pilna kaina, 8 butų mūrinis apartamentinis pastatas, dvigubas privatus įvažiavimas, vandeniu alyva šildymas; dideli, moderniški, gražūs butai. 6%, ilgalaikis mortgage; \$9,900 metinių pajamų.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte mūsų skelbime sau tinkamo namo ar biizno, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

TORONTO

Lietuvių studentų žinios

Išleistuvės baigusiems 1965 - 66 mokslo metais Toronto universitetą ir kitas augusias mokyklas įvyks birželio 10 d., penktadienį, naujoji Prisi-
kėlimo salėje. Vien tik Toronto uni-
versitetą baigia virš 20 studentų. Kai-
kurie jau išlaikė egzaminus, kiti dar
tebelaiko. Iš anksto kviečiami visi bai-
gusieji atsilankyti į savo mokslo bai-
gimo užbaigimus kartu su tėvais ir
draugais. Numatoma kviešti: Lietu-
vos gen. konsulą, organizacijų atsto-
vus, svečius, visą studentiją. Bus vai-
šės, dovanų teikimas ir šokiai jauni-
mui. Naujoji salė yra graži ir talpa
apie 200 asmenų. Platesnį informaci-
jų teirautis studentų Rėmėjų būrelio
valdyboje RO 2-9752. Iki pasimaty-
mo —
Būrelio valdyba

Studentai yra pasilgę savo žinių.
Visi suko galvas, kur dingio Zuikis ir
Pelėda. Pasirodė, kad šie du draugai
yra dideliame susigrauzime: sulindę į
tamsius kambarius sėdi ant knygų ir
jiškio šviesos. Berods Pelėda, suradu-
si šviesą, pasiryžusi iškristi jau iš
Toronto universiteto.

Užbaigusieji egzaminus ateina sek-
madeniais į bažnyčią ir į salę pasidai-
ryti, bet dažnai, nieko neradę, nulei-
dę galvas, vyksta namo į kambarį, kur
tik daug reikėjo džiiovinti smegenis
ir šlifuoti kėdes. Dabar, kolegos, iš-
eikite greičiau į šviesą. Neužilgo rei-
kės vykti į Čikagą pamedžioti. Sis mū-
šų skyrelis atgyja, sekite kas savaitę.
Išlindę iš knygų

Lietuvių skautų veikla

Šį penktadienį, gegužės 13, skautės
ir jūrų skautės pakviestos dalyvauti
šokiuose, kuriuos rengia Mindaugo
draugovės Sv. Jono Kr. parapijos salėje
7:30 v.v.

Vyr. sk. kandidatės Ž. ir J. Bara-
nauskaitės, I. Kryževičiūtė, R. Balta-
duonytė, J. Yčaitė, Z. Zolpėytė ir S.
Kybartaitė, vykdamos savo progra-
mą, pagamins, pagal lietuviškų re-
ceptus ir tradicijas, pietus, į kuriuos
pakvieta turtininkė ir vadovės. Vaishės
buvo puikios ir vadovės buvo sužavė-
tos jaunųjų šeiminių pastangomis.
Vyr. skautės kandidatės vadovau-
ja R. Žilinskienė.

Sv. Jurgio šventės proga vyr. skau-
tininkas Br. Juodelis iškėlė Kanados
rajo vadovai sk. V. Skrinkui padė-
kos ordina.

Čikagiečiai svečiai — vyriausia
skautininkė ir vyriausias skautininkas
— įvairiais apdovanojimais ir pakėli-
mais ne tik įvertino skautų vadovų
darbą, bet ir labai gražiai pagyrė bei
išgarsino Toronto skautus Čikagos
laikraščiuose.

Jau laikas pradėti ruošti stovyklai.
Primename, kad stovykla įvyks liepos
16-30 dienomis. Jau sudarytos progra-
mos, organizuojami vadovai, instruktoriai.
Stovykla ir šiais metais žada būti
turininga savo programa, smagi sa-
vo laukais ir pasirodymais.

Skautų Mindaugo dr-vės skudutininkai
dalyvaus jaunimo poezijos vakaro
programoje gegužės 15 d. Visiems
skudutininkams privaloma generalinė
repeticija — šį šeštadienį, gegužės
14 d., 1 val., skautų būkle, Prisi-
kėlimo parapijoje.

„Dainos“ grupės susirinkimas
įvyko balandžio 3 d. pas narę p.
Žiobiene, dalyvaujant gausiam
narių skaičiui. Priimtos dvi nau-
jos narės: M. Kasperavičienė ir
I. Kandrotienė. Vėlykų stalui se-
neliams Vokietijoje gauta aukų
\$5 iš p. Kavekų Čikagoje ir p.
Jauniskų Winnipege. Nuširdus
aciū. Sekantis susirinkimas —
pas narę p. Rimienę, 52 Porter-
field Rd., Rexdale (telefonas CH
1-5068) 3 val. p.p. Dėkojame p.
Žiobienei už susirinkimo priėmi-
mą ir vaišes.
P. J.

pės varžybose latviai nugalėjo estus
84:67.

Varžybos užtruko dvi dienas ir bu-
vo be priekaištų prarastos estų. A.S.

Lietuvių sekcija prie Pabaltiečių
Sporto Federacijos sudaro: Algirdas
Bielskus — sekcijos vadovas, nariai
— Petras Petrutis, Vytautas Jokūba-
tis ir Kostas Lukošius, Kanados spor-
to apygardos vadovas.

Siaurės Amerikos Ukrainiečių Spor-
to Sąjunga yra pasiūliusi mūsų sąjun-
gai ruošti metines tarpusavio varžy-
bas — sporto šventę. Šiais metais jie
ruošti, kitais — tektų mums. Šios pri-
mosios šventės programon siūlo
įtraukti futbolą (soccer) ir lengvąją
atletiką. Siūloma vieta — Čikaga ar
Toronto, laikas — birželio vidury.
Žada finansinę paramą komandų ir
paskirų žaidėjų kelionėms. Centro val-
dyba įgalioja A. Bielskui studijuoti
šio pasiūlymo galimybes.

Ošavoje įsteigtas lietuvių meškerio-
tojų klubas „Eserys“. Steigiamasis su-
sirinkimas įvyko š.m. gegužės 8 d. No-
rintieji priklausyti prašomi kreiptis
šiuo adresu: Petras Juodvalkis, 467
Gibbons St., Oshawa, Ont.

Klubas steigėjai

“TAURO” KLUBO VEIKLA

Kiekvienas klubo narys, jaunuo-
lis ar suaugęs, yra apdraustas \$200.000
sumai „Zurich Insurance Company“
nuo 1966 m. sausio mėn. 1 d. arba nuo
įstojimo į klubą datos. Štai ką duoda
apdrauda:

1. Apsaugoja narius nuo teismo
jiškinių dėl sužeidimo ar ligos pa-
darinių kitam asmeniui.
2. Galioja tik tuo atveju, jei nelai-
mė atsitinka dalyvaujant Ontario
žūklautojų ir Medžiotojų Federacijos
globojamos sporto šakose.
3. Padengia miškų gaisro gesinimo
išlaidas.
4. Padengia visas išlaidas teismo-
se ryšium su kito asmens sužalojimu
arba turto sunaikinimu.
5. Apraudoja narius, naudojančius
laivus Federacijos globojamos sporto
šakose, jei tie laivai varomi nedide-
siais kaip 16 a.j. „outboard“ arba 50
a.j. „inboard“ motorais, taip pat —
naudojančius ir kitokių laivų, nei-
gaismus kaip 26 pėdos.
6. Apsaugo klubą ir narius nuo ji-
škinių dėl nelaimių ryšium su klubo pa-
talpų naudojimu arba išnuomojimu.

Notaras Antanas Liudžius įstojo į
organizaciją ir buvo pakviestas į di-
rektoriatą tarybą, kurioje jis apsiėmė
būti ryšininku tarp jaunųjų sekcijos ir
klubo valdomųjų organų.

Šių metų rudenį, šalia įprasto me-
dioklės leidimo, keliaujančių paukš-
čių medžiotojai dar turės išsiimti spe-
cialų 32 leidimą pašto įstaigose. Fe-
deracinė valdžia planuoja panaudoti
surinktus pinigus geresnei laukinių
ančių ir žąsų kontrolei.

Visais informacijų reikais teirau-
tis pas sekr. J. Šimkų, tel. 531-4093.

Ateitininkų žinios

Toronto ateitininkai, ypač jaunimas,
dėkoja Tėvams pranciškonams už nau-
jame pastate paskirtą gražų kambarį,
kurio naudosis visa Toronto ateitinin-
kija: moksleiviai, studentai ir sen-
draugiai. Žinoma, patalponis daugiau
sinaudosis jaunimas nes jo yra
gausus būrys. Tikrai smagu kad Tėvai
pranciškonai šiais Jaunimo Metais ko-
lonijos jaunimui atiduoda duoklę su
kaupu. Ateitininkai, kurie dar skirtingos
patalpos nematė, prašomi ją sekmadi-
nį aplankyti. Tėvams pranciškonams
nuoširdus ačiū!

Ateitininkų vasaros stovykla įvyks
liepos 24 — rugpjūčio 7 d. Šiais me-
tais registracija bus pervedama daug
ankščiau. Stovykloms metu bus važiuo-
jama į Stratfordo Sekspyro festivalį,
kur užsakyti bilietai į „Twelfth Night“.
Visas informacijas stovyklos reikalui
teikia V. Kolyčius tel. 534-5586.

Tėvų komiteto ruoštas kepinių iš-
pardavimas praėjo su didžiausiu pasi-
sekimu. Tortų būtų buvę išparduoti
žymiai daugiau. Tėvų komiteto valdy-
ba nuširdžiai dėkoja visiem tėvams,
tikriam mamytėm, už nuširdžią talką.
Visų pavardžių net neįmanoma sumi-
nėti. Smagu, kad visi prie bendro dar-
bo prisidėjo. Didelė padėka visoms,
atnešusioms tiek daug tortų, ir po-
noms, prisidėjusioms darbu. Iš gauto
pelno bus paremta jaunimo veikla.

Toronto lankėsi federacinės
vyriausybės ministeris R. Winn-
teris, kurio priežiūroje yra pasau-
linės parodos reikalai. Ta proga
pabaltiečių centrų pirmininkai
(lietuviai — A. Rinkūnas, latviai
— J. Niedra, estų — vicepirm.
Kulango ir Baltų Federacijos
pirm. J. R. Simanavičius) turėjo
su juo pasimatymą, kuriame pa-
dėkojo už prielankumą mums pa-
lankia prasme išsprendžiant pa-
baltiečių dalyvavimo parodoje
reikalus. Kaip žinome, pabaltie-
čiai yra gavę parodoje savo dienas.
Pereitą savaitę taip pat pa-
aiškėjo ilgiau užtrūkęs klau-
simas, kad pabaltiečiai dailininkai
ir tautodailės menininkai bus įsi-
leisti į parodos meno galeriją,
ruošiamą federaciniam paviljo-
ne. Tuo būdu esame gavę viską,
ko prašėme. Ta pačia proga pa-
baltiečių delegacija padėkojo ir
feder. parlamento nariui iš To-
ronto Parkdale apylinkės dr. St.
Haidas, daug padėjusiam tuo
reikalu Otavoje.

Adv. George Benai bal. 27 d.
buvo surengtas pagerbimas jo po-
litinės veiklos dešimtmčio pro-
ga. Dalyvavo apie 400 asmenų, jų
tarpe min. P. Hellyer ir kiti.

PRANESAMA APIE NAUJĄ
GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ —
sutraukiančią
hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga,
įrodžiusi galia sutraukti hemorojus ir
pataisyti sugadintus audinius.
Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado
nepaprastą gydomąją medžiagą, suge-
biančią sutraukti hemorojus be skaus-
mo. Ji per kelias minutes sumažina
niežėjimą ir nepatogumus bei pagrei-
tina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelniai
skausmas, įvykdavo hemorojų susi-
traukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai
būdavo toki nuostabūs, kad šis pa-
gerbimas tęsdavosi daugelį mėnesių.
To buvo pasiekta naudojant gydomą-
ją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai
padeda užgyti pažeistoms cėlėms ir su-
žadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo
bei laidozės formose „Preparation H“
vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pi-
nigai bus grąžinti, jei nebusite paten-
kinti.

Visų rūšių automobilių išorės (bo-
dy) taisymas, mechaniniai darbai ir
automatinės transmisijos

Dundas Auto Body
Max Kane Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Lietuvių aptarnauja Jonas Jurėnas
430 RATHURST ST.,
tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

NAUDOKITES PATARNAVI-
MAIS TŲ, KURIE SKELBIASI
“TEVISHKES ZIBURIOUSE“

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

CIGARECIŲ KARTONAS visų rūšių — 200 vienetų už \$3.19

Jeigu jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio
reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys as-
meniškai užleikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite
betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasirytę jums
padėti geriausiai.

MES TURIME DAUGYBĘ EUROPIETISKŲ MISINŲ, KAIP TRE-
JOS DEVYNERIOS, RAMUNELĖS, ZUBRAZOLĖ, “C” TERMO-
METRAI IR KT.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI
VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI
TEL. LE. 5-1944.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

Parkdale B-A Service Centre

1181 QUEEN St. W., prie Gladstone
535-9468
Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos,
baterijos ir t.t. Mašinų vilkimas (Towing) darbo
val. tel. 535-9468 po 7 v. v. RO 6-8503
Mechaninis mašinų taisymas, ELEKTRONINIS
Kvalifikuoti mechanikai.

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

2232 Bloor St. West

527 Bloor St. West

prie pat Runnymede Rd.

PR. KERBERIS

RO 7-5454

Namų tel. LE 5-1584

JANE - BLOOR, \$10,000 įmokėti, 8
kambarių per du augstus atski-
ras namas, garažas su soniniu
įvažiavu, 2 virtuvės.

RUNNYMEDE - BLOOR, \$10,000
ar mažiau įmokėti 10 kambarių
atskiras namas, 2 virtuvės, vi-
na skola balansu.

LAWRENCE - BATHURST, \$15,000
įmokėti, gražus 5 butų (5 plex)
atskiras pastatas, garažai,
augstos nuomos, puiki vieta.

BERESFORD - BLOOR, apie \$6,000
įmokėti, 7 kamb., mūrinis na-
mas, garažas su privačiu įva-
žiavimu.

MARMADUKE - RONCESVALLES,
\$21,900 pilna kaina, 8 kamb.,
mūr. namas, naujas šildymas,
garažas.

15 BUTŲ apartamentinis nam., mo-
derniškas, puikios statybos;
balkonas, apie \$14,500 metinių
paj., puikus nuomav. rajonas.

ISLINGTON - ALBION Rd., apie
\$7,000 įmokėti, 4 miegamųjų,
viso 7 kamb., atskir. vienaus-
tis (bungalovas), garažas su
privačiu įvažiavu, tuojau ga-
lima užimti.

JANE - ANNETTE, \$15,900 pilna
kaina, 5 kambarių atskiras vie-
nausis (bungalovas) ant
dvigubo sklypo, galima pasta-
tyti du namus.

PASITIEPAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

J. RUKŠA

LE 2-4404

Namų tel. LE 6-9165

RETA PROGA!

KEELE — LAWRENCE, \$18,000
įmokėti; gražus mūrinis 11
butų pastatas. Visi butai turi
po du miegamuosius. Šildy-
mas alyva. Garažai. \$15,000
metinių pajamų. \$95,000 pil-
na kama.

KINGSWAY RAJONE, \$30,000 įmo-
kėti už 9 metų senumo 16
butų namą. Šildymas alyva.
Garažai. \$19,000 metinių pa-
jamų. 5% pirmi mortgage.
Prašo \$140,000.

PARKDALE RAJONE, \$55,000 įmo-
kėti. 39 butai, 7 metų senu-
mo. Arti Queen — King gat-
vių Požeminiai garažai. Kel-
tuvas (elevator) \$50,500 pa-
jamų. Kaina tik \$347,000.

ARTI TĖVŲ PRANCISKONŲ BA-
NYČIOS, \$60,000 įmokėti,
naujas 67 butų apartamentis
pastatas. Visi naujausi ir
moder. įrenginiai. Požem. ga-
ražai. Visi butai išnuomoti.
\$98,500 pajamų ir metus. \$700
tikst. pilna kaina, ypatingai
gera proga — naujas pasta-
tas vidurinė miesto.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W.

Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakaras — BU. 9-1543.

BLOOR - DUNDAS, \$3,000 įmokėti, balansas — vienas atviras mortgage,
plytinis 6 kambarių namas, garažas, nauja apšildymo sistema. Pigi kaina.

DUFFERIN - ROGERS, \$2,500 įmokėti, atskiras, 6 kambarių, vandeniu ap-
šildomas, 2 garažai. Prašoma tik \$16,900.

BLOOR - JANE, 7 kambarių, atskiras plytų namas su privačiu įvažiavu ir
garažu, vandens apšildymas. Prašoma kaina \$27,500.

BLOOR - RUNNYMEDE, 8 kambariai per 2 augstus, vandens apšildymas,
privatus, platus įvažiavimas. Prašoma kaina \$27,900.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENTUI

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAU- SIAME TORONTO LIETUVIŲ

KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKAME

4 3/4% už depozitus

5 1/2% numatyta už šėrus

KAPITALAS SIEKIA DU SU PUSE MILIJONO DOLERIŲ.

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGICIUS

pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto.

VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santauju dydyje, bet

nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju ap-
draustos iki \$5,000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenęs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus

sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakaras nuo 4 val. 30 min.

iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir

rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BUSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West,

Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

LIQUIFLAME

OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.

NEMOKAMAS METINIS KROŠNIŲ IŠVALYMAS

24 val. veikianti greita krosnių taisymo tarnyba

DABAR PATS LAIKAS PAKESTI KURO ALYVOS BENDROVE

šildyti ir patarnaujami planai. Išsimekėjimas penkiems metams ir ilgiau

B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 362-8777.

Lietuviškai visais šildymo reikais kreipkitės: St. Frakapas

tel. RO 7-8088 kiekvienu metu.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450

Namų telefonas: BE. 3-5996

mūrinis namas, 8 kamb., 2 virtu-
vės, vandeniu apšildymas, savi-
ninkas duoda 10-čiai metų mor-
tgičių.YONGE-LAWRENCE, \$5,000 įmo-
kėti, atskiras, visai arti Yonge
gatvės, 6 dideli šviesūs kamba-
riai, 4 dalių modernus vonios
kambarys, nauja apšildymo siste-
ma ir nauja krosnis, garažas, sa-
vininkas išvyksta į JAV.OAKMOUNT - ST. CLAIR, \$7,000
įmokėti, be mortgage, mūrinis,
atskiras, 13 did. kambarių, 3 vo-
nios, 13 virtuvės, nauja krosnis,
vandeniu apšildymas, privatus
įvažiavimas, garažas, didelis skly-
pas (40x150 pėdos).QUEEN - LANDSDOWNE, \$4,000
įmokėti, mūrinis, neužimtas, 7
naujai išdekoruoti alyviniais da-
žais kambariai,

AIDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYSCIŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSIKIMŲ • MOKSLAPINGIŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MENESINIS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŲNŲ AGENTŪRA
LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)
Tel. 251-4864; namų tel. 277-0814

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL
323 LAKESHORE RD. EAST, Port Credit

V. BAČENAS Visais kelių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.
Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIRIOS SUDETIES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRASOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodžiusi patar nauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.
Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.
Savininkai A. ir S. KALUZA

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSLOWNE AVE., TORONTO

LIETUVIAI STALIAI
maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.
Res. tel. LE 6-5363
K. STRIAUPIS

Res. tel. 536-7266
P. JONIKAS

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi

Service — Dirbtuvė

Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, patefonus, transistorus ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas lietuvių technika.

T.V. stencijos statomos ir taisomos.

CLEAR - VISION T.V., Hi-Fi
1736 Dundas St. W.

Parduodame vartotas ir naujas T.V. ir Hi-Fi.
Sav. R. STASIULIS

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisom televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatus. Parduodamos lempos ir baterijos. Priėmęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Užbalis

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užsivažiokite į

Bloor Autorite Garage
296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Lietuviai LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. • TORONTO • TEL. EM 6-6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius, jungtuvinius žiedus ir kt. Skambinti 9-11 v. ryto; 6-9 v. vakaro.

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A&B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE
60 HOWARD PARK AVE.
LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechaninius automobilių patalymus. Patepimus ir alvos keitimus.

Prieš perkant vartotas automobilius atvežkite patikrinti: nurodys visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪSIŲ PERVEŽIMAS.
BALDAI ir kt.

Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

SKAITYTOJAI PASISAKO

PERDAUG GERBIAM SVETIMUOSIUS

Gyvendami daugelyje įvairių kraštų, karo ir pokario metu, mėgdavome pakalbėti apie kitų tautų draugiškumą, mums, pabėgėliams, ir palyginavome, kaip mes patys elgdavomės savo tėvynėje, kai susidurdavome su svetimtaučiais.

Nepaslapstis, kad lietuviai praaištyje parodė ypatingos pagarbos tiems piliečiams Lietuvoje, kurie nekalbėjo ir net nesistengė išmokyti krašto kalbos. Jie ne tik buvo toleruojami, bet lietuviai patys laikė mandagiu mostu išmokyti svetimų kalbų ir taip su jais susikalbėti. Man yra tekę net teisme girdėti, kai teisėjas, negalėdamas susikalbėti su puslenkiu liudininku, patys griežiai lenkiškos kalbos, net prasišlenkdamas su įstajumi.

Vėliau, tėvynę užplūdusios kaimyninės tautos nebuvo pabėgėliai, kaip mes patys pasitraukę į vakarus, bet buvę tėvynės priešinai.

Pirmiausia — internautieji lenkai, vėliau — raudonųjų invazija ir pasiklausiai — vokiečiai. Lietuva su visais jais turėjo kruvinų kovų tolimoje ar artimoje praaištyje. Dar nesunku prisiminti, kaip jie buvo švelniai mūsų sutikti. Lenkai, kurie buvo tiek daug tautai nusikalta Vilniaus krašte, patyrė iš daugelio šiltą užuojautą.

Vėliau sugarmėjo raudonieji su „katišomis“. Tada daugelio skruostais riedėjo sąsaras. Tuo tarpu lietuviški komunistai bei jų simpatikai džiūgavo ir sveikinosi su tais vyžuotais kareiviais iš šiaurės. Bet ar gi nebuvo ir tikrų patrijų lietuvių, kurie gal daugiau iš smalsumo, negu iš pagarbos, stovėjo pakelėse ir net sveikinosi su rusais? Galimas daiktas, kad ir iš mandagumo, nes kaip gi svečio nepasveikinti ir nenusiųpsoti jam? Daugelis laikė pilietinę pareigą, priglauti „nelaimingą“, kelionėje nuvargusią „katišą“ arba jos vaiką (į kareivišką antklodę susuktą), panešioti. Vėdžiojas jis mūsiškiai po parkus bei krautus, kaip tikras viešnia, o kiek buvo jaunų merginų, kurios ir „vargšų svečių“ kareivių galėjosi ir juos „globuoti“ gėdą užmiršusios!

1941 m. sutikome vokiečius. Nenuostabu, kad jų kareiviai, kaip ir buvo net gėlimis apkaisti, nes tikrai buvo išvaduoti į vieną aru paruošio į Sibirą. Bet net ir tada, kai sužinojome, kad jie ne mūsų vaduoti atėjo, o tik savo tikslais — draugiškumas ne daug sumažėjo.

Man teko kartą būti liudininku vieno mokytojo šeimoje, kurio duklė gimnazistė atvirai simpatizavo seneliui vokiečiui, o visa šeima nesipriešino tam, nes jis esą padėjęs dukrai vokiečių kalbą pasitobulinti ir muzikos pamokysias. Na ir „mokė“, bet kai kareivio tikslas paaiškėjo, motina tik karčias sąsaras braukė, nes dukros garbė liko galutinai suteršta.

Aplamai, atrodo, kad lietuvis buvo

išauklėtas gerbti svetimtauti ir laikyti jį augštesniu už savuosius. Mūsų tradicinis sveitindamas ir gardžiai pasveikindamas svetimtauti nepadarė teigiamo įspūdžio ir neužsitarnavo jo pagarbos, tik parodė mūsų tautinį nesamoningumą.

Dar nesunku prisiminti, kaip nedraugiškai buvome sutikti Vokietijoje. Žinoma, buvo ir išimčių, bet mano patirtyje tu išimčių nebuvo sutikta.

Kai pabėgome į Prūsiją, su vėžimais ir arkliais, pirmą kartą suradome didelį ūkį, (dar su šeiminkais) ir pasiprašėme leidimo pernaktuoti. Mums buvo pasakyta: tuoj pat iškult pusę klijomo javų ir jei suspėjate tai padaryti, bus leista apsisotiti. Net ir porą stiklinių pieno už tai vaikams pažadėjo.

Na ir dirbome, nors jau ir prieblandoje, bet pavyko „normą“ išpildyti. Nakvyne gavome, bet tik savo vėžimuose, ant pievos, čigonaiškai.

Vėliau teko užklysti į dvarą, kur jau ir daugiau lietuvių buvo „priglausta“ panašiomis sąlygom. Tik šio vietoj gavom pastogę — kluną, už kurį, žinoma, turėjome užsidirbti nuomą. Na ir dirbome, o valgėm dar iš savo lietuviškų krepešių.

Buvo liepta suvežti iš lauko gyvulių pašarą, kuriame buvo primašyta žirnių ir kiaušienų. Mums atrodė, kad po sunkaus darbo pasirinkti žirnių ir pupų savo sriubai nebus nusikalimas.

Tam pat klunose buvo ir viena buvusio teisėjo šeima su maža mergyte, Dalia vardu, kuri mūsų „paslaptyje“ nesuprato ir tas kiaušienų neslėpė, o valgė akivaizdoje šeiminko, kuris kaip tik buvo atėjęs patikrinti mūsų darbo spartumą. Na ir gavo mažai su lazda — tiesiai per nugarą. Tai tau vaisingumas ir kultūra! Tik mums protestuojant, vėliau šeiminkas pasigaliėjo (nenorėdamas nustoti dirbininkų!) ir duodavo po gabalą pašvinkusios jautienos ir žirnių.

Pagaliau atėjo šalios rudens dienos ir iš klunose buvo leista persikelti į tvartus. Tuo tarpu vokiečio „palocias“ iš 12 kambarių buvo visai tušti.

Toki „draugiški“ kaimynai pasirodė mums, kuriuos savo laiką su gėlimis sutikome ir gėrbėme kaip svečius.

Alijošūte

AR NEAPSIRINKA?

Ar neapsirinka mūsų „atžalynas“ su savo komentaras, esą tėvų žemę jų pažiūroms bei išsilavinimui nebus naudinga, nes Lietuva esą tik artojų kraštas? Jie nepagalvoja, kad tėvų žemėje yra apie trys milijonai gyventojų, kurių žymi dals yra okupantai, dirbą šiose įstaigose, pramonėje, kariuomenėje.

Idomu būtų žinoti, kokį skaičių sudaro išeivijoj mūsų „atžalynas“. Spėju, kad nedaugiau kaip pusę milijono. Ir jie jau daro išvadas, kad tėvų žemę ne jiems. Br. M.

NAUJA ŠLUOTA RUMUNIJOS

Prancūzų spaudoje pasirodė straipsnių ir korespondencijų iš Rumunijos, skelbiančių, išsklaido jų nuomonę ir duoda patarimų. Abstraktus menas pradėdamas toleruoti; teatruose vaidinamos ir satyrinės pjesės, kurias dar neseniai partija griežtai smerkė; leidžiama daryti daugiau vertimų iš svetimų kalbų.

Neseniai įvyko pirmasis žemės ūkio kooperatyvų — kolchozų kongresas, kuriame dalyvavo 5.500 delegatų ir 3.500 svečių. Tas kongresas turėjo išreklamuoti kolchozų „demokratizaciją“. I kolchozus yra suvartyta 3.400.000 šeimų, kurios kultivuoja 75% Rumunijos dirbamos žemės. O tu kolchozų Rumunijoje esama 4.680. Tame kongrese premjeras Maurer paaiškino — tu „kooperatyvų“ tikslas esą sudaryti tokią atmosferą, kad „kiekvienas žemdirbys jaustųsi kaip savas namuose“. Kiekvienam žemdirbiui be išimties paskirtas 30 akrų sklypas individualiam naudojimui. Įvestos senatvės pensijos kolchozų darbininkams. Prancūzų „Le Figaro“ daro išvadą, kad dar nevisai aišku, kam bus tie nauji kolchozų nuostatai naudingi — kaimiečiams ar kolchozų valdininkams. J. Gbs.

Prancūzų spaudoje pasirodė straipsnių ir korespondencijų iš Rumunijos, skelbiančių, išsklaido jų nuomonę ir duoda patarimų. Abstraktus menas pradėdamas toleruoti; teatruose vaidinamos ir satyrinės pjesės, kurias dar neseniai partija griežtai smerkė; leidžiama daryti daugiau vertimų iš svetimų kalbų.

Neseniai įvyko pirmasis žemės ūkio kooperatyvų — kolchozų kongresas, kuriame dalyvavo 5.500 delegatų ir 3.500 svečių. Tas kongresas turėjo išreklamuoti kolchozų „demokratizaciją“. I kolchozus yra suvartyta 3.400.000 šeimų, kurios kultivuoja 75% Rumunijos dirbamos žemės. O tu kolchozų Rumunijoje esama 4.680. Tame kongrese premjeras Maurer paaiškino — tu „kooperatyvų“ tikslas esą sudaryti tokią atmosferą, kad „kiekvienas žemdirbys jaustųsi kaip savas namuose“. Kiekvienam žemdirbiui be išimties paskirtas 30 akrų sklypas individualiam naudojimui. Įvestos senatvės pensijos kolchozų darbininkams. Prancūzų „Le Figaro“ daro išvadą, kad dar nevisai aišku, kam bus tie nauji kolchozų nuostatai naudingi — kaimiečiams ar kolchozų valdininkams. J. Gbs.

Pagal „Le Monde“ paskelbtą korespondenciją, tyla atgavo malonę tie stalinistiniai veikėjai, kurie buvo pasmerkti „praėjusioje laikotarpėje“, būtent: Pirulescu, buvęs politbiuro narys, Constantinescu, garsios stalinistės Anne Pauker favoritas, kurį 1961 m. pats Ceausescu yra pavadinęs „karjeristu be skrupulių“. Dabar jis paskirtas švietimo viceministeriu. Petrescu, režimo nemalonė buvęs nuo 1955 m., Donceau, kuris 1956 m. neteko malonės kaip „buožė ir miesčionis“. Tie visi vyrai atgavo režimo malonę.

To paties „Le Monde“ pranešimu, jau metai laiko kaip truputį pagerėjo intelektualų santy-

kiu su partija ir vyriausybe. Ceausescu šaukia kultūrininkus, menininkus susirinkimus, išsklaido jų nuomonę ir duoda patarimų. Abstraktus menas pradėdamas toleruoti; teatruose vaidinamos ir satyrinės pjesės, kurias dar neseniai partija griežtai smerkė; leidžiama daryti daugiau vertimų iš svetimų kalbų.

Neseniai įvyko pirmasis žemės ūkio kooperatyvų — kolchozų kongresas, kuriame dalyvavo 5.500 delegatų ir 3.500 svečių. Tas kongresas turėjo išreklamuoti kolchozų „demokratizaciją“. I kolchozus yra suvartyta 3.400.000 šeimų, kurios kultivuoja 75% Rumunijos dirbamos žemės. O tu kolchozų Rumunijoje esama 4.680. Tame kongrese premjeras Maurer paaiškino — tu „kooperatyvų“ tikslas esą sudaryti tokią atmosferą, kad „kiekvienas žemdirbys jaustųsi kaip savas namuose“. Kiekvienam žemdirbiui be išimties paskirtas 30 akrų sklypas individualiam naudojimui. Įvestos senatvės pensijos kolchozų darbininkams. Prancūzų „Le Figaro“ daro išvadą, kad dar nevisai aišku, kam bus tie nauji kolchozų nuostatai naudingi — kaimiečiams ar kolchozų valdininkams. J. Gbs.

Pagal „Le Monde“ paskelbtą korespondenciją, tyla atgavo malonę tie stalinistiniai veikėjai, kurie buvo pasmerkti „praėjusioje laikotarpėje“, būtent: Pirulescu, buvęs politbiuro narys, Constantinescu, garsios stalinistės Anne Pauker favoritas, kurį 1961 m. pats Ceausescu yra pavadinęs „karjeristu be skrupulių“. Dabar jis paskirtas švietimo viceministeriu. Petrescu, režimo nemalonė buvęs nuo 1955 m., Donceau, kuris 1956 m. neteko malonės kaip „buožė ir miesčionis“. Tie visi vyrai atgavo režimo malonę.

To paties „Le Monde“ pranešimu, jau metai laiko kaip truputį pagerėjo intelektualų santy-

Pagal „Le Monde“ paskelbtą korespondenciją, tyla atgavo malonę tie stalinistiniai veikėjai, kurie buvo pasmerkti „praėjusioje laikotarpėje“, būtent: Pirulescu, buvęs politbiuro narys, Constantinescu, garsios stalinistės Anne Pauker favoritas, kurį 1961 m. pats Ceausescu yra pavadinęs „karjeristu be skrupulių“. Dabar jis paskirtas švietimo viceministeriu. Petrescu, režimo nemalonė buvęs nuo 1955 m., Donceau, kuris 1956 m. neteko malonės kaip „buožė ir miesčionis“. Tie visi vyrai atgavo režimo malonę.

To paties „Le Monde“ pranešimu, jau metai laiko kaip truputį pagerėjo intelektualų santy-

HOME OWNERS CENTRE

Statybinės medžiagos

2 MULOCK AVE. 769-5171 fax 762-9759

- Įvairios medžiagos namų taisymams
- Lentos, fanera, stogams dengti medžiagos
- Grindų ir lubų plytelių, insuliacija
- Atliekam visus statybos darbus
- Statome priestatus, fabrikus, krautus, namus

ST. CLAIR ST. W. 2 MULOCK AVE. JUNCTION RD. DUNDAS ST. W. Sav. B. Saulėnas

Savaitės įvykiai

(Atkelta iš 1 psl.)

Prancūzija aštrina santykius su Atlanto Sąjungos nariais. Leidimai skrisi kariniams lėktuvams virš Prancūzijos teritorijos bus peržiūrimi kas mėnesį. Anksčiau tai buvo daroma kas metai. A. Sąjungos karinis ir politinis centras atsidurs greičiausia Londone. Pasigirdo ir įtakingų amerikiečių tarpe balsų derybų daugiau su De Gaulle nevesti ir greit patikėti Prancūzijos teritorijai. Prancūzų kariuomenė neliks V. Vokietijoje, jei nepriklausys A. Sąjungos vadovybei, pareiškė gynybos min. Kai-Uwe von Hassel prancūzų ministeriui.

Rytų ir Vakarų santykius bandoma pagerinti. Maskva nori su mažinti amerikiečių įtaką V. Europoje. Taip Sov. Sąjunga, stiprėdama ekonomiškai ir politškai, galės manevruoti prieš Kiniją. Vašingtonas siekia išlyginti santykius su Kinija ir vartyti kyla sovietams sustiprinamas savo prekybą su R. Europos kraštais.

Rodezijos trijų įgaliotinių grupė atvyko į Londoną tartis. Premjerui Smith atstovauja Sir Cornelius, ekonominis patarėjas, o Wilsonui — Wright, naujai paskirtasis ambasadorius Danijai. Pratomos kietos derybos ir tai neviešos, be jokių iš anksto pastatytų sąlygų. Wilsonas nereikalauja atsukti Rodezijos nepriklausomybės paskelbimo akto, gi Smith nekels jos pripažinimo klausimo.

Rodezijos premjeras Smith pasikalbėjime su „U.S. News and World Report“ korespondentui teigė, kad britų embargo Rodezijos nepalauš. Jos gaminiai populiariūs ir reikalingi pasaulinėje rinkoje. Paskelbus derybas su Londonu, tuoj pakilo tabako supirkimas Salisbury.

JAV prez. Johnsonas pasiūlė, kad ne viena valstybė neskelbtų nuosavybės pretenzijų ir mėnuli ir kad būtų sudaryta sutartis nepanaudoti mėnulio kariniams tikslams. Tuo būdu astronautai galėtų laisvai tyrinėti mėnulį.

Jugoslavijos Tito ir Jungtinės Arabų Respublikos prez. Nasseris turėjo pasitarimą vilioje netoli Aleksandrijos. Jiedu siūlo šaukti nusiginklavimo konferenciją, kurioje dalyvautų visos valstybės, ir baigti karą Vietnam.

Romos universitete įvyko susirėmimai tarp kairiųjų ir dešiniųjų studentų. Zuvo vienas socialistas studentas.

KAIP ISLAIKYTI TVIRČIAU SAVO VIETOJE?

Ar jūsų dirbtiniai dantys neįknyti, ar nesudėję nemalonumų, išslydęmi ir kridami ar kryptimais volant, kolbent ar juokint? Tik užduokinkite truputį FASTEETH ant dirbtinių dantų plokštelių. Jie sarminiai (beragščiai) milteliai išsiskyrs jūsų dirbtinius dantis daug tvirčiau ir maloniau. Neįsaurite kaučuko skonio bei sulipimo laumo, jie neragšta. Pateiktas „plokštelių kvap“ (dantų kvap). Reikalaukite FASTEETH dar šandien kiekvienoje cheminių gaminių parduotuvėje.

International Driving School WALDI

Centrinė įstaiga 691 L...ette St., Tel. RO 2-2100

Skyrius:
894 COLLEGE ST.
Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

PLUMBING and HEATING

J. LISASUKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairų plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminister Ave., Toronto
Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

VALAU FOTELIUS

IR ĮVARIUS KILIMUS.

Automatinis cietas varymas. Sutalsau iširusius gaus ir pradedantius kilimus. P. KARALJONAS. Skambinkite LE. 3-4912.

AKIŲ SPECIALISTAS L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Išstoria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skausmą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., TORONTO
Telefonas WA 1-3924

OKULISTAS S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu Trečiadieniais uždaryta

OKULISTAS S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu Trečiadieniais uždaryta

ŠYPSĖNOS

Pokalbys Lietuvoj

Lietuvoje pasakojamas apie Lenkiją toks anekdotas:

- Ar girdėjai, kad popiežius atvažiuoja Lenkijon?
- Taip, girdėjau...
- O ar žinai kodėl?
- Ne!
- Sako, kad Gomulka jį pakviets duoti paskutinį patepinimą Lenkijos nepriklausomybei.

Bitės — kaip žąsys

Okupuotoj Lietuvoj rusų politikas, stebėdamasis viename sode bitėmis, sako:

- Kokios keistos musės pas jus...

- Čia ne musės, o bitės, — atsako jam kolchozininkas. — Jos gamina saldų medų. Argi pas jus, Rusijoje, bičių nėra?
- O taip, — greit susigriebęs atsako politrukas. — Tik tai pas mus jos nėra tokios mažos, kaip jūsų... Mūsiškės bitės, oho! Tokios kaip žąsys!
- Bet jeigu tokios didelės, tai kaipgi jos sulenda avilinė? — klausia kolchozininkas.
- Kai partija įsako, jos sulenda! — pašiknio politrukas.

DRAUDIMAI

231-2661 a r b a 233-3323

P. BARAUSKO AGENTŪRA

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.
(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.

Teisininkas - advokatas, notaras

100 ADELAIDE ST. W., Room 107
TELEFONAS EM 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA —

NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Advokatai - Notarai

35 HAYDEN ST., TORONTO
(arti Bloor ir Yonge gatvių)

Tel. įstaigos: WA 4-9501
Tel. namų: BE 3-0978

George BEN, B.A.

Advokatas notaras

1134 DUNDAS ST. W., Toronto 3
Telefonas LE 4-8431

STANLEY WM. FROLICK, B.A.

advokatas notaras

80 RICHMOND ST. WEST
Telefonas 362-2585

Įstaigoje kalbama ir lietuviškai

NOTARAS A. LIUDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL.D.

Namų ūkių ir betkurio verslo pirmo — pardavimo dokumentų sudarymas, mirtiečiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai. 408 Roncesvalles Avenue - Toronto. Margio vaistinės namų II aukštas. (šalies 8 Howard Park Avenue)

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v. r. iki 1 v. p.p. Iškrysus trečiadienius ir sekmadienius. Antrą ir penktadieniais nuo 6-8 v.v.

Įstaigos tel. LE 7-1708; Namų — CR 9-6166

Dėmesio namų savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.

BR. AMBAKAS
Tel. LE 7-2815

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V.-RIU IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

769-4612
769-4131

Rytų Berlyne

Du rytų Berlyno patruliai eidami sargybą prie mūro sienos, skiriančios juos nuo vakarų Berlyno, kalbasi:

- Ką tu darytum, jei aš bandyčiau perskoti į kitą pusę?
- Aš tave nušaučiau. Argi tu nepasiegtum panašiai su manim?
- O ne, aš tau užtvirtinu, kad to nepadaryčiau.
- Gerai, tai tada pirmutinis šoku aš...

Maisto atsargos

- Kaip su maisto atsargomis? — klausia Brežnevas Kosyginą.
- Laikomės geriau nei prie Chruščiovo. Turim miltų penkeriem metų.
- Puiku! — nudžiunga Brežnevas. — O riebalų?
- Užteks trejėm metų.
- O cukraus?
- Dvejim metų.
- Puiku! O kapitalistai tvirtina, kad mūsų maisto padėtis yra nepavydėtina, kai iš tiesų mes turime visko ir visiems.
- Žiūrėk, mielas drauge Brežnevai... Aš kalbėjau tik apie mudviejų išteklius...

DRAUDIMAI

231-2661 a r b a 233-3323

P. BARAUSKO AGENTŪRA

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.
(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

DR. E. ZUBRIENE DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 v. v., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9-5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENE DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave.
(prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENE DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD
(2-as namas nuo Roncesvalles) Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS DANTŲ GYDYTOJAS

Vakaras ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto
(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. P. VYTĖ DANTŲ GYDYTOJAS

24 Calvington Dr., Downsview.
(prie Keele į šiaurę nuo Wilson Ave.)

Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 633-1167

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktorija BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V.-RIU IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

769-4612
769-4131

— Sv. Jono Pašalpinė Draugija švenčia 45 metų įsisteigimo sukaktį. Draugijos iniciatyva ir didelėmis pastangomis buvo įkurta Sv. Jono Kr. parapija Toronte. Ši sekmadienį, 11 val. padėkos pamaldose bus prisiminti draugijos gyvieji ir mirusieji nariai.

— Pirmosios išpažinties ir Komunijos vaikų iškilmingos parapijos bažnyčioje praėjo pakilioje nuotaikoje. Po iškilmingų 10 val. pamaldų parapijos salėje tėvų komitetas surengė vaišes, kuriose dalyvavo Komunią priėmę vaikai, jų tėveliai, artimieji giminės ir bičiuliai.

— Nuosirdi padėka parapijos ir tėvų vardu N. Pradėtosios Marijos seserims, ypač vaikams paruosiusi sėselei Jonei, už gražiai atliktą vaikų pirmąją Komuniją parengimo darbą ir gražią tvarką iškilmių metu.

— Tikybos pamokų vaikams nebus iki sekančio rudens po vasaros atostogų.

— Gegužinės pamaldos — penktadienį, 7.30 v. vakare.

— Seštadienines lietuvių mokyklos mokslo metų užbaigimo iškilmes šį sekmadienį, Sveikimam mokiniams, perėjusiems į augsnesnius skyrius, baigusiems dešimtąjį skyrį, pagarbą mokytojams ir tėvų komitetui, besirūpiusiems mokinių gerove.

— Nuosirdi užuojauta inž. Leopoldui Balsiui, mirus Lietuvoje jo motinai a.a. Barborai Balsienei. Praėjusį sekmadienį velionė buvo prisiminta bažnyčioje maldose.

— Šį seštadienį 9 v. gedulingos pamaldos už a.a. Kotryną Adomavičienę ir Elzbieta Česėkienę.

Sv. Jono Kr. Pašalpinė Draugija šį sekmadienį, gegužės 15 d., 2.30 v. p.p., Sv. Jono Kr. par. salėje rengia 45 metų veiklos paminėjimą. Valdya nuosirdžiai kviečia dalyvauti visus Draugijos narius su savo šeimomis bei svečiais ir jos senosius bei naujusius bičiulius. Visi drauge prisiminsime nueitą kelią. Ta proga bus sukuriamas susirinkimas, kavutė ir V. Judzentavičiūtės paskaita. Draugijos intencija pamaldos bus šį sekmadienį 11 v. Sv. Jono Kr. bažnyčioje.

Sv. Jono lietuvių kapinėse buvo išlieti pamatai paminklams a.a.: Ivanuskos, Ščiukos, Povečiaus, Senkaus, Pacevičiaus, Pauliūno, Peldžiaus, Gudgos, Bardzlauskienės, Nalivaikos, Simkuso ir Rimkevičiaus. Šią savaitę vykdami toliau pamatų išliėjimo darbai paminklams a.a.: Vilko, Kauno, Radzevičiaus, Besaparienės, Vaivados, Jurkšto ir Skripkūtės. Minėtiems paminklams pamatai bus išlieti dešimties dienų laikotarpyje. Jei kas daugiau, be čia išvardintų, iki kapinių lankymo dienos, t.y. gegužės 29, numato statyti paminklus, dėl pamatų išliėjimo prašomi artimiausiu laiku paimformuoti kapinių administraciją.

„Alkos“ sambūris šio sezono programą numato baigti gegužės 29 d. Smulkesnė informacija bus paskelbta vėliau. Praėjusį sekmadienį gana gausus būrys tautiečių atsilankė į seansą R. Rosellini filmo „Atdaras miestas“.

Kardinolas J. Beran, Prahas arkivyskupas Čekoslovakijoje, lankėsi Toronte gegužės 8 d. Čekų kolonija jį iškilmingai pasitikio prie savo bažnyčios laiptų su duona ir druska ir pakvietė į priėmimui paruoštą salę. Kardinolas susirinkusiems čekams ir slovaksams (apie 500) pasakė kalbą, skatinamą juos išlaikyti savo kultūrinį palikimą, kuris tėvynėje yra grasinamas komunistinio režimo. Kardinolas yra iškentėjęs nacionalistų ir komunistų kėlėjimus bei konc. stovyklose 19 metų. Šiuo metu jis, kaip tremtinys, gyvena Romoje; JAV, esė viešėjo 18 dienų ir šį savaitgalį per Montrealį grįžta Romon.

REIKALINGA MOTERIS namų ruošai gydytojų šeimoje Niujorke. Smulkesnį informacijų teirautis po 6 v. vak. tel. 923-5555 (Toronte)

PARDUODAMAS AUTOMOBILIS, 1964 m. Falcon Futura, 6 cil. 120 a. j. dveji durų, mėlynos spalvos, automatinė, labai geros kokybės. Išvažiavę 8239 mylios. Teirautis telef. LE 5-7515.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRASTUS Medžiagos, drabužiai, maistas ir kt. „TAURO“ atst. ST. PRAKAPAS tel. 767-9088, 18 Brookside Ave., Toronto 9, Ont. Viskas apdrausta ir garantuota.

Skubiai parduodami New Wasaga du VASARNAMIAI pilnai įrengti su elektriniu šildymu, ir du SKLYPAI 117x235 dydžio. Skambinti tel. HO 3-3109 po 5 v. v., išskyrus savaitgalius.

Laukuose dūkstant pavasario vėjams,
Giriose mėstant žibuoklių žiedams,
Tyliai bekuždant medžių pumpurams,
Telkias jaunystę kūrybos darbams...

Savo kūrybą skaito:
L. SVĖGZDAITĖ, torontietė;
K. BARTESKA, montrealietis

JAUNIMO POEZIJOS VAKARAS

Koncertuoja: skautų Mindaugo draugovės skudučių orkestras

Poezijos rinktinę deklamuoja:
A. Bušinskaitė, Z. Slekytė, A. Bušinskas ir A. Puteris

VAKARAS ĮVYKS PRISIKĖLIMO PARAPIJOS SALĖJE
gegužės 15, sekmadienį, 6 v.v.
lėjimas — laisva auka.

KLB jaunimo sekcija

JAUNIMO POEZIJOS VAKARAS

Didelius kūrėjus gimdo amžiai. Kas žino, gal šis šimtmetis ir yra vienas iš tų, kuriame gimt neviens lietuvių kūrėjas. O gal gi net tremtyje, gal net Kanadoje...

Du jauni Kanados lietuviai jau rusena kūrybine ugnimi ir miksina savo plunksnas poezijoje — torontietis Laima Svėgzdaitė ir montrealietis Kazys Barteska. O jeigu neišduotumėte paslapties, tai mes galėtume išvardinti ir daugiau jaunuolių, kurie bando kurti, net gi čia — Toronte. Šie du savo eilėraščius skaitys jaunimo poezijos vakare, kuris įvyks gegužės 15 d., 6 v.v., Toronte Prisikėlimo parapijos salėje. Jaunimas taip pat skaitys ir vyresniųjų poetų kūrybos rinktinę. Juk meniškai paskaityti yra taip pat didi kūryba.

Kviečiame tad lietuviškąja visuomenę šame vakare gausiai dalyvauti ir mūsų jaunimo kūrybines pastangas paremti (žūr. skelbimą).

Rengėjai

„The Globe a. Mail“ gegužės 9 d. laidoje rašo apie solistę sopraną Lilian Sukis, kuri 1965 m. baigė Toronto un-to muzikos fakultetą ir neseniai pasirašė vienerių metų sutartį su Niujorko Metropolitan Opera Company. Jai palikta galimybė pratęsti sutartį dar dvejiems metams. Solistė esą pavesta išmokyti šiuos vaidmenis: „Bohemos“ operoje — Mimi ir Muzeta; „Turandot“ — Liu; „Urburtoje fleitoje“ — Paminos. Muzikos kritikas J. Kraglund paminė, kad ji yra I. Jessener mokinė, gavusi Eaton premiją ir dainavusi visą eilę rolių keliose operose.

Sol. L. Sukytė su Metropolitan operos grupe gastroliaus Paryžiuje, pavaduodama kitą susirgusia soliste. Ji dainuos Rosinos vaidmenį G. Rossini operoje „Sevilijos kirpėjas“.

PADEKA

Už man padarytą sunkią operaciją reikiu nuosirdžią padėką chirurgui dr. E. Grundy ir dr. A. Valadkai. Už lankymą ligoninėje ir namuose, už gėles ir dovanas nuosirdžiai dėkoju: T. Tarciui, OFM, kun. J. Staškevičiui, p.p.E.V. Juozapavičiams, M. S. Jokūbačiui, L. M. Galinauskams, R. A. Jokūbačiui, Bronei Galinienei, J. Žiurinskui, J. Kozieriui, A. Lajkui, P. Žiurinskui, A. Strumilai, V. Gaveliui, J. Zagūniui, A. Kvedarui, J. Mockevičiui, P. Eidukačiui, J. Maniškui, M. Antanaičiui, A. Bedarui, E. Kybartui, K. Redarui ir tiems, kurie mane guodė savo laiškais.

Dar kartą visiems nuosirdus aiū —

Pranas Kupčiūnas

VASAROTOJŲ DEMESUI
Lietuviška JANSONŲ vasarvietė Cape Cod Mass., USA vila

AUDRONĖ

Šiais metais atidaroma vasarajimui nuo birželio m. 18 d. iki rugsėjo 15 d. Visus tautiečius maloniai kviečia atvykti praleisti atostogas.

Jau dabar priima užsakymus.

Kreiptis: Dr. Ed. Jansonas, 15 Rosedale St., Boston, Mass. 02124, USA. Tel. 288-5999

RŪTA
— sunkvežimių tarnyba.
Perkraustymas bei pervedimas.
ZEMIAUSIOS KAINOS.
Skambinkite JOE tel. 248-6217

AUTOMOBILIAI nauji ir vartoti
Nauji: DODGES, CARONETS, VALIANT ir CHRYSLER.
Vartoti: garantuoti geros kokybės.
Teiraukitės pas J. C. (Joe) COFFEY. Tel. LE 4-1191
711 St. Clair Ave. West
Leonard Dodge — Chry

Sankydamis Toronto

nepamirškite užsukti dovanų, suvenyrų ir įvairių reikmenų krautuvėn

„The Times“
1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547
Sav. A. MYCHAJLOWYCZ
Užsakymai priimami ir paštu.

3426 Parthenais St. Montreal 24, Que 1465 rue de Seve, Montreal 20, P. Q.

— Nuo gegužės 9 d. iki 13 d. kun. J. Gaudzė yra išvykęs rekollekcijų už Montrealio ribų. Nuo 16 d. iki 20 d. klebonas kun. dr. F. Jucevičius taipgi išvyks rekollekcijų.

— Gegužės 14 d., 7.30 v.v., rengiamos išleistuvės p. p. Gurcinams.

— Gegužės 29 d. A.V. parapijoje įvyks Montrealio visų ateitininkų metinė šventė; 11 val. Mišios, po jų salėje susirinkimas. Invokaciją skaitys kun. J. Gaudzė, paskaitą — Tėv. G. Kijauskas, S. J. Po to seks meninė dalis ir galė vaisės. Kviečiami aktyviai prisidėti ir dalyvauti: sendraugiai, studentai, moksleiviai ir jaunučiai ateitininkai.

— Gegužės 14 d., 10.30 v. v., sutuoktuvės Peter Couture su Ona Paulauskaite.

— Sveikatos patikrinti išvyko ligoninė p. Trumpa.

— Malvina Jurenienė iš Lachute paguldėta Montreal General ligoninė, kur jau antra savaitė daromi tyrimai.

— Jonui Girdauskui padaryta operacija gegužės 10 d. St. Gabrini ligoninėje. Geriausi linikėjimai pasveikė.

— Praėjusio sekmadienio rinkliava — \$117.91, o rinkliava bažnyčios skoloms mokėti — \$158.77.

— Bažnyčiai aukėjo: Alb. Daisys \$50, J. Simanavičius \$40, ponija Bandzius \$10.

Lituanistinių mokyklų šventė įvyko AV par. salėje bal. 30 d. Darbo metus užbaigė ir išleido 20 abiturientų Augst. Lituanistiniai Kursai. Ta proga surengtas gražus jaunimo pobūvis, sutraukęs ne tik tėvus ir kursantus, bet ir nemažai jaunimo ir svečių. Kursus baigusiems palinkėta ir toliau gilinti lituanistinių dalykų veikiančio seminaro rūmose. Augstiesiems kursams jau daug metų vadovauja mokyto. B. Lukoševičienė, o mokytojų tarpe malonu matyti jau čia augusius ir moksloslusėjus, kaip mokyto. R. Otto.

Dr. P. Lukoševičius tarnybos reikalais buvo nuvykęs į Kanados vakarus. Ta proga jis, KLB valdybos pavestas, aplankė Winnipeg, Calgary ir Edmontono lietuvių apylinkes. Motinos Dienos proga jis skaitė paskaitas Winnipege ir Edmontone.

„Aukso žašis“, mūsų kolonijoje ruoštas filmas, bus rodomas AV par. salėje gegužės 28 ir 29 d. d. Montrealiečiams bus tikrai įdomi šis filmas, pamatyti, nes jis buvo ruošiamas šioje salėje ir jame galėsime pamatyti daug pažįstamų veidų.

„Litas“ balandžio gale pasiekė \$1,677,000, taigi nuo pradžios metų paaugo \$113,000. Svarbesnės aktyvo pozicijos: kasa banke \$1,092,000, paskolos \$1,489,143, centrinėje kasoje \$75,500; pasyvo: sėrai \$1,088,425, depozitai \$589,394, š.m. pelnas \$21,522.27. „Litas“ moka už sėrus 5%, už depozitus 4%, duoda nemokama gyvybės draudimą iki \$2000 bendros santaupų sumos ir grąžina nariusms jų apmokėtus čekius.

Estų vyrų chorai iš Toronto, Montrealio, Niujorko ir suomių chorai iš Toronto surengė bendrą koncertą Massey salėje. Apie jį plačią recenziją parašė „The Globe a. Mail“ geg. 9 d. Muzikos kritikas J. Kraglund apgailestauja, kad ištisas pusvalandis buvo skirtas kalboms ir kad programa buvo skirta tikai estiškai suprantantiems. Matyt, rengėjai manė, rašo autorius, kad estų kultūra kitataučiai nesidomi.

„Baltijos“ stovyklavietės statyba vyksta pilnu tempu. Jau baigiamas statyti nakvynių pastatas mergaičių stovyklai ir atliktas didesnė pusė miško valymo darbu. Statyba bus baigta iki birželio 1 d. Organizacijų vadovai, kurie planuoja šią vasarą „Baltijos“ stovyklavietėje ruošti gegužines, savaitines ar savaitgalines stovyklas, prašomi iš anksto apie tai pranešti stovyklavietės admin. V. Piečiui tel. 366-7041 arba stovyklavietės komiteto pirm. P. Rudinskui tel. 482-4094.

„Baltijos“ stovyklavietės lešų telkimo komisija kviečia visus montrealiečius lietuvių prisidėti savo parama. Čekius siųsti: „Baltija“, 1465 De Seve, Montreal 20, Que. Pr. R.

Vytauto Didžiojo Klubu naujųjų patalpų iškilmingo atidarymo meninę programą atliko sk. A. Paškevičienė ir sk. E. Keblys, akomp. muz. K. Smilgevičius ir skautų vyčių taut. šokių grupė.

APSIDRAUSK!
ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS
Chartered Insurance Broker
3907 ROSEMONT BLVD.
Tel. OFF. 722-2472 RES. 722-4735
S-tos „Lite“ nr. 752D

„LITAS“
Adresas: 1465 De Seve Street
Montreal 20, Que., tel. 766-5827

MOKA už:
Indėlius 5%
Ein. s-tas 4%
Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 bendros santaupų sumos.

IMA už:
Nekiln. turto paskolas 6.5%
Asmenines paskolas 7.6%
Investacines paskolas 8.4%
Pigus paskolų draudimas iki \$10,000.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 v., išskyrus pirmadienį ir šeštadienį; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemont Blvd., tel. 722-2472; dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 v.